Nr. 21 (13) • SEPTEMBER 1987 THE KURDISH NEWSPAPER Tlf; (46) 08-29 83 32 • Tlx; 131 42

KURDISTAN PRESS

ROJNAMEYA 15 ROJÎN • 15 GÜNLÜK GAZETE

HEJMAR• SAYI 21 / 13 Pris: 2.5 DM • 10 SK • 3 G • 2.5 Sfr • 1 £ • 1.5 $ 2 ÎLON / EYLÜL 1987

DEHŞET! SÜRGÜN! KUŞKU! GÜVENSİZLİK... KÜRT HALKI BİR FELAKETİ YAŞIYOR!

Militarizmin katliam ve sürgün planı

- TC ve Irak, Kürdistan'da Genel Vali adı altında *Sömürge Valiliği* kurdular!
- Sömürge Valiliğine, Türkiye'den KONTR - GERİLLA uzmanı Hayri Kozakçıoğlu, Irak'tan da Saddam Hüseyin'in Özel İstihbarat Şefi Ali Hesen Mecit Tekritî atandı!
- Hayri Kozakçıoğlu, 12 Eylül'de Adana valiliğine atanmış, Özal Hükümetleri döneminde bir kaç defa Merkez Valiliğine alınmak istenmiş, fakat kararname her defasında Çankaya'dan geri çevrilmişti!
- TC, Alman GSG-9 Komandoları tarafından özel olarak eğitilen Kolordu'yu Kürdistan'da mevzilendirirken, Irak devleti de 150 bin kişilik seçme kuvvetlerini Soran ve Behinan bölgelerinin ortasında mevzilendirmeye çalışıyor!
- ABD, Fransa ve İngiltere Basra Körfezine Acil Müdahale Filoları yığdılar!!

Sayfa, 6,7,8,9,10,11

www.arşivdi.org

Uzun bıçaklar gecesi!

Orhan Kotan

Hitler'in, iktidarı almasından bir süre sonra, sayıları 2 milyonu bulan SA'ların lideri Röhm'ün de içinde bulunduğu binlerce militan bir gecede imha edilmişti. Olay tarihe *''Uzun Bıçaklar Gecesi''* olarak geçti.

SA'ların ortaya çıkışı, Faşizm kelimesine kaynak olan Mussolini'nin *''Fasci''*lerinin ortaya çıkışı ile aynı tarih kesitinde yer alır. Fasci'ler, kara gömlekler giyiyorlardı ve vur-kaç yöntemiyle kent ve kır proleteryasının direnme merkezlerini, sendika ve kooperatifleri, işçi liderlerini, devrimci güçlerin önder kadrolarını vuruyorlardı.

Fasci'ler, birbirinden kopuk oldukları için, ortak direnme yapamayan kır emekçilerinin yaşadıkları alanlarda ortaya çıktılar. Başlarında büyük toprak ağalarının oğulları vardı. Büyük toprak ağaları tarafından silahlandırılmışlardı. Kendilerine *''Eylem Mangaları''* ismini takmışlardı ve *''Kızıl''* diye adlandırdıkları köylere karşı *''cezalandırma seferlerine''* çıkıyorlardı. Bir yerden başka bir yere hızla geçebiliyorlar ve köylülere karşı akıl almaz baskı ve sindirme eylemleri yapıyorlardı. Hedeflerine topluca saldırıyorlar, hedef gözetmeksizin topluluğu dağıtıyorlardı.

Faşist eylem mangalarının saldırı alanlarının sınırı yoktu. Herşeye saldırıyorlardı. Sendikalar, ilerici belediyeler çalıştırılmıyor, binalar yakılıp yıkılıyor, üyelerine işkence yapılıyor, önder kadrolar yakalanıp öldürülüyordu. Evler bilinmedik zamanlarda kuşatılıyor, kapılar kırılıp yağmalanıyor ve yakılıyordu.

Şehirleri kırlardan kuşatma taktiği ile hareket eden faşist eylem mangalarının faaliyetleri, *devleti ele geçirmek için taşrayı ele geçirmenin yeterli olmadığı* tezi ile şehirlere taşındı. Bununla birlikte Faşistler, Sosyalistlerle *''Barış''* anlaşması imzaladılar. Zaten Sosyalist Parti'nin faşist teröre karşı genel tavrı pasifizm idi.

Faşistlere karşı aktif mücadeleyi ise ***Arditi***'ler yapıyorlardı. Arditi'ler (*Halkın Fedaileri*), tüm Anti-Faşist güçleri bünyesinde toplayan, karşı-devrimci teröre karşı dövüşen bir mücadele örgütü idi. 21 Temmuz 1921'de 500 kişilik bir Karagömlekli faşist manga, 12 kişilik bir Arditi grubu tarafından bozguna uğratıldı. 18 kişi öldü, 40 kişi yaralandı. Ve ardından da 3 Ağustosta Sosyalistlerle Faşistler "barış" anlaşmasını imzaladılar. Komünist Parti teorisyeni Gramsci, bu anlaşmayı *''Hileli İflas''* kavramı ile tanımladı. Gramsci'ye göre *kurbanla cellad arasında bir anlaşma olmazdı, emek dünyasını silahlı şiddetle dize getirmek isteyenlenlerle barış olamazdı.*

Sosyalistlerin pasifist ve uzlaşmacı tutumu, orta sınıfların parti tabanından sürekli kopmasının başlıca nedeniydi. Bu kopma, faşist terör ile yıldırılmış bir biçimde faşist hareketin peşinde sürüklenmeye başladı. Sosyalist önderler ve sendika liderleri, faşizmin silahlı bir karşı hareketle yenileceğine inanmıyorlar ve Faşizmi *''yasal''* yollardan yenmenin daha uygun olduğunu düşünüyorlardı. Daha sonra vahşice katledilen sosyalist milletvekili Matteotti, antifaşistlere şöyle sesleniyordu: *''Evlerinizde oturun ve provakasyonlara cevap vermeyin. Sırasında susmak da, korkaklık da bir kahramanlıktır.''*

Benzer olaylar ve olgular çok daha geniş bir düzeyde Almanya'da da gerçekleşti. SA'lar da, Fasci'ler gibi, sivil milis örgütleriydiler. Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşından sonra, proletaryaya karşı savaşan mücadele örgütleri olarak ortaya çıkmışlar ve hızla çoğalmışlardı. Ocak 1919 da, Berlin Komünü'nün ve Nisan da da Münih Komünü'nün imha edilmesinde bu mücadele birliklerinden yararlanılmıştı. Bunlar da, Fasci'ler gibi vur-kaç yöntemleri ile faaliyet sürdürüyorlardı. Saldırıya dayanan bir temel üzerinde kurulmuşlardı. Eski subaylardan, macera düşkünlerinden ve onun bunun fedaisi olmaya hevesli serserilerden ibarettiler. Önceleri NAZİ Partisi de bunlardan biri durumundaydı. Hitler bunları biraraya topladı ve bunlara *''Hücum Birlikleri-Sturm Abteilung (SA)''* ismini taktı.

Hitler'in 1923 de *''Birahane Darbesi''* diye adlandırılan ve Nasyonal-Sosyalist devrimin başladığını iddia eden girişiminin iflas etmesi ile beraber, NAZİ örgütünde düşüş başladı. Hitler tutuklandı. Parti kapatıldı. Mallarına el konuldu. Hapis günlerinde Hitler *Kavgam'ı* yazdı. 9 ay sonra kefaletle serbest bırakıldı. Çünkü Hitler, büyük Alman tröstleri tarafından Almanya'yı kaostan kurtaracak otoriter bir önder olarak görülmeye başlanmıştı. Almanya'nın en güçlü tröstlerinin başında bulunan Fritz, daha sonra anılarında şöyle yazacaktı: *''... Askeri nitelikteki çeşitli kuruluşları destekledim. Bunların içinde NAZİ'ler de vardı. Hitler'in, Almanya'nın kalkınmasında aktif rol oynayacağına inanmaktaydım.''*

Hitler'in, Almanya'nın kalkınmasında aktif rol oynayacağına, bununla beraber, işsizlere iş, evsizlere ev bulacağına inananların sayısı yalnızca tröstler değildi. Gittikçe artan bir kitle desteği bunun ifadesi idi. Faşist terör ile, nesnel gerçekliğinden, kendi sınıf çıkarlarının ürünü olan rasyonellerden kopan özellikle orta sınıfa mensup kitleler sersemlikle ve apolitik taraflılık içinde faşizmin milyonlara ulaşan kitle tabanını oluşturmaktaydılar.

Hitler'in tutuklanıp, hapsedilmesinden sonra, kamuoyu önünde açık çalışmalar yapmasına konan yasak, Hitler'i, dikey bir örgütlenmeye götürdü. Kurulucak parti için yardım edecek üyeler saptandı. 1925 yılında sayıları 27 bin olan bu üyeler, 1929'da 178 bine ulaştı. Yeni örgütlenme ordu gibi düşünülmüştü. PO1 ve PO2 olarak iki kesim saptanmıştı. PO1 in görevi, hükümete saldırmak, PO2 nin görevi ise, devlet içinde devlet olmaktı.

Bu örgüt motifi, çeşitli alt kuruluşlarla desteklendi. Kadın ve çocuklar için örgütler kuruldu. 15-18 yaş grubu için gençlik örgütleri kuruldu. Bu örgütler de kendi içlerinde, kültür daireleri oluşturdular. Basın, okullar, savunma sporları gibi kuruluşlar bir birini izledi. Genç kızlar için, yargçılar, doktorlar için, avukatlar, öğretmenler, öğrenciler için bir birine bağlı kuruluşlar ard arda dizildi. Herkesin bir görevi vardı. Ve herkes rütbesinden memnundu.

Bu arada NAZİ'ler bir hayli çalıştıktan sonra, SA'ları yeniden kurdular. SA'lar birkaç bin kişilik bir ordu haline geldi. Ve görev alanları da, NAZİ'lerin toplantılarını korumak, Hitler'e karşı gelenleri korkutup sindirmekti.

SA çalışmaları bir ara yasaklandı, daha sonra gene serbest bırakıldı. Ardından NAZİ terörü akıl almaz boyutlarda genişledi. Genellikle ortalıkta başı boş dolaşan SA'lar özellikle komünist işçilere, sendikalara saldırmaktaydılar. Almanya'da SA'ların sürdürdüğü bir cinayet ve zorbalık dönemi başladı. İş yerleri, sendikalar, dernek lokalleri, kültür faaliyetlerinin yapıldığı kurumlar basılıp yağmalandı. İşçi mahallelerinde kanlı terör eylemleri sürdürüldü. İşçi liderlerine, devrimci önderlere, militan kadrolara karşı acımasız bir terör sürdürüldü.

Sosyal Demokratlar SA'larla çatışmaktan çekiniyorlardı. Sosyalistler ise, antifaşist birliklerini geri çekmişler ve hükümetin kendilerini bu zorbalık ve cinayet furyasından kurtarmasını bekliyorlardı.

1931'den sonra ise, Komünist Parti de, NAZİ'lere karşı savaş hattında tutulan *''Kızıl Cephe Savaşçıları Birliği''*ni geri çekti. Bu tarihe kadar *Faşistleri gördüğünüz yerde vurun* sloganı Parti tarafından ilga edildi. Yerine ideolojik mücadele geçirildi. Parti, faşizm ile artık fiziki mücadeleden vazgeçiyordu.

6 Kasım 1932 seçimlerinde NAZİ Partisi'nin 12 milyon oy kayıbına uğraması komünistleri umutlandırdı. Sosyalist liderler, *''Burnumuza artık kokmaya başlayan cesed kokuları gelmeye başladı. Faşizm yenilmiştir. Bir ayağı çukurdadır.''* diyorlardı. Komünist lider Thaelmann ise, Hitler Faşizmi'nin oportünist bir biçimde abartılmasını kınıyordu. Komünist basın, SA'ların çözüldüğünü ve büyük bir kısmının da komünistlere katıldığını yazıyordu.

Aralıkta Von Papen'in yerine General Schleicher Başbakan oldu. SA'ların sokak çatışmaları da yeninden hızlandı. SA'lar artık açık açık sosyalistlere ve halka saldırmaya başladılar. Çatışmalar düpedüz katliamlar biçiminde sürdü. Devlet, sokak çetelerini korumaya ve silahlandırmaya başladı. Başbakan SA'ların şefi Röhm ile dostça bir görüşme yaparak *Alman ordusunun yetkilerine tecavüz etmemek şartı ile bütün eylemlerine izin verdiği* belirtti. Genel Kurmay, genç Faşistlerin ordu birlikleri içinde eğitim görmelerine izin verdi. Bütün bunlar da SA'ları hükümet tarafına kazanmaya yetmedi. Sayıları hızla artan SA'lar dev geçit törenleri düzenlemeye, uçak filoları ile gösteriler yapmaya başladılar. Yoğun bir propaganda ile sürdürülen faaliyetler, cinayetlerle, baskı ve zorbalıkla sürdürüldü. Pasifize edilen halk da, bir dönem sonra çılgın kitleler halinde Nazizmin peşinden sürüklenmeye başladılar. Kızına çeyiz alamayan aileler, üniversiteden mezun olup iş bulamayan aylak gençler, cepleri boş kravatlı memurlar, savaş sonrası işsiz kalan subaylar vb. Nazizmin kitlesel tedhişinin sarhoşluğu içinde herşeye saldıran ve yok eden bir yığın haline gelmişlerdi. ***İnanmak, boyun eğmek ve savaşmak*** sözkonusu idi. Ve zaten Hitler de, *''Daha kuvvetli olan, daha zayıf olanla anlaşmaz, ona hükmeder''* diyordu. Bu Hitler'e göre bu *''tabiatın aristokratik prensibi''* idi. *''Kazlara merhamet eden bir tilki, ya da sıçanlara acıyan bir kedi olamaz''*dı. *''Bir yılanın avını sokmasından daha normal ne olabilir''*di ki. **''Topluluk insani alışkanlıklarını kullanmamalıdır''** diyordu Hitler. **''Bu da fikri baskıyla sağlanmalıdır. Çünkü fikri baskı, topluluk tarafından pek fark edilmez. Fikri baskı olduğu zaman, topluluk doktirinin hatalarını görmez, fakat şiddet ve baskının sonuçları ile karşılaşır. Ve ona tam olarak bağlanır...''.**

Böylece gerek Mussolini'nin Kara Gömlekliler'i ve gerekse Hitler'in SA'ları, demagoji ve yalanı bütün boyutları ile işleterek, kitlesel tedhişi akıl almaz boyutlarda genişlettiler. Artık, cinayete eğitilmiş insanların hayatı, genel bir hayat tarzı olarak algılanmaya başlandı. Çünkü, *faşist, rahat hayatı hor görmeliydi. Hayatı bir mücadele olarak algılamalıydı.*

Çıldırtılan kitle içinde birey, sıradan bir öge haline geliyordu. Bireylerin yok olması, kitleyi etkilemiyor, kitle, kitlesel tedhişi sürdürmeye devam ediyordu. Bireyin, sefaleti, çaresizliği, yoksulluğu, kitlesel tedhişin gürültüsü içinde kayboluyordu. Yoksulluğun, sefilliğin ve çaresizliğin yüceltildiği tapınıldığı nokta ise, *egemenlik tutkusu* idi. Egemenlik tutkusu, kendisine en vahşi ve akıl dışı tedhiş yöntemleri yaratarak, yoluna devam ediyordu. Önüne çıkan her şeyi çürütüyor, tahrip ediyor, ortadan kaldırıyordu.

Ne var ki, bu kitlesel tedhişin, bu kitlesel çılgınlığın esas sürdürücüleri olan SA'lar, uğruna bunca cinayet işledikleri Nasyonal Sosyalist ideolojiye gönülden bağlıydılar. İnanmayanlar da inanmış görünmek zorundaydılar. SA şeflerine göre, ideoloji Almanya'yı kurtaracak, insanların evi ve işi olacak, tekeller lağvedilecek, açlık ve sefalet bitecek, evler şenlenecekti.

Ve nihayet Hitler, iktidar koltuğuna oturdu. *Şiddet temelinde örgütlenen ve kitlesel tedhiş ve imhayı temel gıdası* haline getiren Nazizm, iktidarın imkanlarını sonuna kadar kullanarak, dünya tarihinin eşine şahit olmadığı biçimde sadece Alman toplumunu değil, insanlığı biçti.

SA'lara gelince, onlar, iktidar olduktan sonra, yoğun biçimde propagandasını yaptıkları taleplerinin gerçekleşmesini istemeye başladılar. Ama, artık geçti. Hitler iktidarı, verdiği sözlerin hiçbirini gerçekleştirmeye yanaşmıyordu. SA'lar içinde müthiş bir kaynaşma başlamıştı. Ortaya *''İkinci Devrim''* şiarı atıldı. İkinci Devrim yanlısı SA'lar patronların masalarını yumruklamaya, iş ve ekmek isteyen kitlelerin taleplerinin karşılanmasını istemeye başladılar. İkinci Devrim şiarının başını iki milyon adamı ile, SA şefi Röhm çekiyordu. Ne var ki, artık Almanya'da *Tek ulus-Tek devlet-Tek şef* vardı. Şef, 30 Haziran gecesi başta SA lideri Röhm olmak üzere, binlerce SA militanını imha etti. Ve bu imha tarihe ***Uzun Bıçaklar Gecesi*** olarak geçti.

★

Tarih öğreticidir!

Tarih, kendi gündemine giren olguları ve olayları çözer. Çözüm, her zaman politiktir. Şiddet, politikanın almış olduğu bir biçimdir yalnızca. Şiddet politik çözümün aracıdır. Kendisi değil. Şiddete eğitilen, şiddete tapınan her akım, kendi yok oluşunun şartlarını kendi içinde taşır. İnsani inanaçları, devrimci değerleri imha ederek, bunların yerine cinayeti, kan ve zulüm nihai olarak koymak mümkün değil! İnsana karşı işleyen, insanın, dolayısıyla toplumun mutluluğuna, insanca, özgürce yaşamasına karşı hangi maske altında olursa olsun, verilen mücadele yok olmaya mahkum! Bunlar binlerce yıllık insanlık tarihinin üzerinde tartışılması abes gerçeklerdir.

Bir yanı ile Kürdistan'da ve özellikle Kürdistan'ın tarih dışında kalmış ücra ve sahipsiz sınırlarında meydana gelen olaylar, diğer yanıyla Avrupa'da dehşet verici bir sorumsuzlukla ardı ardına gelen olaylar bana bu gün artık Karagömleklileri ya da SA'ları hatırlatmaktadır.

Ağustos 1987

BASKI ALTINDAKİ HALKLAR ÖRGÜTÜ YARGILANACAK MI?

Alman firmaları insan hakları örgütünü mahkemeye verdi !

☐ Baskı Altındaki Halklar Örgütü "*Gessellschatt für Beorohte Völker*" Alman firmalarının Irak'taki zehirli gaz üretimini eleştirmişti.

☐ Örgüt, Irak Hava Kuvvetlerinin eğitimine katılan Alman uzmanların çalışmalarını da belgeleriyle açıklamıştı!

Baskı Altındaki halklar Örgütünün Federe Başkanı Tilman Zülch ve örgütün Yakındoğu uzmanı A.Sternberg-Spohr imzaları ile ANK'ya geçilen iki telex haberinde Örgütün, Irak'taki kimyevi silaların üretimine katılan Alman firmalarını ve Irak hava Kuvvetlerine verilen eğitim çalışmalarını eleştirdiği; Alman firmalarının ise örgütün çalışmalarını durdurması için dava açtığı bildirildi. Örgütün açıklaması şöyle:

"K. KOLB GMBH CO. KG ve PILOT PLANT ENGINEERING and EQUIPMENT GMBH I.L. Firmaları 15 Temmuz'da Dreieich'de (Hessen) Baskı Altındaki Halklar Örgütü'nün (GbV) çalışmalarının durdurulmasını içeren davalar açtılar. Örgüt, iki firmanın Pestizid üretimi için gönderdikleri araçlarla Irak'ta Zehirli Gaz üreten Endüstrinin kurulmasına yolaçtıklarını iddia etmişti. GbV ortaya koyduğu belgelere dayanarak, bu aletler olmaksızın Kimyasal Savaş Araçları üretiminin ve Körfez Savaşı'nda kullanılmasının mümkün olmayacağını savunmuştu.

1984'ten beri Irek, İran birliklerine karşı değişik kimyasal bombaların kullanımı yanında, Nisan 1987'den beri İran ve Irak'taki Kürt yerleşim bölgelerine de Senfgaz (YPERIT) ve TABUN zehirli gaz bombalarıyla saldırıyor. Yalnız 16-22 Nisan 1987 arası Erbil, Süleymaniye ve Qerecdağ'a yapılan zehirli gaz saldırılarında 30 Kürt öldü ve 450'si ağır yaralandı.

1984'ten beri uluslararası basın, New Yok Times, Die Frankfurter Allgemeine Zeitung, Wall Street Journal, Der Spiegel ve Stern gibi dergi ve gazeteler, konuyla ilgili haberler yayınlamışlar fakat ilgili firmalar bunlara karşı hukuki olarak herhangi bir tepki göstermemişlerdi. Bazı bilgiler ABD Dışişleri Bakanlığına ve CIA'ya kadar uzanıyordu.

Örgütün açıklamalarından sonra Hessen Gümrük İdaresi, iki Firmanın Irak'a araç sevkiyatını durdurmaya çalıştı. Ocak 1985'te Hessen Mali Mahkemesi Kasel'de eşyaların çıkışa hazırlanabileceğini karar altına aldı.

Darmstadt Gümrük İdaresi, halen Darmstadt İdari Mahkemesinde bulunan bir başvuruyla revizyona gidilmesini istedi.

GbV, İnsan Hakları Organizasyonu olarak, bugüne kadar 1,5 Milyon insanın hayatına mal olan Körfez Savaşı'nın, Doğu ve Batı'dan ihrac edilen silahlarla devam ettiğini biliyor ve buna daha fazla tahammül edilemeyeceğini belirtiyor!

GbV acil olarak Federal Hükümete ve Alman Kamuoyuna savaş malzemesi ihracatının durdurulması için calışmalar yapması ve Körfez bölgesi mültecileriyle, zehirli gaz saldırılarına uğrayanları ve diğer yaralıları kabul etmesi için çağrı yapıyor!

Firmaların açtığı dava Bonn Bölge Mahkemesi'nce 28 Ağustas'ta karara bağlanacak."

★

GbV, yayınladığı bir diğer basın bülteninde ise Almanya'da eğitilen Irak'lı askeri öğrencilerin durumuna işaret ederek özetle şu belirlemeleri yapıyor:

GbV, savaşan ülke askerlerinin Alman Ordu Yüksek Okullarında eğitilmesine bir çok kez karşı çıkmıştı. Son olarak 7 Temmuz 87 de bir basın açıklamasıyla en az 25 Iraklı öğrencinin temel askeri eğitimlerinden sonra, 6'sının hava ve uzay hava üssü bölümlerinde Alman Askeri Üniversitesi Münih - Neubiberge-Münih Teknik Üniversitesinde okuyorlar. Carl Duisberg Vakfı Merkezleri 7 Mayıs 87 tarihli, İnsan Hakları Kuruluşlarına gönderdiği yazılarda, Irak Askeri Öğrencilerinin yıllarca sürecek askeri öğrenimlerini "barış için çaba" olarak nitelendirdiler. GbV konu ile ilgili (yazışmalar, isim listeleri vb.) belgeleri ele geçirmiştir. Bu belgelerin net bir şekilde kanıtladığı gibi (CDC, Dornier Firması ve Irak'ın Bonn Askeri Ateşesi'nini yazışmaları) 1983 Ekim anlaşmasında, taraflar Irak'ın katılımının, Irak hava kuvvetlerinin katılımı olduğunu çok iyi biliyorlardı. CDC ve Dornier seçici timi 10 Ekim 1983'te Irak'ta hava kuvvetlerine ait olanları seçmişlerdi. (Katılanların isimleri teleks yoluyla bizden istenebilir). İsimler "Dornier-Program- Projekt-Perspektifler" başlıklı listeden ve el yazısıyla işaretlenmiş "Iraqi Air Force" belgesinden alınmıştır. Dornier Firması, Fransız Dassault Firmasıyla Irak-İran savaşının başlangıcından beri şu ana kadar bilinebilen 31 Alpha-Jet savaş uçağını vermeyle Irak hava kuvvetleriyle ilişkidedir. Dornier'in Logistik Alpha-Jet eğitim proğramı Askeri mühendislerin eğitimini de tartışmasız kapsıyor. Böylesi bir programın Federal Hükümet'in bilgisi dışında uygulanması ise mümkün değildir.

Federal Savunma Bakanı Wörner, GbV'in bir üyesine yazdığı bir yazı da, İnsan Hakları Örgütü'nün basın açıklamasında yarı gerçeklerle hareket ettiğini iddia ediyor. Sadece 1986-87 döneminde bir Irak Kadett'i (Askeri Öğrencileri) eğitimdeymiş!

Federal Savunma Bakanı Wörner açıkça gerçek olmayan şeyler söylüyor. Federal Hükümet'in açıklamalarının tersine Alman Federal Cumhuriyeti Körfez'de artık nötral davranmıyor.

GbV, Federal Hükümet'ten Körfez'de savaşan iki devlete her türlü askeri aracın gönderilmesini ve Federal Alman Firmalarıyla, devlet kurumlarının her türlü hizmetlerini durdurmasını istiyor.

Sie fragten mich:
Deine Augen oder
Deine Heimat,
Was von beiden liebst du mehr?

Ich sagte: Meine Augen, meine Heimat—
Ich liebe das eine wie das andere.
Aber nimm sie, meine Augen,
Und laß mein Kind
Frei
In meiner Heimat sein.

Faryad Fazil Omar (Kurde aus dem Irak)
aus: Das Leuchten aus der Stimme
(Rosnayi la dangawa), Berlin 1986, Express Ed.

Sieben Jahre Golfkrieg:
Bis zu anderthalb Millionen Kriegstote, hunderttausende Vertriebene und Flüchtlinge, Iraner wie Iraker, Schiiten, Sunniten und Christen, kurdische Yezidi, Baha'i und Mandäer, Juden und Armenier, Kurden, Assyrer und Turkmenen ...
Giftgas gegen unschuldige Männer, Frauen und Kinder,
mörderische Repressionen, abertausende Hinrichtungen.
Wir sind mitverantwortlich:
Beenden wir die deutsche Unterstützung des Golfkrieges!
Auch durch bundesdeutsche Waffenlieferungen und durch Ausbildungshilfe wird der schon sieben Jahre dauernde iranisch—irakische Krieg verlängert.

Unterstützen Sie unseren Aufruf gegen den Golfkrieg!
Fordern Sie unser Kampagnenblatt an:
Gesellschaft für bedrohte Völker
Postfach2024
3400 Göttingen
☎ 0551/55822

HZ. İBRAHİM DE BİR ZAMANLAR KÜRDİSTAN'DA KENDİ EVİNDEYDİ!

Prostestan Şenliği'nde Kürt çadırı!

[ANK-Bonn]

☐ Bonn Kürt Enstitüsü iki yılda bir kutlanan Alman Kiliseler Günü'ne katıldı.

Almanya'da Protestan Kilisesi'nin iki yılda bir kutladığı Kiliseler Günü bu yıl 17-21.06.1987 tarihleri arasında Frankfurt şehrinde yapıldı. 500 binden fazla insanın katıldığı 22. Alman Kiliseler Günü, Güney Afrika Cumhuriyeti'ndeki Anti-Apartheid hareketine adanmışdı. Kürt grubu olarak kiliseler gününe Kürt Enstitüsü davetliydi.

Pavyonunda Kürt giysilerini, el işleme sanatını, müzik aletlerini, Kürt mutfağını ve kürtçe yayın ve müziğini sergileyen Kürt Enstitüsü 4 gün süren Kiliseler gününde onbinin üzerinde misafiri Kürt yemekleri ve semaverde hazırlanan Kürt çayı ile ağırladı.

Protestan dünyası için oldukçü önemli sayılan Kliseler Günü'ne, bir Kürt kuruluşunun da katılması sempatiyle izlendi. Şenliğe *"Hazireti İbrahim de bir vakitler Kürdistan'da kendi evindeydi!"* flamasıyla katılan Kürt Enstitüsü, Kürt halkının haklı mücadelesini desteklemek için hristiyanların Kürt halkının yanında yer almasını istedi.

Kürt Enstitüsü'nün çadırını ziyaret edenler arasında bulunan, Kiliseler Parlementosu Başkanı (Sosyal Demokrat Hükümet dönemindeki Adalet Bakanı) Jürgen Schmude, Sosyal Demokrat Parti Başkanı Vogel ve yirminin üzerinde parlementerle SCU Parlemento Grup Başkan Yardımcısı Dr.Höffkes de vardı.

Dr.Höffeks, Kürt Enstitüsü'nün çadırında Kürt çayını içerken, Kürt kültürünün içinde bulunduğu acil duruma değinerek, *Böyle zengin bir kültürün yok edilmesinin asla mümkün olamayacağını* vurguladı.

Kürt Enstitüsü Başkanı Klaus İmmer'in ev sahipliği yaptığı Kürt çadırını, SCU Parlamento Grup Başkan Yardımcısı Dr. Höffkes, SCU'dan Bn. Wilma, Sosyal Demokrat Parti Başkanı Dr. Vogel,eski Adalet bakanı Jürgen Schmude ve 20'ye yakın parlamenter de ziyaret ettiler. Fotoğrafta, Başkan İmmer, Dr. Höffke ile Bayan Wilma'ya Kürt çayı ikram ediyor. Foto • ANK

GÜNEY KÜRDİSTAN'DA

TEK CEPHE'YE DOĞRU İLK ADIM

Cephe protokolü açıklandı!

● Kürdistan'ın içinde bulunduğu şartlar, bütün güçlerin tek bir cephe altında mücadele vermelerini gerektirmektedir!

● Kürt halkı, meşru halklarını kendi özgür iradesi ile elde etmelidir!

Güney Kürdistan'da 5 örgüt, Irak'ta bütün ulusal demokratik örgütleri kapsayacak bir cephe oluşturmak için ilk adımı attılar.

18 Temmuz 1987 tarihinde, *Irak-Kürdistan Sosyalist Partisi, Irak-Kürdistan Demokratik Halk Partisi, Kürt Sosyalist Partisi, Kürdistan Yurtseverler Birliği ve Irak-Kürdistan Demokrat Partisi* yetkili heyetleri arasında yapılan ve 30 Temmuz'da bir bildiri ile kamuoyuna duyurulan toplantıda; Cephe Siyasi Proğramı ve Tüzüğü'nü hazırlamak, Cephe'ye katılacak örgütlerin, Cephe'nin oluşumuna kadar sürecek çalışmalarını koordine edecek bir üst komite oluşturuldu.

Toplantıya katılan 5 Kürt örgütünün yaptıkları ortak açıklamanın özetle şu ifadelere yer veriliyor:

"Dost örgütlerin, halkımızın ve Irak halklarının mücadelelerinin tarihi bilinciyle, örgütlerin, üst düzeyde heyetlerle temsil edildiği toplantıda; ..Kürdistan, Irak, Ortadoğu ve dünyadaki gelişmeler değerlendirildi. Basra Körfezi'ndeki mevcut durum ve Irak'ın başlattığı Irak-İran savaşının yarattığı tahribatlarla, rejimin içerde halkımızı yok etmek amacıyla başlattığı terörist uygulamalar üzerinde duruldu."

Bildiri de devamla *"ABD'nin dünya barışını tehdit eden nükleer silahlanmayı tırmandırdığına"* değinilerek, Kürt kurtuluş hareketinin, ezilen dünya halklarının ve barış güçlerinin mücadelesinin bir parçası olduğu vurgulanarak; *"Kürt kurtuluş hareketi, Irak demokratik güçleri içinde en önemli güçtür. Bölge ve dünya barış güçlerine bağlıdır. Basra Körfezi'ndeki son gelişmeler tehlikeli boyutlara ulaşırken, ABD'nin Körfez'e askeri güç yığması da Saddam'ın çıkarlarını korumak içindir... Toplantımız, ABD'nin faşist Eflak rejimine destek amacıyla Basra Körfezi'ne yığdığı savaş gemilerini geri çekmesi konusunda, İran İslam Cumhuriyeti, SSCB ve diğer uluslararası kuruluşlarla aynı görüştedir..."* deniliyor.

"Emperyalizmin, Siyonizmin ve bölge gericiliğinin, Kürt kurtuluş hareketine ve Ortadoğu halklarına yönelik saldırılarına karşı, Filistin halkının meşru temsilcisi FKÖ önderliğinde Filistin toprakları üzerinde kendi bağımsız devletini kurmasından yana" olduklarını belirten örgütler, *"Lübnan halkının birlik"* mücadelesini de desteklediklerini açıklıyorlar.

Irak-İran savaşının yarattığı toplumsal, siyasal, ekonomik ve askeri tahribatlara da değinilen bildiride, Irak'ın borçlarının 100 milyar doları aştığı belirtiliyor.

Saddam rejiminin 15 Nisan 1987'den itibaren başlattığı saldırıların sonuçları üzerinde durulan bildiride, son saldırılarda 1000 üzerinde köy, nahiye ve kasaba'nın boşaltıldığı, sivil ve savunmasız halka karşı, kimyasal silahların kullanıldığı vurgulanıyor.

Bildiride, Kürdistan, Irak, Ortadoğu ve dünya ile ilgili detaylı değerlendirmelerden sonra, ***"Toplantımız, bu gerçekler karşısında, rejime ve onun insanlık dışı uygulamalarına karşı, Kürdistanlı güçlerin ve Irak muhalefet güçlerinin cephe silahı ile savaşmaları görüşüne varmıştır."*** deniliyor ve bildiri şöyle devam ediyor: *"Kurulacak Kurdistan Cephesi, Irak genelinde oluşturulacak muhalefet cephesinin de bir adımı, ona yol açan bir girişim niteliğindedir. Kurulacak Kürdistani Cephe; Irak genelinde ulusal, demokratik ve islami güçlerle Kürt kurtuluş hareketi arasında bir köprü vazifesi de görecektir. Kurulacak Kürdistan Cephesi, Irak genelinde oluşacak muhalefet cephesine alternatif değildir. Bu cephe daha önceden Kürdistanlı örgütler arasında varolan ilişkilerin daha da gelişmiş bir sonucudur..."*

"Kürdistan kurtuluş hareketi, bu gün Ortadoğu ve dünyada halkın yığınsal direnişine sahne olan, en büyük alana sahip, silahlı bir ulusal kurtuluş hareketidir. Kürt halkının başarıya ulaşmasının gerçek yolu, ulusal kurtuluş uğruna vereceği yığınsal mücadeledir..". "Bölge devletleri bünyesinde meydana gelecek bütün demokratik dönüşümler Kürt hareketinin yararınadır... Kurdistan ulusal kurtuluş hareketi birçok kez uluslararası komplolara maruz kalmıştır..."

"Irak rejiminin saldırıları aynı zamanda Arap halkını ve Irak'taki diğer azınlıkları da hedeflemiştir. Irak'ın bu gün içinde bulunduğu kaosun en önemli nedeni Kürt sorununu çözümlememesidir. Bütün özgür halklar gibi, Kürt halkı da meşru haklarını almış olsaydı Irak, bu gün içinde bulunduğu durumda olmazdı..."

Bildiri de ayrıca, *"...Toplanıtımız, İran, Suriye ve Libya devletleri ve halkımızın dostlarının Irak Kürt ve Arap halklarına karşı tavırlarını da takdir etmektedir."* ifadelerine yer veriliyor, bildiride daha sonra cephenin amaçları şöyle sıralanıyor: ***"...Kürt halkının içinde bulunduğu objektif ve subjektif şartlar değerlendirilerek; Kürdistan'da bir Cephe oluşturulmasının zorunluluğu sonucuna varılmıştır. Oluşacak Cephe aşağıda belirtilen meşru haklar için mücadele edecektir.***

1- Irak genelinde bir muhalefet cephesinin kurulması.

2- Irkçı faşist rejimin yıkılması, ulusal demokratik bir rejimin kurulması. Ülkenin, anti-emperyalist, anti-siyonist ve bölge gericiliğine karşı ilkeler doğrultusunda toplumsal ilerleme yönünde gelişmesini sağlamak.

3- İki komşu devlet olan Irak ve İran arasında devam eden savaşa son vermek, iki komşu halkın haklarına saygılı adil bir barış sağlamak.

4- Kürt halkının meşru haklarını kendi özgür iradesiyle elde etmesini sağlamak.

5- Bütün ulusal ve dinsel azınlıkların varlığını savunmak, kültürel ve idari haklarını elde etmeleri için mücadele etmek.

Sonuç bildirisinde *"Kurulacak Cephe, Kürdistan'da faaliyet sürdüren bütün siyasi parti ve örgütlere açıktır."* deniyor, ayrıca Cephe'nin, *"farklı görüşlerdeki yurtsever şahıslara da açık"* olduğu belirtiliyor.

"Cephe programı ve tüzüğü'nün hazırlanması, Cephe kuruluncaya dek örgütler arasında koordinasyonun sağlanması amacıyla bir önderlik komitesi oluşturulmasına..." da karar verilen toplantıda, işçilere, köylülere, gençliğe yapılan çağrı ile birlikte, muhalefet güçlerine ***"En kısa zamanda bütün muhalefet güçlerinin katılacağı, geniş bir Irak cephesi oluşturulması"*** için de çağrıda bulunuluyor. Bildiri, *"Bütün dost güçleri, barışçı, ilerici güçleri, BM ve diğer uluslararası kuruluşları ve dünya kamuoyunu; Irak rejiminin ırkçı uygulamalarını protesto etmeye ve halkımızın haklı mücadelesini desteklemeye çağırıyoruz"* ifadeleri ile son buluyor.

SADDAM HÜSEYİN ÖZEL İSTİHBARAT ŞEFİNİ GÜNEY KÜRDİSTAN'A MUTLAK YETKİLERLE ATADI!

Sömürge valisi Ali Hesen Elmecid

☐ 29 Mart 1987'de, *"Irak Devrim Komuta Konseyi"*nin toplantısında alınan bir kararla *"Arap Baas Sosyalist Partisi, Bölgesel Komutanlık* ve Devrim Komuta Konseyi"* adına, Güney Kürdistan'a Saddam Hüseyin'in Özel İstihbarat Şef'i ve akrabası, Ali Hesen Elmecid Tekriti, Bölge Valisi -***Sömürge Valisi***- olarak atandı.

Bu atamayla birlikte, Irak devleti,şimdiye kadar Saddam'ın dışında, hiç bir devlet yetkilisine vermediği askeri ve sivil yetkileri, Kürdistan'a atanan yeni Sömürge Valisi'ne verdi.

Bölge devrimci güçleri tarafından Saddam'dan sonra savaş suçlusu olarak ikinci adam ilan edilen Ali Hesen Elmecid, 1987 Mart'ında, Kürdistan'da *"güvenliği"* ve *"nizamı"* sağlamak, *"otonomi"*yi tatbik etmek üzere görevlendirildi. Kendisine en geniş yetkilerin tanındığı ve Kürdistan'daki bütün askeri ve sivil kurumların emrine verildiği bildirilen kararda, ayrıca halen geçerlikte olan kanunlarla, uygulanacak yeni kararla (kanunla) çelişmesi halinde eski kanunlar da iptal edilmiş sayılacaktır.

Sömürge Valisi Ali Hesen Elmecid, Irak'ın siyasi sınırları içindeki toprakların ¼'ini kapsayan Güney Kürdistan'da *"yasal yetki"* ile tek egemen kişi durumuna getirilmiş bulunuyor. Bu atamanın, Irak rejiminin içine düştüğü çaresizliği gösterdiğini belirten Kürdistan ve Irak devrimci güçleri, yeni uygulamayı şöyle değerlendiriyorlar:

"Kuzey Irak'a (Kürdistan) yapılan bu atama, mevcut asker-sivil devlet organlarının yetersizliğinin bir ifadesi, Kürdistan'a kök salmış olan Kürt ve Arap muhalefet güçleri karşısındaki, çaresizliğin bir göstergesidir. Bu uygulama, 1968 lerde ırkçı Eflaki rejiminin başlattığı ve 1975-78'lerde devam ettirilen eski planın devamı olarak 1987 Nisan ortasında hızlandırılmış bir biçimde, Kürdistan'daki mevcut yerleşim düzenini tarihsel açıdan tahrip edip ortadan kaldırmak amacıyla başlatılmıştır."

➡➡➡➡➡➡➡➡➡➡➡➡➡➡➡➡➡➡➡➡

Aziz Nesin öfkelendi!

☐ "Demokrasi Güçleri" antidemokratik paneli kahkaha ve alkışla süslendirdiler!

☐ Aziz Nesin Ermeni jenosidini Türk ve Kürt HALKLARININ (!) yaptığını iddia etti..

Bremen • ANK

● Hessen Üniversitesi Öğrenci Derneği'nin davetlisi olarak Bremen'e gelen Aziz Nesin, BİL-AR hakkında açıklamalarda bulundu.

Toplantıdan önce RIZGARİ imzalı bir bildirinin dağıtılması TKP'lilerin müdahalesine yol açtı. Bir sorumlu, *alınan karar gereği salonda bildiri dağıtılmaması* gerektiğini bildirdi. Ancak, toplantıyı düzenleyen komitede yer alan DEV-YOl temsilcisi, *böyle bir kararın olmadığını, bildirinin dağıtılabiliceğini* belirtti. Tartışmalara rağmen, bildiri dağıtıldı.

Toplantı, Alman konuşmacıların A. Nesin'i övücü kısa konuşmaları ile başladı. Daha sonra söz alan A. Nesin, *Karadeniz Halkı* diye sıfatlandırdığı *Laz*'lara ait bir kaç fıkra anlattı.

BİL-AR hakkında kısa bir bilgilendirmeden sonra, Türkiye'de askeri darbelerle ilgili bir değerlendirme yapan A. Nesin, 12 Eylül darbesinin, Türkiye'deki darbelerin en kötüsü olduğunu belirtti.

Darbeye karşı toplu bir muhalefet olmadığını vurgulayan A. Nesin, Aydınların ve işçi sınıfının da kötü bir imtihan verdiğini belirtti. İlk toplu muhalefetin ise, *Aydınlar Dilekçesi* ile yapıldığını söyleyen A. Nesin, bu nedenle tutuklanan bazı aydınların bir süre sonra serbest bırakıldıklarını belirtti.

Konuşmasını sık sık *Karadeniz Halkı*'na ait fıkralarla süsleyen A. Nesin, konuşmasını bitirdikten sonra sorulara cevap vermeye başladı.

BİL-AR üzerine sorulan ilk sorudan sonra, ikinci soru soruldu. Ve ne olduysa ondan sonra oldu. A. Nesin, büyük bir öfkeye kapıldı. Atıptuttu. Salondaki *"Demokrasi Güçleri"* de A. Nesin'i alkışları ile kızıştırdılar.

Olay kısaca şöyle cereyan etti:

Uzun süreden beri Almanya'da bulunan ve *"Demokrasi Güçleri"*nin yakından tanıdığı bir Kürt bayan A. Nesin'e şu soruyu yöneltti:

—Avrupa Parlamentosu Ermeni Jenosidini resmen kabul etti. Siz BİL-AR olarak ya da bir aydın olarak konu ile ilgili bir girişimde bulunacak mısınız? Ermeni jenosidi hakkında neler düşünüyorsunuz? Tavrınız nedir?

Toplantı tercümanı, sorunun türkçe sorulmasını istedi. Ancak, soru sahibi, kendi sorusunun da diğer sorular gibi tercüme edilmesini istiyordu. Karşılıklı tartışma sürerken, A. Nesin söze karıştı ve soru sahibi ile aralarında şu dialag geçti:

— Türk müsün, Kürt müsün?

—Kürdüm..

—Fakat sen, Türkiye'den geliyorsun..

—Hayır, Kürdistan'dan geliyorum..

—Madem türkçe biliyorsun, sorunu türkçe sor..

—Bu benim için bir prensip sorunu..

Tartışmaya *"Demokrasi Güçleri"* de saha kenarından katılıp, *"türkçe sor, türkçe, sor"*; gibi müdahalelerde bulunuyorlardı.

Toplantının düpedüz bir kaosa dönüştürülmek istendiğini hisseden soru sahibi, *"Peki"* dedi, *"Bir defaya mahsus olmak üzere prensibimi bozarak, size soruyu bir de türkçe soracağım"*

Soru, bu kez türkçe soruldu.

Aziz Nesin şöyle cevap verdi: *"Önce şunu belirtmek isterim; Osmanlı-Türk tarihinde çok gurur duyduğum ve çok utanç duyduğum olaylar vardır. Bunlardan biri, Ermeni Katliamıdır. Fakat zannetmeyiniz ki bu katliamı Türk halkı tek başına yaptı. Hayır!! Katliamın en büyük suç ortağı Kürt halkıdır..Katliamı Türk halkı ile Kürt halkı beraber yaptılar!!! Kürt halkı da en az Türk halkı kadar suçludur.."*

Soru sahibi A.Nesin'e şu cevabı verdi: *"Sayın A. Nesin, anlattıklarınız sorumun cevabı değil."*

A. Nesin, işte bundan sonra küplere bindi. Celallendi. Suratı kızardı. Tikleri çoğaldı. Sesi saldırganlaştı. *"Demokrasi Güçleri"*nin homurdanmaları arasında şöyle devam etti:

—"Allah allah, siz benden iyi biliyorsanız, buyrun, benim yerime siz geçin..Sorunun cevabını siz mi bana öğreteceksiniz? Madem biliyordunuz, niçin sordunuz efem?.

"Önce, türkçe konuşmuyorsunuz. Bu bana karşı saygısızlıktır. Sonra kalkıp, sorunun cevabı bu değil diyorsunuz! Siz mi bana öğreteceksiniz?"

"Demokrasi Güçleri" sıralarından şiddetli alkışlar, yaşa, varol sesleri yükseldi.. Soru sahibi şaşkındı.. A.Nesin devam ediyordu:

—İşte böyle..Siz kalkmış bana fikrinizi zorla kabul ettirmeye çalışıyorsunuz..Böyle demokrasi olmaz..Olmaz efendim, olmaz.."

Şidditle alkışlar...

—Eğer siz bir insana fikirlerinizi zorla kabul ettirmeye çalışırsanız, demokrasi olmaz..İşte böyle anlarda gelir faşizm!!"

Sürekli alkışlar...

Aziz Nesin, kıpkırmızı tombul bir suratla sürekli alkışların heyecanı içinde bir miting alanında bir parti sözcüsü havasına girmişti.

Soru sahibi, A. Nesin'e hakaret etmediğini, tersine durumun çarpıtılarak kendisine hakaret

"KARAR

29.3.1987'de Devrim Komuta Konseyi'nin toplantısında alınan kararlar:

1- Arap BAAS Sosyalist Partisi Bölgesel Komutanlık üyesi, yoldaş Ali Hesen Elmecid, Bölgesel Komutanlık ve Devrim Komuta Konseyinin temsilcisi ve onun siyasetinin bütün Kuzey bölgesi ve Kürdistandaki - *Otonomi Yönetiminin*- tek sorumlusudur.

Güvenlik ve asayişin temini, istikrarın sağlanması, ve otonomi kanununun uygulanmasından sorumludur.

2- Bölgesel Komutanlık üyesi yoldaş, kanunun uygulanmasında bütün yetkilere sahiptir. Askeri, idari ve güvenlik konularında bütün kararları alabilir ve uygulayabilir. Özel olarak, Ulusal Güvenlik Meclisi ve Kuzey Bölgesi İlişkiler Komitesi'nin yetkilerine sahiptir.

3- Kuzey Bölgesindeki, aşağıda belirtilen bütün kurum ve kuruluşlar Bölgesel Komutanlık üyesi yoldaşın alacağı kararları uygulamakla yükümlüdürler.

Bu karar gereğince;

1- Kürdistan *-Otonomi-* bölgesi meclisi,

2- İl valileri, Yerel Yönetim Bakanlığına bağlı idari birim sorumluları,

3- Muhaberat (Polis) teşkilatı, İç güvenlik kuvvetleri, Askeri İstihbarat,

4- Halk ordusu komutanları.

4- Bu kararın yayınlanmasından itibaren, Bölge Askeri Komutanları, Bölgesel Komutanlık üyesi yoldaşın emirlerine bağlanmıştır.

5- Bu karara *-yayınlandığı tarihten itibaren, gelecek bir zamana kadar-* ters düşen bütün kanunlar iptal edilmiştir.

Saddam Hüseyin
Devrim Komuta Konseyi Başkam
29 Mart 1987"

Sömürge Valisinin atanmasıyla birlikte, silahsız savunmasız sivil halka karşı, saldırılar da sınır tanımaz bir niteliğe büründü. Ali Hesen Elmecid'in bizzat yönettiği, yasaklanmış kimyasal silahların ve zehirli gazların kullanıldığı saldırılarda, sivil halktan yüzlerce insan öldürüldü. Saldırıların diğer önemli bir amacı ise, Kürt halkını yaşadığı topraklardan zorla kopararak Güney Irak'da *Mecburi İskan*'a tabi tutmaktır. Bunun bir sonucu olarak da 1000 üzerinde köy, kasaba boşaltma planlarının uygulaması ile karşı karşıya kaldı. Sadece Erbil ve çevresinden 500 bin Kürd'ün Suudi, Ürdün ve Kuveyt sınırlarına yakın bölgelere zorla götürülmeye başlandığı ise zaten bilinmektedir.

Ali Hesen Elmecid Tekriti Kimdir?

Ali Hesen Elmecid, Saddam Hüseyin'in amcası oğludur. 1941 yılında Tekrit'in Uce köyünde doğmuş, Saddam Hüseyin'in akrabası olduğundan dolayı, hızlı bir biçimde BAAS Partisi ve Devlet içinde yükseltilmiş, ilk önemli görevi ise, Saddam'ın yemeiçmesinden, gezilerine; kullanacağı ilaçlara kadar her şeyinden sorumlu *Özel İstihbarat Şefliği'dir.*

Ali Hesen Elmecid'in hayat hikayesi, Bağdat'ta yayınlanan rejim yanlısı *"Elif Ba"* dergisinde yazıldığı kadarıyla şöyledir:

"1958'de BAAS partisine girmiş, 1978'de Elbekr Üniversitesi Ulusal Savunma Fakültesini bitirmiş, 1963 Kara Ekim'inden sonra birçok kez tutuklanmış, 1964' de BAAS Partisine üye olma şerefine kavuşmuş, 1969'da Parti Şube yöneticisi olmuş, 1976'da Devlet Sırları Bürosu Genel Müdürlüğüne atanmış, 1978'de Askeri Büro üyeliğine seçilmiş, 1982'de BAAS Partisinin 9. Kongresine delege olarak katılmış ve BAAS Partisi Bölgesel Komutanlık yedek üyeliğine seçilmiş, aynı yıl, Bölgesel Komutanlık Örgütleme Komitesi üyesi ve sekreteri olmuş, 1984'de BAAS Partisi nişanı almış, 10.7.1986'da BAAS Partisi Bölgesel Komutanlık üyeliğine seçilmiştir."

**(Bölgesel Komutanlık: Arap Sosyalist BAAS Partisi örgütlenmesinde iki önemli merkez organı vardır. Bunlardan biri Arap ülkelerinin geneli için olandır. Buna Ulusal Komutanlık veya Önderlik (Qıyade Qewmi) deniyor. Diğeri ise her Arap ülkesi için olandır. Buna da Bölgesel Komutanlık veya Önderlik (Qıyade Qutri) deniyor. Bu organ Irak'da en yetkili organdır.)*

PEŞMERGE EYLEMLERİ DEVAM EDİYOR

☐ Pêşmerge Basıl Taburu ve 12 karakolu elegeçirdi

Irak Kürdistan Demokrat Partisi Başkanı Mesud Barzani'nin yaptığı basın açıklamasına göre, I-KDP ye bağlı 3. ve 4. bölge peşmerge birlikleri 26-28,7,87 gecesi düzenledikleri geniş bir operasyonla, Çemçemal ve Sıngav bölgesinde bulunan, Basıl taburu ve çevresindeki 12 karakolu ele geçirdiler. 3 saat süren zorlu bir savaştan sonra, Ele geçirilen Tabur karargahı ve karakollarda aşağıdaki savaş araç ve gereçleri de peşmergelerin eline geçti.

-Savaş sırasında 200 asker öldürüldü, Bunlardan 152'sinin cesedi savaş alanında kaldı.

70 asker esir edildi. 30 ağır yaralı insani nedenlerden dolayı serbest bırakıldı.

Eline geçirilen malzemeler: 100'ün üzerinde Kalaşnikof marka tüfek, 100 mm'lik bir top ve 30 mermi, İva marka 2 otomobil, Erzak yüklü 4 otomobil, 2 traktör dolusu koyun, 1 su tankeri, 1 Landrower jeep, 1 Brazili marka oto, 1 Büyük telsiz aracı, 1 Elektrik jeneratörü.

Bu savaşta peşmergenin kaybı, 2 şehit, 13 yaralıdır.

Şehit peşmergeler, Tahır Ahmed Gewreze, Bekir Aziz.

☐ Pêşmerge Batalyona Basıl û 12 Qereqol girt.

Li gor daxuyaniya Serokê Partî Demokrata Kurdıstan-Iraq Mesûd Barzanî, pêşmergeyên herêma 3. û 4 yên PDK-I di şeva 27-28,7,87 an de bi çalakiyekî serkewtî, Batalyona Basıl ku dikeve navbera Çemçemal û Singav bi dest xistin. Di vî şerî de dîsan 12 qereqolên Iraqê kete destên pêşmerge. Şer 3 saet dom kir. Di encama vî şerî de destkeftên pêşmerge evin:

-200 leşker hatin kuştin û kelexa 152 leşker li meydana şer man.

-70 leşker hatine dîl girtin, 30 birîndarên giran ji sedema însanî ve hatine berdan.

Destkeft: Zêdetirî 100 kalaşînkof, 1 top ya 100 mm û bi 30 gule ve. 2 otomobilên İva, 4 otomobilên tev erzaq, 2 traktorên tijî pez, 1 tankera avê, 1 Landrower jeep, 1 otomobila Brazîlî, 1 cîhaza bêtel ya mezin, 1 motora elektrîk.

Di vî şerî de xisareta pêşmerge, 2 şehîd û 13 birîndar in.

Navên şehîdan, Tahir Ehmed Gewrezê, Bekir Ezîz.

foto, ANK

Aziz Nesin: "Ermeni katliamını Türk ve Kürt halkı beraber yaptı. Bunu siz mi bana öğreteceksiniz?"

edildiğini belirtiyor, ama, sözleri, salonda bulunan *"Demokrasi Güçleri"nin "Sus", "Yerine otur", "Konuşma", "Beğenmiyorsan çık git"* vebenzeri laf atmaları arasında duyulmuyordu bile. A. Nesin devam ediyordu:

—Biz demokratik bir ortam içinde tartışıyoruz. Neden lafımı kesip, bana kendi düşüncelerini zorla kabul ettirmek istiyorsun? Ama ben nedenini biliyorum: sizlerin niyetinizin altında neler bulunduğunu biliyorum.."

A.Nesin, soru sahibine kesin olarak söz vermiyor, araya *"Karadeniz Halkı"*na ait fıkralar katıp -bunlar da soru sahibini küçümseyen fıkralardı- devam ediyordu. *"Demokrasi Güçleri"*, sözleri alkışlayarak, fıkralara kahkahalar atarak A. Nesin'e tezahüratta bulunuyorlardı.

Nihayet ben de kendimi tutamayıp bir nara attım: *"Yaşasın şu demokrasi!!"*

Bir kaç kişi ters ters baktı. Ama, genel olarak benim sloganım bir iltifat kabul edildi sanıyorum.

Konuyu bağıra çağıra kapattılar. Soru sahibi, düşüncelerini açıklayamadı. Soru sormak için yarım saate yakın bir süre parmakları havada duranlara söz hakkı verilmiyordu. Toplantıyı yöneten bayan kafasını olumsuz bir şekilde sallamakla yetiniyordu. Sonuçta bir Alman'a söz verildi. Alman, tahminlerin aksine, şunları söyledi:

—Sayın Nesin, verdiğiniz cevap beni tatmin etmedi. Kürt arkadaşın sorduğu sorunun cevabının verilmesini istiyorum.. Sorum, aynıdır."

A.Nesin; *Hamfendi, sorduğunuz sorunun cevabını demin verdim. Siz türkçe biliyorsunuz. Hepsini anladınız. Ayrıca ben 10 gündür gazete okumadım. Haber de dinleyemiyorum. Avrupa Parlamentosunun kararını duymadım.*

—Sayın Nesin, Ermeni sorunu 10 günlük bir sorun değil ki..Katliamlar tarih içinde olmuş. Halen sürmekte..Haberim yoktu diyemezsiniz! Sorumuz, sizin konu ile ilgili tavrınızın, düşüncelerinizin belirtilmesi ile ilgilidir..

— Peki, peki..madem istiyorsunuz, tekrar cevaplayayım: Demin de belirtmiştim, benim Türk tarihinde çok gurur duyduğum ve çok utandığım olaylar olmuştur. Ben şahsen Ermeni katliamının 1.5 milyon olduğuna inanmıyorum. Biraz abartılmış.. Ama şunu söyleyeyim, bir kişi de olsa ben utanç duyarım. - Kürt arkadaşa dönerek- *siz de utanç duyuyor musunuz?* (Alkışlar!!) *Katliamı hem Türk ve hem de Kürt halkı yapmıştır..Birlikte yaptılar. Bunda benim ne suçum var?!* (Alkışlar!!)

Alkışların bitmesinden sonra bir dinleyici, söz almadan A. Nesin'e hitaben şu belirlemeyi yaptı: *Ermeni katliamını Türk ve Kürt halklarının yaptığını söylemek yanlıştır. Katliam halklara yüklenemez. Bu bir devlet politikasıdır. Devlet güçleri tarafından gerçekleştirilmiştir.*

A. Nesin bu sözlerden sonra bütün kontrolünü kaybetti. Ayağa fırladı. Çığlık gibi çıkan ince ve kızgın bir sesle şöyle konuştu:

—Sus be, sus..Beğenmiyorsan, çık dışarı..Çık..Anlatamıyorum.. Sen mi öğreteceksin bana neyin ne olduğunu?

Oflayıp, pufladıktan sonra, aynı hiddetle yerine oturdu. A. Nesin'i Türk ve Alman ilericileri(!) de yanlız bırakmadılar. Onlarda aynı ses tonu ve öfke ile bağrışarak demokrasi mücadelesine katılmışlardı. Şu sesler duyuluyordu: *"Ya, arkadaş, böyle sorular sormayın", Yeni bir şey mi icat ediyorsunuz", "Beğenmeyen çekip gider", "Terbiyesiz herifler"*...

Bir Alman da şöyle bağırıyordu: *"Yine mi bu serseriler!!"*

Bir süre sonra sessizlik sağlanabildi. A. Nesin sözlerine şöyle devam etti:

—Kardeşim niye müdahale ediyorsunuz. Ne diye bana fikirlerinizi zorla kabul ettirmeye çalışıyorsunuz. Ben buraya geldim, bırakın konuşayım, bitireyim..Sonra arkamdan ne derseniz deyin! Hiç bir bok bilmiyor deyin. Ne bok bir insanmış deyin! Ama bırakın önce konuşayım. Bana bir şeyi zorla kabul ettirmeye çalışmayın. Biz zorla, dolaylı yollardan; şirket kurarak demokrasi mücadelesi vermeye çalışıyoruz..Siz kalkmış, yok efendim Ermeni sorunuymuş, yok efendim Kürt sorunuymuş diyorsunuz!! Biz böyle şeylerle uğraşsak, daha açılmadan kapanırız!!Hem çok daha önemli meseleler var sırada. Önce demokrasi mücadelesi vermek lazım. Değil mi ama?! Sırasıyla..Ben sizin niyetinizin ne olduğunu biliyorum. İkide bir kalkıp bana katliamları soruyorsunuz. Sanki suçlusu benmişim gibi..Yani şimdi kalkıp bir Alman'a, siz Yahudileri kestiniz, şu bu filan derseniz..Olmaz ki..Bu o Alman'a haksızlık olur. İkide bir bana Ermeni katliamıyla, Kürt katliamıyla geliyorsunuz. Bana niye geliyorsunuz. İşte Türkiye orada duruyor. Gidin..Toprak mı istiyorsunuz? Devlet mi kuracaksınız? Gidin oraya kolaysa..Bana gelmeyin. Buyrun gidin..Bizim bir sürü önemli işimiz var. Bunlarla uğraşamayız. Her şey sırasıyla..."

Daha sonra A. Nesin yorgun olduğunu, toplantının burada bitirilmesini istedi.

Tam sırasıydı. A. Nesin'e yaklaşarak, *Kürdistan Press* muhabiriyim dedim, sizinle kısa bir röportaj yapabilir miyim?

A.Nesin;

—Ne? Kim?

—Kürdistan Press...

—Hı..Hı.. Tamam işte. Burada gördüklerinizin hepsini yazın kardeşim. Fakat, röportaj yapamam..

—Aziz bey, yalnızca bir iki soru..

Söze, A. Nesin'e tercümanlık yapan bayan karıştı ve *"Aaaa!! Kardişim duymuyor musunuz? Yazar bey yorgun..Röportaj filan yapamaz..*,, dedi.

Müdahaleci bayan ile uğraşacak zaman yoktu. Hiç olmazsa bir iki sorunun cevabını alabilirim düşüncesi ile ilk sorumu sordum:

—Sayın Nesin, biliyorsunuz, İsmail Beşikçi tahliye oldu. Sizin başkanı olduğunu Türkiye Yazarlar Sendikası'nın üyesiydi. Sendika başkanı olarak bu bilim adamıyla herhangi bir dayanışmada bulunacak mısınız? Bu konu ile ilgili herhangibir girişiminiz var mı?

—Yok! Yok kardeşim..Hiç bir şey söylemiyorum..Bu işin dedikodusu çok yapılıyor..Hiç bir şey söylemek istemiyorum..

—Ama Aziz bey, bütün ilerici kamu oyu bu konuyu tartışıyor. TYS başkanı olarak, bir aydın olarak susmak olur mu? Örneğin bir dayanışma mesajı filan düşünmüyor musunuz?

—Bak kardeşim..Biz tam 7 yıldan beri kapalıydık. Ve açılır açılmaz da, yani ilk toplantımızda İsmail Beşikçi'yi konuştuk. Ve O'nun yeniden üyeliğe alınmasını da bizzat ben kendim önerdim. Bu konuda başka hiçbir şey söylemek istemiyorum.

—Teşekkürler...

Aziz Nesin, çıkıp gitti. Aynı günlerde Kürt Haber Ajansı'na gelen haberler arasında TYS'nın ilk toplantısında İ. Beşikçi'ye dayanışma mesajı çekilme önerisinin A. Nesin tarafından reddedildiği de vardı. Demokrasi güçleri hayatlarından memnundular. Bir meydan savaşı kazanmış olmanın fiyakası içinde salondan ayrılırlarken, Türk burjuva basını Kürdistan'daki katliamların suçlusu olarak Avrupa Parlamentosu'nun aldığı kararı gösteriyorlardı.

A. Nesin daha kaç gün gazete okumayacak, daha ne kadar haberleri dinlemeyecekti. ve daha kaç toplantıyı bağırıp çağırarak, soruları çarpıtarak provake edecekti. Ve sırasıyla yapmayı planladığı işlerin içine Türkiye'nin bir nolu problemi olan ve günlük basının ana manşetlerinden bir türlü inmeyen Kürt sorunu da gerecekti..

Bunları düşüne düşüne, toplantı ile ilgil gözlemlerimi metne geçip, Kürdistan Press'e postaladım. Bakalım, okuyucularımız ne diyecek?!

Ebu Sami / Bremen • ANK

KISA BİR YORUM

☐ Türkiye'nin büyük talihsizliklerinden biri, burjuva demokratların, kemalistler tarafından komünist olarak sıfatlandırılması olmuştur. Burjuva demokratları da, hiç bir zaman bir komünistin göstermesi gereken yürekliliği ve cesareti göstermemişler, bedeli ne olursa olsun yasal sınırlar içine çekilmeyi bir hayat felsefesi olarak benimsemişlerdir. Detayları bir yana, bu tipin belki de en gelişmiş örneği Aziz Nesin'dir.

Batının zorlamasıyla, A.Nesin de bir iki adım ilerlemeyi denemektedir. Bu denemelerden birini İngiltere'de yaptı. *"Kürt halkı vardır. Kürdistan vardı. Bağımsızlık Kürt halkının hakkıdır. Ama bunu nasıl alacak"* dedi.

Son gezisinden sonra ise, artık Kürt sorunun üstüne basıp geçmenin mümkün olmadığına tamıtamına inanmış olacak ki, İkibine Doğru dergisine verdiği bir demeçte şunları söylüyor: *"Yasaların çerçevesinde kalmak koşulu ile en büyük yanlışlık, bir halkı toptan yadsımaktır. Bu halk toptan yadsınmıştır.*

Şunu açıkca söyleyeyim ki, Bir Kürt halkı vardır. Ben Kürt halkının bağımsızlık savaşını, kültür bağımsızlığı olarak algılıyorum. Siyasi bağımsızlıktan yana değilim".

A.Nesin bu belirlemeyi yaparken, Kürtlerden söz etmenin büyük bir suç olduğunu savunduğunu unutmuş görünüyor. Kürtler vardır diyenlere İngiliz ajanı suçlamasını yaptığını unutuyor. İsmail Beşikçi'ye *"Senin saçların sarı, gözlerin mavi...Bu sorunla ilgilenme"* dediğini unutuyor. *"Zaten İngilizler ikide bir Ankara'ya bu tür insanları yerleştirirler"* dediğini unutuyor.

Ancak A.Nesin'in unutmaması gereken şeyler de var. *"Dünya tarihinde ulusal devlet esastır. Kültürde ulusal özerklik ise, oldukça zavallı aydınların buluşudur (Lenin)".*

Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı, ayrılma, bağımsız devlet kurma hakkıdır. Ulus ayrılır mı, bağımsız devletini kurar mı, kurmaz mı bu pratiğin bir sorunudur. Teorik olarak ayrılma hakkının, bağımsız devlet kurma hakkının şartsız savunulması esastır. Ulusların ayrılma, bağımsız devlet kurma hakkının inkar edilmesi, ezen ulusa mensup bir demokrat için, kendi burjuvazisinin sefil çıkarlarını savunma demektir.

Bir adım daha ileri çıkmak gerekli bay Nesin. Sadece yapar gibi yapmak eğilimlerinin Türkiye'yi nelere getirdiği gözler önünde. Artık, gerçekten yapmak gerekli. Buna cesaretiniz ve gücünüz yoksa, kafa bulandırmaktan vazgeçin hiç olmazsa

KORKU! DEHŞET! SÜRGÜN! CİNAYETLER! SALDIRILAR! KÜRT HALKI BİR FELAKETİ YAŞIYOR!

TC Militarizminin sürgün ve katliam planı

• Genel Valilik adı altında oluşturulan *Sömürge Valiliği'ne* Kontr-Gerilla uzmanı atandı!

☐ Durum gerçekten ne idi? TC Militarizmi yalnızca Kürt halkının ekmek ve özgürlük mücadelesinine mi saldırıyordu? Yoksa ortada, tüm bölgeyi ilgilendiren önemli ve hayati sorunlar mı vardı?

☐ Saldırıların hedefi olarak gösterilen PKK ise, gerek İran ve Irak'ta ve gerekse Türkiye'deki devrimci muhalefetin hemen hemen tümünü *''Hain''*, *''Uşak''*, *''İşbirlikçi''* ilan etmişdi!

TC militarizminin Kürdistan politikası yaşadığımız günlerde hedeflediği önemli sonuçlara ulaşmış görülüyor. Bu sonuçların başında hiç kuşku yok ki, Kürt halkının kendi değerlerinden, inançlarından koparak sistematik bir bilinç yanılmasına uğratılması gelmektedir. Sosyo-psikolojik toplumsal eğilimin devleti bir kurtarıcı görmesi, ona sığınmayı çıkar bir yol olarak benimsemesi resmi ideolojinin 60 yıllık uygulamalarının özeti sayılabilir.

Köy korucularının yanında, Bölge Valiliğinin *-bu Kürdistan'da sömürge valiliği demektir-* ve Türkiye'nin yumuşak karnı olan *''Güneydoğu''*da özel bir Kolordu'nun kurulması ise, Kürt halkının ekmek ve özgürlük mücadelesine karşı, 12 Eylül'den bu yana alınan tedbirlerin en önemlileridir.

Bölge Valiliği ve Özel Kolordu yanında, bir de *Teröre karşı Terör*'ün bir devlet politikası olarak kabul edilmesi, önümüzdeki günlerde Kürdistan'da, TC'nin ne tür faaliyetler sürdüreceğini göstermesi açısından kayda değer.

Gerçi pratikte, devlet terörü, zaten bir devlet politikası olarak uygulanmakta idi. Fakat bunun yasal bir statüye bağlanması ve dünya kamuoyunun da tavsibini alacak biçimler içinde sunulması, farklı bir önemde görülmek gerekir.

Alınan tedbirlerin başlıca gerekçesi olarak gösterilen PKK-'nın sürdürdüğü politika da, devrimci çevrelerde tartışmalara konu olmaya başlamış durumda. Her ne kadar, son 10 yıllık dönem içinde şu ya da bu biçimde PKK, tartışmalara konu oluyorduysa da, bu gün gelinen noktada, tartışmaların almış olduğu biçim de, tartışmalara taraf olanlar da oldukça farklı nitelikler içinde kendilerini ortaya koymaktadırlar.

Genel olarak Kürt ve Türk solunun büyük bir bölümü PKK-'ya bulaşmak istemiyorlardı. Bunların bir bölümü, PKK'nın tecrit edilmesinin daha tehlikeli sonuçlar getireceğini ileri sürüyorlardı. Diğer bir bölümü, PKK tabanını kazanma yöntemi olarak onunla ilişki içinde bulunmayı benimsiyorlardı. Bir diğer bölümü ise, PKK'nın Kürt Hareketine zarar verici bir olgu olduğunu, fakat Avrupa'da PKK'ya karşı, O'nun yöntemleri ile hesaplaşma içine girmenin Kürt Hareketine daha fazla zarar vermekten başka işe yaramıyacağını düşünmekteydiler.

Olaylar pek çok değerlendirmeyi boşa çıkarmak üzere! PKK, TC'nin ve TC burjuva basınının da önemli katkı ve kışkırtmaları ile herkesi oyunun içine sokmayı başarmış görünmektedir.

Bilindiği gibi PKK geçmişte uyguladığı yöntemleri, 84 yılından bu yana daha da boyutlandırarak uygulamakta ısrarlı görünmektedir. Son dönemlerde ise saldırı, baskı ve sindirme olayları; cinayetler ve halka karşı yönelen eylemler bir hayli genişlemiş durumda.

Devrimci çevrelerdeki yaygın kanı, PKK'nın, gerek Avrupa'da ve gerekse TC'nin siyasi sınırları içindeki Kürdistan topraklarında, TC'nin askeri ve ekonomik kaynaklarına yönelik eylemler içinde olmadığı yolunda.. Genellikle ajitasyon malzemesi olacak eylemler; sınır karakollarının, devriyelerin hedef alındığı saldırıların ise, TC'nin askeri manevra olanaklarını sarsacak boyutlarda olmadığı da Kürt solunun genel bir görüşü sayılabilir. Özellikle 1987 yılının başından itibaren ise, saldırılar, küçük yerleşme merkezlerindeki sivil halka sol siyasal güçlere bunların, önder kadrolarına, kültür ve eğitim merkezlerine yönelmiş bulunuyor.

★

1987 Ocak'ında Uludere'nin Taşdelen köyünde gerçekleştirilen ve içinde kadın ve çocukların da bulunduğu 14 kişinin ölümü ile sonuçlanan olay, Pınarcık'ta doruk noktasına ulaştı. Olayların bir diğer ucu ise, Avrupa'da NEWRÖZ kutlama gecelerine kadar geldi.. Ayrıca, özellikle Avrupa'da siyasi güçlerin önder kadrolarına yönelen saldırı ve öldürme olayları da, PKK için temel bir amaç sayılmaya başlandı!.

PKK'nın en eski yöneticilerinden Doğan Karakuş'un, Köln'de, bir binanın 9. katından *"atlıyarak intihar"* etmesi, buna bağlı olarak Alman polisinin giriştiği operasyonlar da, PKK'yı bütün boyutlarıyla siyasal güçlerin tartışma gündemine soktu!

Alman polisinin operasyonu ilerici çevrelerde tepki ile karşılanırken, olaylara bağlı olarak, TC'nin Kürdistan'da gerçekleştirmek istediği kurumların yasallaşması fazla bir muhalefet ile karşılaşmadan gerçekleştirildi. Olayların genel bir dökümünü yapan Kurdistan Press çalışanları, çeşitli bölgelerde ANK muhabirleri tarafından gönderilen bilgileri de gözden geçirerek, sorunu çeşitli yönleri ile inceleyen bir yazı hazırladılar.

Yazının bir bölümünü bu sayıda yayınlıyoruz.

★

TC MİLİTARİZMİ İŞBAŞINDA

TC militarizmi, siyasi iktidara el koyduğu zaman, İran'da Şahlık monarşisi tarih sayfalarına karışmıştı. İran yoğun bir hareketlilik içinde bulunuyordu. ABD Elçiliği işgal edilmiş, CIA belgeleri ile beraber elçilik görevlileri rehin alınmıştı. ABD filoları Basra körfezini mayınlayarak İran'a müdahale etmenin hazırlıkları içindeydi. Ve SSCB Basra körfezindeki ABD filosunu vurabilecek en önemli merkeze, Afganistan'a girmişdi. Gerçi, SSCB'nin Afganistan'a girişi Afganistan'da gerçekleştiği iddia edilen Sosyalist Devrim ile ilişkili görülmek isteniyordu ama, bölge ile ilgilenen siyasal güçlerin tümü bu fiili durumun, İran'a girmeyi planlayan ABD'nin eylemine karşı, askeri bir hareket olduğunda görüş birliği içindeydiler.

Şahlık rejiminin ABD'nin stratejik çıkarlarına uygun yapılanan askeri örgütlenmesi de, Homeyni tarafından kökten değiştiriliyor. Ve SSCB sınırlarında mevzilenen ordu birlikleri, Irak sınırına çekiliyordu. Ardından 1975 yılında Barzani önderliğindeki Kürt hareketini bastırmak için, Cezayir'de yapılan anlaşma gereği, İran'a verilen Şattülarab'ı geri almak bahanesi ile Irak saldırıya geçiyor ve günümüze kadar süre gelen Irak-İran savaşı başlamış oluyordu.

Şah'ın düşüşü, İran'da yeni bir durum daha yaratmıştı. Mehabat Kürt Cumhuriyeti'nin yıkılışından bu yana tarih şahnesinde görülmeyen İran Kürt toplumu kitlesel bir coşkunlukla tarihe giriyordu.

ABD'nin en önemli ileri karakolu durumunda bulunan Şahlık rejiminin düşmesi, ABD açısından, bölgede doldurulması kaçınılmaz bir boşluk yaratmıştı. Boşluk, İsrail'in ABD-Arap ülkeleri ilişkisinde bir çıban başı haline gelmesi nedeniyle, iki misli önem taşıyordu.

Bölgede, İran'ın düşüşü ve İsrail'in problemli yapısı nedeni ile, Ortadoğu'da ABD çıkarlarının bekçiliğini yapmaya aday en güçlü devlet TC idi. TC 12 Eylül rejimi ile beraber, bölgede ABD'nin ileri karakolu olmak üzere sistemli bir biçimde harekete geçiriliyordu. İlişkiler Evren'in İslam Ülkeleri toplantısında divan başkanlığı yapmasına kadar tırmanıyordu. 12 Eylül'ün darbeci generalleri, tamı tamına bir Amerikan yetiştirmesi olan ve Dünya Bankası gibi merkezlerde eğitildikten sonra, Türkiye'ye ihraç edilen 24 Ocak kararlarının uygulanmasında Demirel'in danışmanı Özal'ı Başbakanlığa getiriyorlardı. Özal'ın islami hareket ile kan bağları ise, herkes tarafından bilinen bir gerçekti. Ardından Başbakan Turgut Özal'ın ağabeyi MSP'li Korkut Özal Suudi Krallığı'nın sermayesini TC'ye taşımaya başlıyor, İslam Bankası ile beraber Faysal Finans Kuruluşu da faaliyetlerini yoğunlaştırıyorlardı.

TC zaten Avrupa'da iş gücüne duyulan ihtiyacın azalması vb. nedenlerle, son yıllarda Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkelerine iş gücü satan bir devlet durumundaydı. Bununla beraber bu ülkelerin pazarına da girme mücadelesi veriyordu. Zaten İran-Irak savaşının başlaması ile bu devletlerle karlı bir ticaret sağlıyan TC, son gelişen ilişkilere parelel olarak, yoğun bir biçimde, Ortadoğu pazarına da girmiş oluyordu. Pazar, emperyalist metropollerin mallarının montaj sanayii ile ikinci elden pazarlanması yanında, müteahhitlik hizmetleri ile, gıda ürünlerini de kapsıyordu. Bu arada, Avrupa'yı Ortadoğuya bağlayan transit yollardan 3,5 milyar gelir sağlanacağı propagandif bir biçimde tartışılıyordu.

Kerkük petrollerini Yumurtalık'a pompalayan boru hattının 641 km.lik bölümü TC sınırlarından geçiyordu ve bu yoldan kira olarak yılda 210 milyar Tl. alınıyordu. TC petrol ihtiyacının 1/3'ünü de Irak petrollerinden sağlıyordu.

Generaller siyasi iktidar koltuklarına oturdukları zaman, çürüyen TC ekonomisinin can damarlarından biri ortadoğu'ya bağlanmıştı. 13 Eylül 1980 günü, Türkiye'de hayat pahalılığı % 132,7 nisbetinde bir artış göstermişti. Piyasaya sürülen para miktarı son 48 yılın toplamından daha yüksekti. Yalnızca temmuz 1980 de piyasaya sürülen para 60 milyar Tl. idi. Asgari gelirin ortalama 10 000 Tl. civarında bulunduğu Türkiye'de 5 kişilik bir ailenin geçimi için gerekli para ise, 38 000 Tl. olarak hesaplanıyordu. 12 Eylül 1980'de bir ABD doları 70 Tl. civarındaydı.

Aradan geçen 7 yıl içinde, 7 yıl önceki değerler alt üst oldu. Örneğin 7 yıl önce 70 Tl. civarında olan bir ABD doları bu gün 900 Tl. na sıçramış durumda. Diğer hesapları bu çarpıcı oran zaten ortaya koyuyor.

Dolayısıyla 12 Eylül'de iş başına gelindiği zaman, Kürdistan sorunu, gerek politik ve stratejik düzeydeki denge değişiklikleri ve gerekse ekonomik düzeydeki hayati bağlantılar nedeni ile, devletin temel sorunlarından biri durumunda idi.

ANCAK!?

Evet, ancak, meselenin odak noktasında kanayan bir yara olarak Kürdistan gerçeği duruyordu. Petrol boru hattı Kürdistan'daydı. Avrupa'yı Ortadoğu'ya, Hint Okyanusuna bağlayan transit yollar Kürdistan'dan geçiyordu. İran'da Kürt gerillaları Kürdistan'ın büyük bir bölümünü kontrol edebilir duruma gelmişlerdi. Ve Saddam Hüseyin'in 1975 ten sonra izole ederek, sakinlerini güneye sürdüğü TC-Irak sınırı boyunca 30 km.lik derinliğindeki alan 80'de Kürt gerillaları tarafından tutulmuş bulunuyordu.

12 Eylül'cü generaller darbenin hemen ardından Kürdistan'da gösteriler yapmaya başlıyordu. Ve ilk gösteri de Diyarbekir'de hakiki mermilerle yapılan askeri manevra ile başlıyor, ardından gene hakiki mermilerle Ağrı'da ikinci bir manevra daha yapılıyordu. İsveç TV'sine bir beyanat veren CHP Hükümetinin Dışişleri bakanlarından Turan Güneş, *''Türkiye'de etnik sorun diye bir mesele yoktur.''* diyor ve ekliyordu: *''devleti bölenlerle sonuna kadar mücadele edeceğiz.''* Bilindiği gibi Turan Bey'in partisi kapatılmış, lideri de sürgüne gönderilmişti. Ama,Turan Bey siyasi iktidarı gaspeden generallerin sözcülüğünü yapmakla görevlendirilmişti. Aynı günlerde Diyarbekir'e giden Evren, *''Bölücülüğün kökünü kazımadan gitmeyeceğiz.''* Diyor ve ekliyordu, *''Bu halk bize anlatıldığı kadar kötü değilmiş!!''*

Başbakan Bülent Ulusu, *''Vatan bölücülerine karşı ordumuz bütün gücü ile savaşacak ve onları ezecektir.''* derken, Cunta Sekreteri Haydar Saltık, *''Darbenin yapılmasında Konya Mitingi bardağı taşıran son damla olmuştur, ama, **esas amaç, bölücülüğü yok etmektir''*** diyordu.

Emperyalist basın kuruluşları CIA ile ilişkisi gizli olmayan gazetecilerini Türkiye'ye gönderme yarışı içine girmişlerdi. Türk basınının giremediği alan lara bu gazeteciler giriyor ve kışkırtıcı haberler özellikle İngiliz basınında sık sık yer alıyordu. BBC ise, bu yayınları, *kendisini bağlamama* koşulu ile dünyaya yayma görevini üstlenmişti. Örneğin The Guardian gazetesinden pek (!) ünlü bir muhabir generallerin özel izni ile Kürdistan'da dolaştırıldıktan sonra, gazetesine geçtiği bir haberde şöyle yazıyordu: *"Eğer kısa sürede Kürt meselesine bir çözüm bulunamaz ise, yetişen marksist gençleri kimse durduramaz. Çok yakında Kürdistan'da büyük patlamalar olabilir.''*

Gazetecinin *marksist gençler* kavramı belki Kürdistanlı devrimciler için bir iltifat sayılabilirdi ama, esas olarak TC adına Batı'daki politik merkezlere verilen bir *alarm* işareti idi. Nitekim bu tür açıklamaların ardından *Milli Ajan* Kamuran İnan Avrupa'ya postalanıyor ve NATO'da ilk kez tartışılacak olan Kürt sorunu için kulislere girişiyordu. Çünkü, *Türkiye Kürt meselesinden ötürü endişeli idi. Kamuran İnan'ın parlamenterleri etkilemek için geldiği ve NATO ülkeleri Bakanlar Kurulu toplantısında Kürt sorununun tartışılmasını engellemekle görevli olduğu* biliniyordu.

Milli Damat Metin Toker ise, Avrupa Konseyi'nde şöyle konuşuyordu: *"Avrupa Konseyi üyesi kalsak da, kalmasak da, Türkiye, kısa zamanda normal düzene dönecektir. Ama, Siz, çiftin arasında anlaşmazlık var diye, geçici de olsa, evlerin ayrılmasına karar verirseniz, karışmak istediğinizde, bir de bakarsınız, eşinizi başkası alıp götürmüş!! Türkiye'nin talibinin çok olduğunu bilesiniz?!''*

★

Darbeden sonra TC militarizminin Kürdistan'da sürdürdüğü devlet terörü ise, sınır tanımaz bir azgınlıkla sürdürülmekteydi. Zaten darbe ile beraber Kürdistan'a giriş-çıkışlar da yasaklanmıştı. Askeri garnizonlar, okullar bile birer hapisaneye çevrilmişti. Günde adam başına 2 gram et düşen ve 11 bin kişiye bir doktorun bakabildiği Kürdistan'da TC burjuvazisinin sömürüsü tamıtamına bir sömürgeci devletin rasyonelleri içinde devam etmekteydi. Kürdistan'da üretilen elektrikten Kürt halkına verilen pay yalnızca % 9'du. Devlet yatırımlarının yalnızca % 10'u, özel sektör yatırımlarının ise % 2,6'sı Kür-

Evren, ''Bölücülüğün kökünü kazımadan gitmeyeceğiz''; Ulusu, ''Bölücülere karşı Ordumuz bütün gücü ile savaşacaktır''; Org.Saltık '' Darbenin esas amacı bölücülüğü yok etmektir''.

distan'daydı. Ve Kürdistan'da TC nüfusunun % 20'si yaşamaktaydı.

TC topraklarının % 30'u Kürdistan'a aitti. Yetiştirilen her 100 büyükbaş hayvandan 39'u da Kürdistan'da yetiştiriliyordu. Ve TC'de ekilebilir arazinin % 21'i gene Kürdistan'da bulunuyordu.

Kısaca, Türkiye'nin *endişeli* olması, generallerin, Kürt sorununu *darbenin esas gerekçesi* saymaları boşuna değildi. Kürdistan sorunu, yalnızca, militarizmin elinde demokratik güçlere, giderek burjuvazinin sivil politikacılarına karşı yöneltilmiş bir şantaj unsuru değil, fakat aynı zamanda TC'nin somut bir gerçekliğiydi.

Generaller 60 yıllık TC tarihinin yarattığı imkan ve deneylerle 12 Eylül'den sonra Kürdistan'daki baskı ve zulmu bir kat daha arttırdılar. Bu arada, Kürdistan'ı bölen sınırlara 10 km.'lik bir derinlikte *hassas şerit* uygulamasına geçtiler. Buna göre, sınırların 10 km.'lik derinliği içinde yaşayan halk, düpedüz bir askeri hapisane statüsü içine alınmış oldu. Bu uygulama içinde, bölgeye tüketim mallarının girişi yasaklanıyor, halk, ancak, resmi makamlara yaptığı bildirimdeki belirttiği aile sayısına göre şeker, sigara, un, yağ vb alabiliyordu. Halk elinde bulunan hayvanların sayısını da resmi makamlara bildirmek zorundaydı. Ölen, kesilen ya da doğan hayvan sayısı da resmi makamlara bildirilecekti.

Devletin büyük bir titizlik ve itina ile sürdürdüğü çalışmalara rağmen istenen sonuca bir türlü ulaşılamıyordu. Tersine, örneğin Güney Kürdistan'da (Kuzey Irak) Kürt hareketi hızlı bir gelişme içine girmişti. Sınırlarda, sökülüp atılması oldukça zor mevziler kazanıyordu. Zaman zaman transit karayolu peşmergeler tarafından kontrol altına alınıyor, TC ekonomisi ecel terleri dökmeye başlıyordu.

★

Avrupa'da ise, Kürt sorunu çok önemli politik merkezlerde tartışılmaya başlanmıştı. Avrupa kamu oyunda Kürt hareketine sempati ve destek artıyor. Yer yer bu sempati ve destek aktiviteye dönüşüyor, kamu oyu, kendi hükümetlerini zorluyordu. TC'ye göre bu tür çalışmaların merkezi İskandinav ülkeleri idi. İskandinav ülkelerinin sosyal-demokratlarını etkilemek için de, Bülent Ecevit gibi, Mümtaz Soysal gibi, resmi ideolojinin muteber kişileri görevlendirilmişti.Sorun,Kürtlerle ilgili olduğu zaman, TC-'nin iç politik hesaplaşmaları bir yana itiliyor, *ülkesi ve milleti ile bölünmez bir bütün* olan TC'nin devlet çıkarları belirleyici oluyordu. Bundan ötürü de, Bülent Ecevitlerin, Mümtaz Soysalların bir ayağı 12 Eylül rejiminin en katı dönemlerinde hep İskandinav ülkelerinde, özellikle de İsveç'teydi.

Palme cinayetinin Kürtlerin üzerine yıkılması için gösterilen gayretler ve bu konuda yaratılan kamu oyu, TC'nin resmi ideolojisine uygun tezlerin İskandinav ülkelerine taşınmasına bir hayli katkıda bulunacaktı.

Ardından, TC İsveç firmalarına zengin ihaleler verecek, Türk iş adamlarının İsveç'i ziyaretlerini, bir İsveç Ticaret Heyetinin Türkiye'ye gitmesi izleyecekti. İsveç ticaret heyeti sözcüsü ise, dönüşünde TV'ye verdiği bir beyanatta şöyle konuşacaktı: *''Türkiye, Avrupa'nın en büyük toprak parçasına sahip bir ülke olma itibariyle olsun, eğitilmiş iş gücü ve geniş zenginlikleri itibariyle olsun, bizim için her zaman cazip bir ülke olagelmiştir!''*

Olaylar, Israil'in Lübnan'a saldırısı ile yeni boyutlar kazandı. Böylece tarihin kronometresi de, Kürdistan'da tıkırdamaya başladı ve günümüze ulaşan gelişmeler tarih gündemini zorlamaya başladı.

★

Bilindiği gibi Israil saldırısı, Lübnan'daki dengeleri alt-üst etti. FKÖ mevzileri direnemeden düştüler. Suriye'nin insiyatifi etkinliği arttı ve FKÖ parçalandı..

FKÖ kamplarında bulunan Kürt ve Türk solunu mensup siyasi hareketler için de fiili bir durum ortaya çıkmış oluyordu. Siyasi hareketlerin bir bölümü yüzlerini Avrupa'ya çevirdiler. Bir bölümü de *Devrimci Merkez*'in Kürdistan'a kaydığı tezi ile, dikkatlerini Kürdistan'da ve özellikle Güney Kürdistan'da yoğunlaştırdılar.

Bu arada 70'li yılların sonlarından itibaren TC basınının maşetlerine geçen PKK da, siyasi güçlerin şaşkın bakışları arasında, *''emperyalizmin ajanı, feodal gerici'' vb* olarak değerlendirdiği Irak KDP ile ittifak içine girerek Güney Kürdistan'a taşınıyordu.

TC'ye karşı titiz bir politika izleyen Irak KDP için bu durum bir zaaf belirtisi miydi? Yoksa, politik bir manevra mıydı? Siyasi güçler değişik yorumlar yapmaktaydılar. Bu yorumlardan kayda değer olanlarından biri şöyle özetlenebilirdi: *KDP geniş çaplı bir harekata hazırlanmaktadır. Bu harekatın Türk Ordusu'nun müdahalesi ile karşılaşması kaçınılmazdır. Saddam rejimi ile TC arasındaki ilişkiler açısından olsun, TC'nin petrol ve transit karayolu taşımacılığına bağımlılığı açısından olsun TC, KDP'nin harekatından direkt olarak etkilenecektir. Bu nedenle de TC'nin karşı atakları, PKK motifi ile stabilize edilebilirdi..*

Bir diğer değerlendirme ise şöyleydi: *Bölgedeki nazik dengeler nedeni ile, PKK, içine çekildiği ilişkiler itibariyle Kürt hareketi için ciddi bir tehlike durumuna geliyordu. KDP'nin kontrolü altında bu tehlikenin izole edilmesi düşünülüyordu.*

Son bir değerlendirme de kısaca şöyle özetlenebilirdi: *PKK Kürt solu ile iyi ilişkiler içinde görülüyordu. Ortadoğu'daki bazı olaylarla ilgili olarak yayınlanan bildirilere, TKSP, Ala Rizgari, KUK gibi örgütlerle ortak imza atmıştı. Eski faaliyetleri ile ilgili olarak özeleştiri verme eğilimi de gözlemleniyordu. Bunlar kadar önemli bir diğer olgu da, PKK'nın Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi içinde yer almış olmasıydı. PKK, Türk solunun oldukça geniş bir kesimi ile cephe platformu içinde bulunuyordu. KDP ise, Türkiye'deki Kürt ve Türk solu ile yakın ilişkiler içinde değildi. 1975 yenilgisinden sonra, oldukça ağır bir dille eleştirilmişti. Bu bağlamda, Kürt solu ile dengeli ilişkiler içinde görünen, Türk solunun büyük bir kesimi ile de cephe platformunda bulunan PKK'nın ittifak önerisi kabul edilebilir bir öneriydi.*

Sonuç olarak IKDP-PKK ittifakı gerçekleşti. Ardından PKK'nın iç sorunları bildirilere, giderek gazetelere konu olmaya başladı. Bu arada, PKK'nın Kürt örgütleri ile olan ilişkileri, düşmanlığa dönüşürken, Direniş Cephesi de iflas edip, gitmişti. Ve PKK, Avrupa'da yeni dönemin ilk politik cinayetini işleyecek; İsveç'in Uppsala kentinde, eski PKK sorumlularından, Avrupa temsilciliği yapmış Enver Ata, sokak ortasında kurşunlanacaktı.

★

GÜNEY KÜRDİSTAN'DA

Devrimci güçlerin yorumlarında Kürdistan, Devrimci Merkez olarak yer alırken, bölgedeki gelişmeler, Körfez'de yoğunlaşan İran-Irak Savaşı'nın Kürdistan'a kaydırılacağını gösteren işaretlerini vermeye devam ediyordu. Bunlardan başlıcaları şunlardı: Irak jetlerinin Kürdistan üzerinde dolaştığı bir dönemde Barzani'nin Şino'daki mezarı açılıyor, olay, İran KDP ile Irak KDP arasında çatışmalara neden oluyordu (1981).

83 Şubat'ında 19 Kürt ve Arap örgütü Libya'nın Trablus kentinde birlik faaliyetleri için bir araya geliyorlar, toplantının amaçları ve varılan sonuçlar bir bildiri ile kamu oyuna açılıyor, ardından 25 Şubat'ta Şam'da yapılan toplantıda katılmak isteyen örgüt sayısı 65'e çıkıyordu! Saddam'ın devrilmesine kesin gözüyle bakılıyor ve Irak 'ın bütün muhalefetini içine alacak bir siyasi iktidar alternatifinin ortaya çıkarılmasına çalışılıyordu. Ancak Irak Komünist partisi, Trablus toplantısına imza atan MK üyesi Nezihe Duleymi'nin partiyi bağlamayacağını belirterek, bu görüşmelerden ani olarak çekilme kararı alıyor ve ardından IKP ile KYB (Talabani) arasında Güney Kürdistan'da çatışma çıkıyordu.IKP, CUD cephesi içinde bulunduğu için, çatışma, CUD güçleri ile KYB güçlerini karşıkarşıya getiriyordu. Karşılıklı olarak yayınlanan bildirilerde (6 MAYIS) taraflar birbirlerini ağır bir dille suçluyorlardı. İran ve Irak'a karşı savaşan Kürt grupları böylece birbirlerine düşmüş durumdaydılar.

5 Mayıs 83'de İran İslam Cumhuriyeti Başsavcısı TUDEH'in resmen kapatıldığını açıklıyor, ardından 18 Sovyet diplomatının da İran'dan çıkarılmasına karar veriliyordu. Parti Genel Sekreteri, uluslararası bir prestije sahip olan Nurettin Keyanuri, TV'ye çıkartılıyor ve kendisine atfedilen bütün suçları kabul ederek, Sovyetler hesabına cususluk yaptığını kabul ediyordu. TUDEH, Homeyni rejimini başından itibaren desteklemiş ve Kürtlere de çağrı yaparak silahlarını teslim etmelerini ve rejimin yanında yer almalarını istemişti. Giderek Kürt hareketine açık tavır almıştı. Bu dönemde İran KDP Merkez Komitesi'nden, içlerinde yıllarca Şahlık zindanlarında yatmış Gani Billuryan'ın da bulunduğu 7 kişilik bir ekip de TUDEH'e geçmişlerdi.

İran'ın TUDEH operasyonunun hemen ardından, Irak Komünist Partisi'nin Saddam'ı devirmek için oluşmak üzere olan muhalefet cephesinden ayrılması, bölgedeki dengenin doğrudan bir ürünüydü. Demek ki, SSCB de, Saddam iktidarının yıkılması ile beraber bölgede ortaya çıkabilecek boşluğun doldurulmasında kararsızdı.

İran bu zaman kesiti içinde ünlü *Şafak Harekatı*'nı başlatmış ve İran-Irak ve Türkiye'nin sınırlarının kesiştiği stratejik bir bölgede bulunan Hacı Ümran'a girmişti. Hacı Ümran, bir dönem Barzani'ye de karagah olmuş oldukça hassas bir bölgeydi.

TC ise, böylesi bir kaos içinde, Irak'ın onayı ile, 30 km karadan, 40 km havadan Irak sınırları içinde bulunan Kürdistan topraklarına ilk saldırısını yapmıştı. 26 Mayıs 1983'de gerçekleştirilen saldırının gerekçesi *Sınır Güvenliği* idi. TC'nin resmi açıklamalarına göre, *Irak devletinin zaaflarından yararlanan ayrılıkçı güçler, sınırda huzursuzluk yaratmaktaydılar. TC bölgeyi şakilerden temizleyecekti!?*

Saldırı, Sovyet sınırlarında yapılan Express 83 NATO Manevraları'nın yapıldığı döneme denk düşürülmüştü. Ve ABD Genel Kurmay Başkanı da saldırıdan bir gün önce Evren'in özel davetlisi olarak Türkiye'deydi?!

Saldırıdan sonra, Bağdat Radyosu, *Türk Ordusu'nun Kuzeyde (Kuzey = Güney Kürdistan) ayrılıkçı gruplara karşı çok başarılı bir operasyon yaptığı için, Irak hükümetinin Türk hükümetine şükranlarını ilettiğini* duyuruyordu.

Süreç içinde TC, Irak'la *"Sıcak Takip"* adı altında karşılıklı olarak birbirlerinin sınırları içinde askeri operasyonlar yapma konusunda bir anlaşma imzalayacaktı, (1984). Kuşku yok ki bu, tek taraflıydı; çünkü Irak'ın TC sınırları içinde takip yapacak durumu yoktu.

TC Dışişleri Bakanı Bağdat'a uçuyor ve Saddam Hüseyin'e Evren'in özel bir mesajını götürüyordu. Bakan, Tahran kapılarını da çalıyor, ama, umulanın aksine, tersleniyordu: TC'nin Irak'la yapmış olduğu *"Sınır güvenliği"* ile ilgili anlaşmanın bir benzerini de Tahran'la yapmak istemesi, Homeyni rejiminin sert eleştirisi ile karşılaşıyordu. Tahran'da TC Bakanı, NATO devleti olan TC'nin ABD emperyalizminin çıkarlarına ve drektiflerine uygun olarak Saddam rejimine destek vermekle suçlanıyordu. Kaldı ki İran'ın sınır güvenliği diye bir sorunu da yoktu!?

I-KDP, PKK ittifakı da bu dar boğazda gerçekleşmişdi. Böylece PKK'ya İran kapısı aralanmış oluyordu.

Özetle,Körfez Savaşı, Kürdistan'a taşınmaya başlamıştı. Kıyamet Kürt halkının üzerinde kopacaktı. Saldırılar birbirini izleyecek, TC'nin Musul ve Kerkük'ü istila provalarına kadar tırmanacaktı.

★

Avrupa ve Ortadoğu'ya yönelik faaliyetler sürerken, TC, içerde de baskı tedbirlerini arttırıyor ve Kürdistan'da devlet terörü hızla tırmanışa geçiyordu. Alınan tedbirlere ek olarak, alınması gereken yeni tedbirler de tartışılmaya başlanıyordu. Bunların en önemlisi ***Bölge Valiliği*** idi.

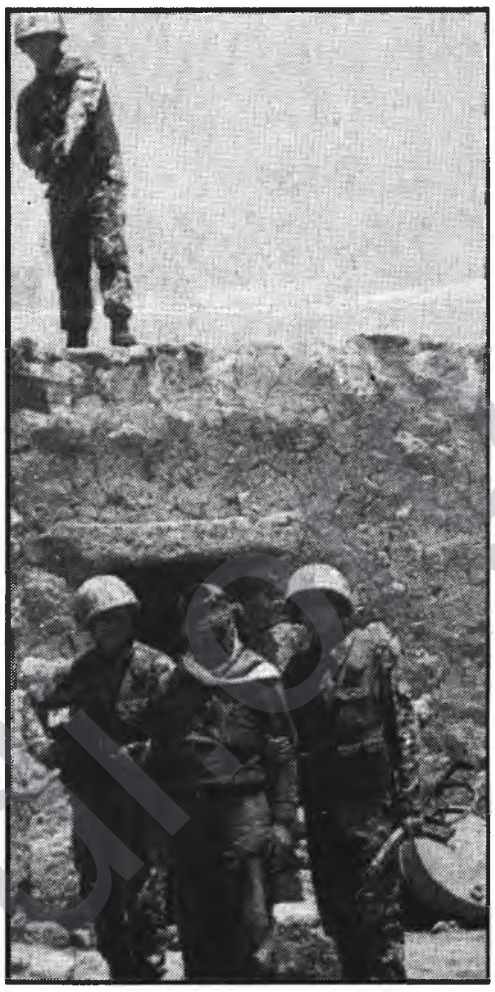

Kürdistan'da Devlet Terörü sınırsızdı!

Bölge Valiliği, Kürdistan için ***Sömürge Valiliği*** demekdi. 13 Haziran 1983 günlü gazeteler, ***9 bölgede Bölge Valiliği kurulacağını*** açıklıyordu. Gerekçe terörün önlenmesi idi. Kanun kuvvetindeki kararname Bakanlar Kurulu tarafından onaylanmıştı. Genel Valilik tasarısı, 1927'de Kürdistan'da uygulanan *Genel Müfettişlik*'lerin doğrudan bir uzantısı idi. Bilindiği gibi, 1927 yılında, M. Kemal, muhalefeti tümü ile temizlemiş, Tek Parti dönemi başlamıştı. CHF'nin Genel Kongresi'nde parti tüzüğü de değiştirilmiş, M.Kemal partinin *daimi ve değişmez genel başkanı* olarak ilan edilmişti.

★

12 Eylülcülerin tasarlayıp uygulamaya geçiremedikleri, *''Genel Valilik''* tezi basının tozlu sayfaları arasında kaybolup gidecek ama Genel Kurmay'ın gizli bölümlerinde ve Çankaya'da sürekli canlı tutulacaktı. Genel Valiliğin, sömürge valiliği olarak inşası için 1987 yılı ve Pınarçık faciası beklenecekti. Yaratılan karmaşa içinde muhalefete toslamadan hayata geçirilen Sömürge Valiliğine ise profesyonel bir Kontr-Gerilla uzmanı atanacaktı. Bu uzman Diyarbekir Valisi Hayri Kozakçıoğlu'ydu.

Hayri Kozakçıoğlu, Sakine Evren'e, *''Sakine abla''* diyecek kadar Evren'e yakındı. 12 Eylül'den sonra Adana Valiliğine atanmış. Özal hükümeti ile anlaşmazlığa düşmüş, Özal tarafından *Merkez Valilik* statüsünde kızağa çekilmek istenmiş ve fakat her defasında da Çankaya duruma müdahale ederek, sonuçta Kozakçıoğlu'nu *katliam ve sürgün planının* başına getirmek üzere Diyarbekir'e yerleştirmişti.

★

TC Ordusu'nun Irak baskını özellikle Avrupa'da sert tepkilere ve protestolara neden oldu. Askerin artık kışlasına çekilmesi gerektiğini ortaya atan burjuva politikacıları, orduya övgüler dizmekle beraber, saldırıyı, zamansız bulmaktaydılar. TC'nin ABD'nin çıkarlarına dayalı fonksiyonlarının gereği olan saldırıların, iç politikada generallerin prestij mücadelesine dönüşmesi tavsip edilmiyordu. Gerçi, Evren, sorunu çok iyi planlamış, örneğin, saldırıdan bir gün önce ABD Genel Kurmay Başkanı'nı bile özel bir davetle Türkiye'ye getirmişti ama, TC'nin devlet politikası ile, iç politikadaki iktidar mücadelesi farklı dengeler gerektiriyordu. Sivil siyaset adamları gözlerini Çankaya'ya dikmişlerdi. Asker'in *demokrasi* mücadelesinin hedeflerini saptırması istenmiyordu.

Bu arada, Kürt sorunu da, Batı'nın politika merkezlerine iyice yerleşti. ABD, Irak-İran savaşı nedeni, Körfezdeki Petrol ülkelerinin *korunması* yanında bir de *Musul ve Kerkük petrollerinin güvenceye (!) alınmasını* açıkca tartışmaya başladı. Libya'ya bombalayan jetler, muhtemel bir saldırıda kullanılmak üzere İncirlik NATO Hava Üssüne getirildiler. TC basını Musul ve Kerkük'ün istila edilip edilmemesi konusunu gazete sayfalarında tartışmaya başladı. Politikacılar, MIT uzmanları, eski dışişleri bakanları, eski başbakanlar konuyu didik didik ettiler.

Ve 1984 Ağustos'unda, PKK-'nın Eruh ve Şemdinli'de giriştiği eylemlerle beraber, günümüze kadar süregelen olaylar başladı. Kürdistan'da TC militarizminin hiç bir zaman vazgeçmediği ve vazgeçmeyeceği sömürge Kürdistan üzerindeki, katliam ve sürgün politikası da *yasal!* kılıfları ile devlet terörünü sürdürecek yeni kurumlarla desteklenmeye başladı. Başından itibaren sistemli bir biçimde sürdürülen Kürt halkını kendi kurtuluş mücadelesine ters düşürme taktikleri belli ölçülerde hayatiyet kazandı. *''Kürtleri Kürtlere kırdırma''* politikası yürürlüğe konuldu.

Bu yazının yazıldığı günlerde, ajanslar, Eruh'un Milan köyünde içinde süt bebelerinin de bulunduğu 24 kişinin öldürüldüğünü dünyaya duyuruyorlardı. Aynı günlerde Hakkari'nin dağ larında *Jirkan* aşireti ile *Goyan* aşireti arasında silahlı çatışma çıkıyor, 4 gün süren çatışmaya

TC Militarizmi Kürdistan'da kanlı planları uygulamak için bütün gücü ile harekete geçmiş bulunuyordu!

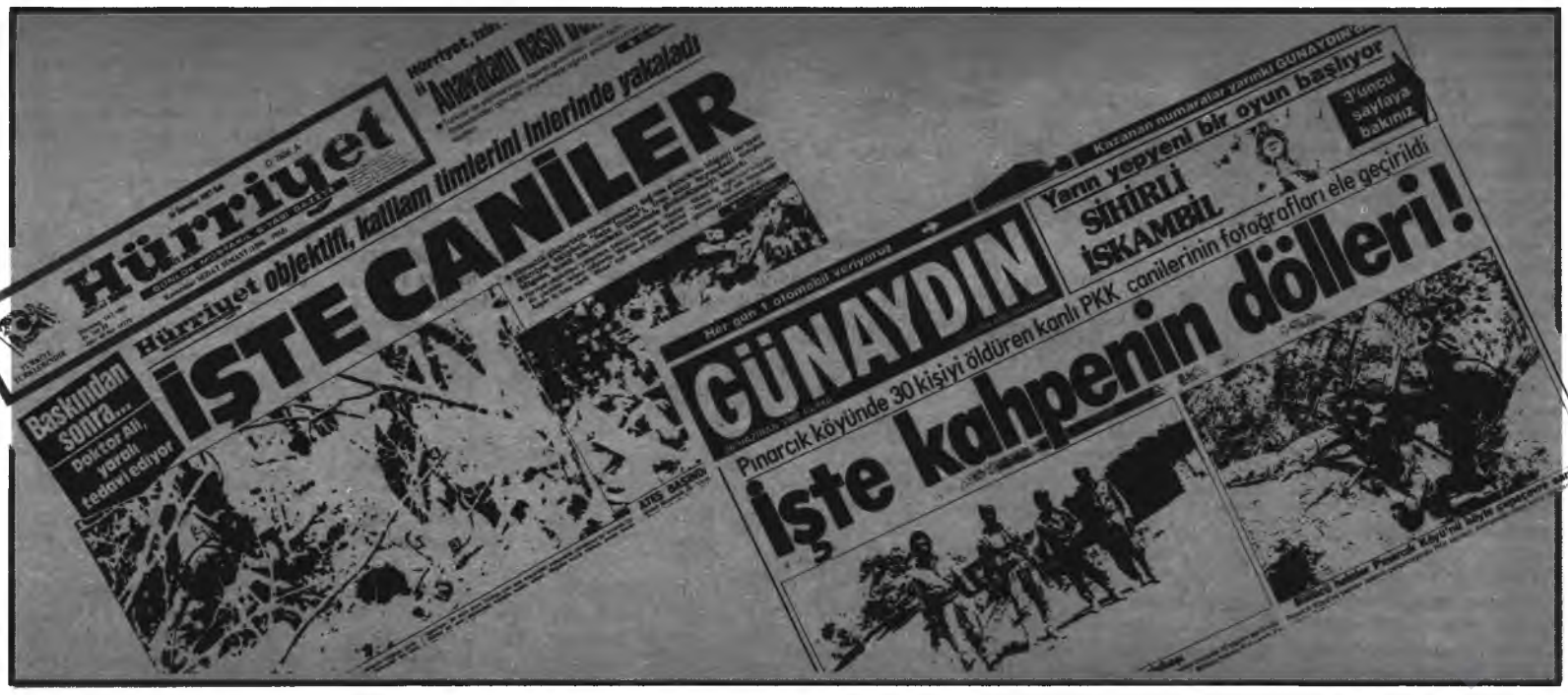

Burjuva basını birbirinin yalanlayan haberleri dev manşetlerle verme yarışına girmişlerdi. Yukarıdaki küpürlerde, tümü hayal mahsülü olan dev manşetli I. sayfalar

devlet seyirci kalıyordu. Jirkanların bir bölümü, yıllar boyu TC'ye kafa tutan ve silahlarını hiçbir dönemde teslim etmeyen savaşçı bir aşiret olarak biliniyordu. Şimdi ise, çoğunluğu *köy korucusu* idi ve TC'nin yanında saf tutmuştu.

Kürdistan'daki tahribat ve devlet politikası artık, sıçrayacağı en uç düzeye sıçramış oluyordu.

Aynı günlerde, ABD, Fransa ve İngiltere, Basra Körfezi'ne dev savaş gemilerinden oluşan çelik bir duvar örüyorlar, Hac döneminde meydana gelen olaylardan sonra İran'a karşı sert bir tutum takınan Suudi Arabistan başta olmak üzere, Homeyni rejiminin ülkelerine yayılmasının telaşı içinde, diğer Körfez Emirlikleri de, Saddam'a yapılan desteklerini arttırıyorlardı. Saddam ise, elinde bulunan askeri gücün büyük bir bölümünü Kürdistan'a sürüyor ve Soran bölgesi ile Behdinan bölgesi arasına girmeye çalışıyordu.

5 Kürt örgütü Kurdistanî bir cephede birleşme kararı alıyorlar, buna rağmen dış basına alandaki güçlerin ilişkilerinin bu gün yarın bozulmak üzere olduğu yolunda haberler(!) sızdırılıyordu. Körfezde arkasını ABD emperyalizmine dayayan Saddam'ın Kürdistan harekatı ise, kuşku yok ki TC tarafından destelenecekti.

Demek ki, Kürdistan gene yakılıp yıkılmanın eşiğinde, emperyalist merkezlerde hazırlanan planların odak noktasına oturtulmuştu...

Buraya bir paragraf açarak, olayların uluslarası düzeye sıçramasının başlıca nedenlerinden biri olan Kuzey Kürdistan'daki (Türkiye) gelişmelere bakmak gerekli..

★

PINARCIK OLAYI

Ulusal Kurtuluş Mücadeleleri pratiğinde, genel olarak karşıdevrimciler ve/veya hükümet kuvvetleri tarafından sık sık uygulanan bir yöntem, bu kez ulusal kurtuluşçu olduğunu iddia eden PKK tarafından uygulanıyordu.

Sonuç olarak içinde kadın ve çocukların da bulunduğu (4'ü köy korucusu) 30 Kürt köylüsü öldürülüyordu.

Avrupa basınına yansıyan olay, genel manşetlerde "Kitle Katliamı" olarak yer alırken, birbirini bütünü ile dıştalayan iki açıklama ise özellikle üzerinde durulması gereken nitelikte idi.

Açıklamalardan biri, Diyarbekir Askeri Cezaevi'nde 24 yıla hükümlü 3.Rızgari Davası sanıklarından Yakup Çiçek tarafından yapılmıştı. Diğeri ise, Belçika'nın başkenti Brüksel'de PKK adına Mehmet Çiya tarafından...

Yakup Çiçek, 24 yıla hüküm giydiği davanın savunmasından ötürü hakkında açılan yeni bir davanın sorgusu için getirildiği Diyarbekir 1 Nolu Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nde *"TC Militarizmi, Kürt halkına karşı sistemli bir imha harekatı sürdürmektedir"* diyordu; *"Bunun en son örneği de, Pınarcık'ta meydana gelen ve 30 kişinin katledilmesiyle sonuçlanan kanlı eylemdir. Pınarcık Katliamı, TC Militarizminin Kürt halkına karşı giriştiği vahşetin boyutlarını göstermesi açısından ibret vericidir".*

Açıklama, mahkeme heyeti tarafından sert bir tepkiyle karşılanıyor ve Yakup Çiçek, üzerine saldıran komandolar tarafından sille-tokat duruşma salonundan dışarı atılıyordu.

Belçika'nın başkenti Brüksel'de düzenlenen basın toplantısında konuşan Mehmet Çiya ise *"Eylemin, PKK militanları tarafından gerçekleştirildiğini, eyleme 80 kişinin katıldığını"* açıklıyor ve sorulan bir soruyu *"Halk savaşıdır, çocuk da ölür, kadın da..."* diye cevaplıyordu.

Aynı günlerde Atina'da bir basın toplantısında konuşan bir başka PKK sözcüsü H.Yıldırım ise, sorunu daha yuvarlak ifadelerle açıklamaya çalışıyor, *"MİT'in bu tür olaylarla halkımızın şanlı önderi PKK'yı yıpratmayı amaçladığını"* belirtiyordu. H.Yıldırım, *"ÖY, KUK, KAWA ve RIZGARİ'nin de 'hain', 'uşak' olduğu"*nu açıklamayı ihmal etmiyordu.

Y.Çiçek'in mahkemedeki protestosu, Diyarbekir'deki haber merkezlerinden metropol merkezlere geçildiği zaman, *herhalde* fazla ilgilenen olmamıştı. Ve haber, büyük bir ihtimal ile, özellikle Milliyet ve Tercüman gazetelerinin özel odalarında, doğrudan doğruya Genel Kurmay ile ilişki içinde Kürt sorunu ile ilgili haberleri gazeteye dikte ettiren özel ekipler tarafından çöpe atılmış, üzerinde durulmamıştı.

Brüksel açıklaması ise, olayı doğrudan doğruya MİT + KONTR-GERİLLA'nın bir provakasyonu olarak algılayan ve buna göre değerlendirme yapan Kürt yurtseverleri üzerinde gerçek bir şok yaratıyordu. Cinayete eğitilen, cinayeti alkışlayan bir eğilim, şimdi de katliam boyutundaki saldırı karşısında ideolojik olarak taraf olma baskısı ile yüzyüze gelmiş oluyordu.

Politik ve ideolojik tercihleri tahrip edilen Kürt kamuoyu, doğal olarak fısıltı değerlendirmelerle yetinme durumundaydı. Herhangi bir tepki gösteremezdi. Göstermedi de.

Dünya kamuoyunu, emekçileri, ulusal kurtuluşçu halkları bilgilendirme düzeyinde örgütlü bir Kürt hareketi de ortada görülmüyordu. Kürt örgütleri daha çok, Kürt kolonilerinde politik çalışma yapan kısır yapılanmalara sahip idiler. Bu kısır döngü içinde de zaten belirlenmiş, kalıplaşmış değer yargıları ve bakış açıları egemen di.

TV'yi, basın merkezlerini, politik merkezleri, kültür merkezlerini bilgilendirecek bir Kürt aydın grubu ise oluşmuş değildi. Kürt yazarı, gazetecisi, bilim adamı politikacısı ortada yoktu. Bunların bir bölümü, 30 yıl sonra yayınlanmayı planladıkları gramer çalışmaları, 20 yıl sonra tartışmaya sunacakları sözlük çalışmaları gibi, çok daha ciddi işlerle uğraşmaktaydılar. Ulusal Kurtuluş Mücadelesi içinde bulunan bir halkın dünya kamuoyu ile bağlantısı da bu nedenle emperyalist basın tröstlerinin, meraklı gazetecilerin insafına kalmıştı.

TC burjuva basını ise alarma geçmiş, hep bir ağızdan ve hep aynı belirlemelerin çevresinde, Kürt ve Türk toplumunu olduğu kadar, Avrupa'yı da yaylım ateşine tutmuşlardı. Kürdistan'da binlerce örneği görülen ve çok daha boyutlu bir biçimde dünyanın gözlerine bakıla bakıla gerçekleştirilen katliamlara karşı kulaklarını tıkayan Avrupa basını Pınarcık olayını manşetlere çıkarıyordu. Fransa'da Yeni Gündem dergisine bir mülakat veren İran KDP lideri Kasım-Lo, bu olaya dikkat çekerek şöyle diyordu: *"İran Kürdistanı'nda son 8 yılda Kürt halkına yönelik bir çok katliam oldu. Ancak, bunlardan hiçbiri uluslararası kamuoyunda yer almadı. Oysa Mardin katliamının ikinci günü, tüm dünya basınında yer aldı. Bunda Türk hükümetinin büyük rolü olduğuna inanıyorum".*

TC burjuva basını, sanki olay Türkiye'nin siyasi sınırları içinde, onbinlerce özel eğitilmiş tim'in, özel komando taburlarının, jandarma tugaylarının vb. yığıldığı bir bölgede değil de, başka bir yerde, başka güçlerce tertiplenmiş gibi, oklarının sivri uçlarını Avrupa'ya yöneltiyorlardı. TC burjuva basınına göre, *"Avrupa Utansın"*dı. Evren kükremiş ve *"Gerekirse NATO ile ilişkimizi keseriz"* demişti. Ankara'da AET ülkelerinin büyükelçileri uyarılmıştı; *"NATO kendisine gelmeli"*ydi. *"Avrupa Parlementosu'nda Türk düşmanlığı yapılmakta"*ydı. *"Türklüğe topyekun saldırı"* vardı.

TC burjuva basınına göre, durumun tek suçlusu Avrupa Parlementosu idi. Avrupa Parlementosu bu dehşet verici katliamın, planlayıcısı ve kışkırtıcısı idi. İçeride ise, durum oldukça farklı idi. 1984'den bu yana Türk basınının bir numaralı haber deposu olar ortaya çıkarılan Kürt halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin temel, haklı ve meşru istekleri, PKK şahsında imha edilmek isteniyordu. Ortada tehdit altında olan bir halk değil de, *"katiller"* vardı. Bunlar da durmadan cinayet işlemekteydiler!

Madalyonun arka yüzünde ise adı konulmayan militarizm duruyordu. Hürriyet gazetesinde yayınlanan 12 soru basit insan kafası ile cevaplandırıldığı zaman, saldırı ve katliamların bir takım merkezlerden açık ya da gizli destekler gördüğünü ortaya çıkarıyordu. Çelişme, siyasi iktidarın, askeri yapıya müdahalesi ile deşifre oluyor, Devlet başkanı, Genel Kurmay ve Hükümet arasında gergin günler yaşanıyordu. Olay bölgesine giden Başbakan Özal'a, askerlerin, bölgedeki özel polis timlerini çalıştırmadığı, olaylara komandoların seyirci kaldığı, ihbarcıların deşifre edilerek hadef haline getirildiği anlatılıyordu. Anlaşıldığı kadarıyla militarizm, bölgede tedhiş ve saldırıları tırmandırmak istiyordu. Bu da, bizzat Genel Kurmay'ın en üst organlarında planlanıyordu. Nitekim, sivil siyasetin müdahalesi de en üst düzeyde gerçekleşti ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili TC tarihinde görülmedik bir operasyon yapıldı. Gazeteler, olayı *"sivil"* darbe olarak nitelendirdiler.

Telaşa kapılan MİT, günlük gazetelere haber sızdırmaya başladı. Son 7 yıldır MİT merkezlerinde biriken bilgiler birer ikişer gazetelerde tarışılmaya başlandı. Zaten meselenin bilinmeyen bir yanı da yoktu. Süreç içinde başta PKK olmak üzere değişik siyasi gruplardan yüzlerce insan sınırda veya içerde tutuklanmış ve bunları konuşmuşlardı. MİT, Suriye'deki Kürt ve Türk solunun faaliyetlerini, en az bu örgütlerin merkez kadroları kadar bilmekteydi. Kimin nerede kaldığı, hangi kod ismi kullandığı, nasıl kimlik temin ettiği, ne tür siyasal ilişkiler içinde olduğu - şu ya da bu biçimde- biliniyordu. Buna rağmen, ikide bir hükümet adına horozlanarak Suriye'yi tehdit etme dışında, hükümet cephesinde kıpırdanma yoktu.

Irak'a, *sınırdan ateş edildi, bir erimiz öldü vb* nedenlerle rahatlıkla istila eylemleri, baskınlar düzenleyen Türk Ordusu, Pınarcık olayından sonra, eyleme katılanların Suriye'ye kaçtıkları resmi ağızlardan ifade edilmesine, açık açık yazılıp söylenmesine rağmen, hareketsiz duruyor ve *"Türklüğe yapılan saldırı"* karşısında timsah gözyaşları dökmekle yetiniyordu. Bununla beraber, Başbakan Özal Suriye'ye doğru sefere çıkmaya hazırlanıyordu.

Suriye'nin TC ile ilgili bir *sınır güvenliği"* sorunu yoktu. Mayın tarlaları, dikenli teller, ışıklandırılmış, adım başı gözetleme kuleleri dikilmiş, panzerlerin cirit attığı bölge TC'ye aitti. Suriye bölümü, sınırın dibine kadar ekilip biçilen alanlardı. Suriye devlet başkanı Hafız Esat'a göre, Suriye'nin bir Kürt sorunu da yoktu. Gerçi Suriye'de, Kürtler vatandaş sayılmıyor, *ecnebi* sayılıyordu, ama, bunu pek tartışan yoktu. Suriye'de *ecnebi* sayılan Kürtlerin topraklarına da el konulmuştu. Bunlar, askeri okullarda okuyamazlar, devlet dairesinde memur olamazlardı. Kendi adlarına mülk edinemezlerdi. Vatandaşlara sağlanan haklardan yararlanamazlardı. Ama, bunlar önemli değildi! Çünkü, Suriye *anti-emperyalistti!!*

Bu nedenle de Suriye için mesele açıktı; kısasa kısas.. Yani Suriye için, TC'nin beslediği Ehvanlar ve Fırat'ın suları sözkonusuydu. Bir de Suriye devletinin sınırları içinde gösterilen Hatay!

Suriye fakir bir ülkeydi. Petrolü yoktu. Sovyet yanlısı politikası sarsıntı geçiriyordu. Suudi Arabistan ve diğer zengin Arap devletlerinden kaynaklanan baskılarla, Hafız Esat'ın yerine, batı ile ilişkiler kurup geliştirecek bir alternatif aranıyordu. Alternatiflerden biri, Esat'ın yerini alabilecek olan kardeşleri idi. Bilindiği gibi, Suriye devlet erkinin tepesinde Esat ile birlikte, kardeşleri Rifat ve Cemil Esat duruyordu.

PKK lideri A. Öcalan'ın da, Cemil Esat'ın ilişkileri içinde hareket ettirilen bir rehine olduğu iddia ediliyordu. Suriye devlet politikası TC ile hesaplaşmasında PKK'yı bir koç başı olarak mı kullanıyordu? TC burjuva basını konuyu didiklemiş, fotoğraflar yayınlayarak ilişkinin genel olan yanını ispatlamaya çalışmıştı. Genel kanı, PKK'nın tepe adamlarının Suriye'den beslendikleri yolundaydı.

Ayrıca Suriye için TC ile hesaplaşma hayati bir önem taşıyordu. Fakir Suriye'nin tek kaynağı Fıratın suları idi. Fıratın sularının kesilmesi demek, Suriye için enerji yokluğu, kıtlık, sefalet kısaca ekonomik bir yıkım demekti. Ayrıca Suriye'nin başbelası olan Ehvanlar (Müslüman Kardeşler) örgütünün Türkiye'den destek gördüğü de bilinmekteydi. Ehvanların Konya ve Kayseri'deki kamplarda eğitildikleri iddia edilmekteydi.

Yine gazetelere kadar sızan haberlere göre, PKK Suriye'de rahatlıkla hareket edebilmekteydi. Muhaberat diye adlandırılan polis örgütü ile PKK temsilcileri, gizlilik gereği duymayan ilişkiler içine girmişlerdi. Restoranlarda sürdürülen yemek ziyafetlerinden, Muhaberata ait arabalarda dolaşmaya kadar pek çok ilişki açık açık sürdürülmekteydi. Bütün bunlar Sıkıyönetim sorgularında tutanaklara geçmekte, mahkeme dosyalarında yer almakta ve nihayet MİT eliyle TC burjuva basınına sızdırılmakta idi. Bunlar da hemen hemen hergün TC burjuva basınının dev manşetlerine konu olmaktaydı.

Örneğin Pınarcık olayından sonra, sansasyon düşkünü Hürriyet, *"İşte Caniler"* manşeti altında tüm ön sayfasını ayırdığı fotoğrafları yayınlıyor, hemen ardından Milliyet gazetesi Hürriyet'te basılan fotoğraflar hakkında basın dünyasında rezalet sayılabilecek iddialarda bulunuyordu. Buna göre, fotoğraflarda, Pınarcık olayına katıldığı iddia edilen Abdülkadir Aygan'ın iki yıldır Adana Cezaevinde tutuklu bulunduğu açığa çıkmış oluyordu!! Milliyet'in köşe yazarı Örsan Öymen ise, ölmeden önce yazdığı son yazılarından birinde, *Türk Basını'nda bu tür işlerin normal olduğunu MİT'in elindeki bilgileri bazen gazeteler arasında kardeş payı yaptığını, Hürriyet'e de bu fotoğrafların düştüğünü* açıklıyordu. Hürriyet'te yayınlanan resimlerde, Pınarcık olayının faillerinden biri olduğu iddia edilen Abdülkadir Aygan ise hükümlü bulunduğu hapisaneden Hürriyet gazetesi hakkında dava açıyordu!!

Abdulkadir Aygan'ın olağanüstü maceraları da böylece yeniden TC burjuva basının sayfalarına geliyordu. Çünkü, Abdülkadir Aygan Kıbrıs Türk işgal bölgesinde askerlik yaparken, firar edip(!) Rum kesimine geçmiş, buradan Atina yakınlarındaki Lavrion mülteci kampına gelerek, PKK'lılar la ilişki kurmuş, ardından, Suriye'ye geçip PKK kamplarında kalmış, oradan Güney Kürdistan'a geçmiş, bazı faaliyetlerde görev almış vb.; nihayet Irak sınırını aşarak TC karakollarına teslim olmuş imiş!!

Hürriyet bütün bunlara rağmen, fotoğrafları kendi kaynaklarından ve büyük bir gazetecilik olayı saydığı dehşet verici çalışmalardan sonra ele geçirdiğini iddia etmeye devam ediyordu. Bu arada, Başbakanlık da devreye girip, *MİT'in kimseye fotoğraf filan vermediğini* resmen açıklamaktan geri durmuyordu. Böylece TC burjuva basınının, hedefinde Kürt halkının ekmek ve özgürlük mücadelesi duran hayasız yayınlarının perde arkası da tümü ile açığa çıkmış oluyordu!?

TC burjuva basınında yer alan yazıların bir de ikinci yüzü vardı: bu yazıların bir bölümü, PKK ile ilgili olarak, daha sonra PKK yayın organlarında da doğrulanan bilgilere geniş ölçüde yer vermekteydiler. Bu gazeteler içinde Tercüman ve Milliyet özellikle dikkat çekmekteydi. TC burjuva basınının merkezi olan Bab-ı Ali'yi içerden tanıyan herkes, artık bu iki gazetenin merkez bürolarında, gazetecilikle ilişkisi olmayan bazı kimselerin özel odalarda çalıştıklarını ve doğrudan doğruya Ankara'dan, Genel Kurmay'dan gelen bilgileri gazete redaksiyonuna dikte ettirdiklerini biliyordu.

Bunlar arasında, ancak PKK Polit-Büro üyelerinin bilebileceği düzeyde bilgiler sık sık yer alıyordu. Örneğin, hakkında vur kararı alınan MK üyeleri, uygulanması planlanan streteji ve taktikler, Kongre ya da MK toplantısında tartışılması kararlaştırılan sorunlar vb.

Öte yandan TC burjuva bası-

ını, PKK'ya adeta savaş taktikleri vermekteydi. nerede kurtarılmış bölge oluşturulması tasarlandığı, düzenli orduya nasıl geçilmesi gerektiği vb bunlar arasında sayılabilirdi. Ancak, önerilen stratejilerde çok önemli boşluklar göze çarpmaktaydı. Dört tarafı düşmanla çevrili bir kurtarılmış üs olabilir miydi? TC burjuva basınında PKK'ya mal edilen, ya da savaş uzmanlarının yorumları ile ulaşıp açıkladıkları bilgiler bu tür izole bölgeleri öne çıkarmaktaydı. Diğer önemli bir sorun da, Kürdistan'ın büyük yerleşme merkezleri, işçilerin ve hareketli bir küçükburjuva sol kesimin yoğun olarak bulundukları bölgeler, mücadelenin dikkat merkezinden adım adım uzaklaştırılıyordu. Artık, anlaşıldığı kadarıyla, Türkiye'de Kürt köylüsünün bir toprak sorunu kalmamıştı!? Hızla çoğlan işçi sınıfının da herhangi bir ekonomik/politik mücadelesi yoktu!? Bütün sorun, mezralarda çözüme ulaşmalıydı!

TC burjuva basınında, daha sonra PKK yayınları ile doğrulanan haberler, tutuklanıp dökülen PKK üst düzey temsilcilerinin MİT'e verdiği bilgiler miydi? Yoksa, MİT bizzat PKK merkezine mi yerleşmişti? Dev rimci çevrelerde ikinci altarnatif daha ağır basıyordu. PKK merkezinde, iyi eğitilmiş MİT mensuplarının var olduğu genel bir kanı haline geliyordu.

PKK'nın özellikle Türk ve Kürt solunun önder kadrolarına saldırmayı bir politika haline getirmesi, Kürt hareketinin kazandığı prestiji sarsan, Kürt halkının mücadelesine karşı oluşan sempatiyi, destek ve dayanışmayı yok eden çalışmaları da, ikinci altarnatifin devrimci çevrelerde bir yargı haline gelmesinin başlıca nedenlerinden biriydi.

Ulusal kurtuluş mücadelesi verdiğini iddia eden PKK, ulusal kurtuluş mücadelesinde nes nel olarak yer alması gereken tüm siyasal güçleri tartışmasız *''hain''* ilan etmişti. Bununla beraber İran ve Irak devletlerine karşı mücadele eden yurtsever-demokrat güçleri de *''ha in''* görüyordu. Suriye'de polisiye bir kuruluş olduğu bilinen bir tebela partisi dışındaki diğer örgütleri de karşısına almıştı.

Öte yandan, Türk solunun tümüne yakın bir bölümünü de *''Evren-Özal diktasının işbir likçisi''* olarak ilan etmişti. Son yayınlarında ise artık bu kavramı da kullanmıyor, düpedüz *''Evren'in Piçleri''* diyordu. Türk solunun gerek reformist kesimi ve gerekse militan kesimi de böylece PKK litaratüründe *''faşizmin işbirlikçisi''* olarak mahkum edilmiş oluyorlardı.

Bölge düzeyindeki tüm siyasal örgütler de, *''hain, uşak, teslimiyetçi''* idi... Ulusal kurtuluş mücadeleleri pratiği içinde örneği görülmeyen bu külhanbeyi tavır, PKK tarafından hangi gerekçe ile benimsenmişti. Bunca siyasal gücü karşısına alma cesareti nereden geliyordu? Bu genel değerlendirme içinde geriye kala kala bölge devletleri kalıyordu. Soru şuydu: PKK, Humeyni, Saddam ve Esat rejimleri ile mi işbirliği içindedir? Sorunun tersi ise şöyleydi: PKK bu rejimlerin elinde Kürt halkının ekmek ve bağımsızlık mücadelesine olduğu kadar, bölge devletlerini rahatsız eden güçlere karşı da kullandıkları bir suikast örgütü durumuna mı getirilmişti?

Devrimci güçlere karşı olan ağır suçlama kampanyası yanında, hareketlerin önder kadrolarına karşı sürdürdüğü saldırı ve öldürme eylemleri ile olsun, Kürdistan'da halka karşı yönelen saldırı eylemleri ile olsun PKK, TC militarizminin stratejik programı içinde hareket ettiği için de dolaylı ya da direk TC militarizmine hizmet etme gereçekliği ile karşı karşıya idi. Çünkü, TC militarizmi, *''vatan haini''* olarak ilan ettiği siyasal güçlere saldırarak bu hareketlerin önder kadrolarını yok etmek için Avrupa'da Anti-Terör Tim'leri oluşturmayı bir devlet politikası olarak ortaya sürmüştü. Ama artık böyle bir ihtiyaç içinde değildi. Çünkü, bu iş PKK tarafından zaten yapılmaktaydı.

Ezen ulus solu, olayları provaksyon olarak görme eğilimi içinde idi. Şüphesiz ortada bir provaksyon vardı. Ama, provakasyon kime ve neye karşıydı? Provoke edilen şey, Türkiye'de kör-topal yürüyen *''demokra si''* mücadelesi miydi? Yoksa, Kürdistan'daki bağımısızlık ve özgürlük mücadelesi mi provake oluyordu?

Yılların getirdiği ağır hareket etme ve yüksek (!) düzeyde ideolojik sorunlarla uğraşma alışkanlıklarından ötürü, pratik politikanın sorunlarına cevap vermekte acze düşen sol, olayların akışı içinde gecikmiş, kısır yorumlar yapmakla yetiniyordu. TC burjuva basınının salvo atışları karşısında da sersemlediği için, ağaçları görüyor, ama ormanı görmüyordu. Görmek istemiyordu. Türkiye'de demokrasi mücadelesinin provake edilmesi ile, Türk Ordusu'nun Güney Kürdistan'a (Irak) saldırısı arasında direk bir bağlantı kurmak teorinin gri tonları içinde kayboluyor ama hayat ağacının daima yeşil olan gerçekliği, gündemdeki sorulara cevap bekliyordu. Kaldı ki TC yetkilileri, PKK kamplarına saldırdıklarını iddia ediyorlardı. Daha önce, bazı hızlı gazeteciler de Irak'a girdiklerini iddia edip, PKK kamplarının ve orada eğitim gören insanların resimlerini yayınlamışlardı. Bir ulusal kurtuluşçu hareket, ne diye tümü ile illegal olan, hayati önemde gizlilik içinde bulunması gereken kamplarına burjuva gazetecilerini sokmaktaydı acaba! Militanlar, boy boy resimlerini ne diye çektirmekteydiler? Ne kadar gerçekdi bunlar? Yoksa, tümü ile, MİT'in senaryoları içinde mi hareket edilmekteydi? Çünkü saldırılar yapıldığı zaman olsun, daha sonra olsun, söz konusu bölgelerde PKK kamplarının olmadığını sağır sultan bile biliyordu. Buna karşılık, TC burjuva basınının doğrudan MİT ve Genel Kurmay kaynaklı yayınlarında, PKK'nın Suriye sınırını kullandığı, Suriye'den radyo yayını yaptığı, Suriye polis yetkililerinin PKK'ya nasıl ve ne düzeyde yardım ettikleri *-doğrusu yanlışı bir yana-* bol bol yazılmaktaydı. Resimler, krokilerle birinci sayfalarda günlük tartışmalara malzeme olarak verilmekteydi. Öte yandan, PKK'nın İran'da Zeve diye adlandırılan bölgede Pasdarlarla işbirliği içinde olduğu da TC burjuva basınında resimlerle vb. yayınlanmıştı. Bunlara ek olarak, KYB Lideri Celal Talabani, henüz tekzip edilmeyen bir röportajında PKK kamplarının İran'da bulunduğunu açıklamıştı. Sabah gazetesinde bu iddia büyük büyük manşetlerle de verilmişti.

Benzer haberlerin MİT kaynaklı olduğu ve gazetelere Genel Kurmay tarafından dikte ettirildiği de ortaya çıkmıştı artık. Bu arada bazı insanların İran'a kaçırıldıkları da gazetelerde yer almıştı.

Öyleyse TC militarizmi niçin İran ve Suriye'ye değil de, Irak Kürdistan'ına saldırmakta o kadar hevesli idi?

PKK, Irak'ta dövüşen güçlerin *''TC ile işbirliği içinde''* olduğunu iddia ediyordu. TC ise, bizzat bu siyasi güçlerin bulunduğu alanları bombalıyordu. Bombardıman eylemleri de Irak diktatörü Saddam'ın izni ile yapılıyordu. Bu güçler ise, Saddam rejimine karşı savaşmaktaydılar. PKK'ya bakılırsa, bu güçler, *''hain, uşak takımı''*ydı. *''İşbirlikçi-feodal hainler''*di. Demek ki, TC militarizmi *''hain, uşak''* takımını, *''işbirlikçi-feodal hainleri''* cezalandırıyordu. Demek ki, TC militarizmi nesnel olarak *'devrimci'* bir eylem yapıyordu. Durum gerçekten böyle miydi? Yoksa, ortada yalnızca ***Kürt halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini değil, fakat aynı zamanda tüm bölgeyi ilgilendiren önemli ve hayati sorunlar mı vardı? TC militarizmi, bu bölgenin kaderini tayin edecek emperyalist planların bir uygulayıcısı olarak mı Güney Kürdistan'daki kurtarılmış alanlara saldırmaktaydı?*** PKK, bu kanlı ve hain planın uygulanmasında bilinçli olarak ortaya çıkarılıp, öne sürülen bir olgu muydu? Ezen ulus solu bu soruların hiçbirine cevap vermiş değildi.

Öte yandan, son iki aydan beri, Güney Kürdistan'dan ANK ve Kurdistan Press'e ulaşan haberlere göre, Güney Kürdistan'da tüm halk topyekûn bir ayaklanmanın eşiğinde idi. Saddam rejimi çıldırmış bir biçimde Güney Kürdistan'a saldırıyordu. Savunmasız sivil halk acımasızca katlediliyor, köyler, şehirler haritadan siliniyordu. Ve kendi topraklarında yaşamak istemekten başka suçu olmayan 4 milyonluk bir halk, dünyanın gördüğü halde görmezden geldiği, bildiği halde, bilmezden geldiği, dehşet verici bir jenosid eylemi içinde, zehirli gazlarla, kimyevi silahlarla imha ediliyordu. İmhaya karşı tüm halk güçleri dişle-tırnakla direnmekteydiler.

Ama, PKK'nın ne yayın organlarında ve ne de merkezi politik bildirilerinde Güney Kürdistan'daki kahredici imha ile ilgili tek bir satır bilgiye rastlamak mümkün değildi. Yoksa PKK'nın Saddam rejimine verilmiş bir sözü mü vardı?

Meselenin ideolojik boyutu ise daha farklıydı. PKK, sayıları yaklaşık en az 40 bini bulan profesyonel gerilla ve gene sayıları yaklaşık 200 bini bulan milli milislerle Saddam rejimine karşı mücadele eden siyasi güçleri, otonomi istedikleri için *''hain, işbirlikçi''* sayıyor. kendisinin ise, bağımsızlıkçı olduğunu iddia ediyordu. Buna göre, bağımsız Kürdistan TC'nin Misak-ı Milli sınırları ile mi sınırlıydı? Bağımsız Kürdistan denildiği zaman, mesele ülke temelinde koyulmak durumunda değil miydi? Eğer, Kürdistan'da ülke temel alınarak bağımsızlık mücadelesi verilmeyecekse, yalnızca TC'nin Misak-ı Milli sınırları içinde mi bir bağımsız Kürdistan olacaktı? Diğer parçaların durumu ne olacaktı? Kürdistan'ın ülke bütünlüğü içinde dört ayrı bağımsız Kürdistan mı olacaktı? Demek ki, PKK'ya göre, önce TC'nin Misak-ı Milli sınırları içinde bir bağımsız Kürdistan kurmak gerekiyordu. Bunun için de, İran ve Irak'da dövüşen gerillalar, PKK saflarına katılarak, *''halkımızın şanlı önderi PKK''* saflarında Misak-ı Milli sınırları içinde bağımsız Kürdistan kurma çalışmalarına katılmalıydılar. Sonrasına allah kerimdi.

Oysa, İran ve Irak'ta Kürt halkının önemli bir bölümü kurtarılmış alanlarda yaşıyorlardı. Peşmerge sivil halk için, ilerici devrimci güçler için, bir korku ve dehşet simgesi değildi. Tersine, peşmerge katıksız bir halk ordusu niteliğine sahipti. Peşmerge güçlerini yönlendiren siyasetlerin ideolojik tavrı eleştirilebilinirdi ama, her peşmergenin kafasında ve yüreğinde bağımsız ve özgür bir vatan olgusunun olmadığı iddia edilemezdi. Kaldı ki, Lenin'in otonomi ile ilgili tezleri de ortadaydı. Şüphesiz ki, otonomi reformist bir taleptir. Ve fakat lenin'in belirttiği gibi, *''Reform kavramı, kuşkusuz devrim kavramına karşıttır... Ne var ki bu karşıtlık mutlak değildir. Bu sınır ölü değil, canlıdır, yer değiştirir.''*

Demek ki, otonomi için dövüşenleri, hain-main diye suçlamak, teorik olarak lafazanlıktan başka bir şey olamazdı. Bu tür suçlamaların mutlaka politik-ideolojik gerekçesi olmalıydı. Çünkü, otonomide özetlenen talepler, her zaman devrimci bir düzeye sıçrayabilirdi. Ve zaten devrim ustası Lenin de, *''her somut duruma göre belirleme yapmasını bilmeliyiz''* demiyor muydu?

Özetle, PKK'nın Irak ve İran rejimlerine karşı savaşan Kürt halkının mücadelesini kirli kavramlar, bayağı küfürlerle görmezden gelmesinin açıklanabilir bir yanı yoktu. Ama, bağımsızlığı uğruna mücadele ettiğini iddia ettiği Kürt halkının Saddam rejimi tarafından haince boğazlanmasına karşı suskun kalmasının, açıklanabilir bir hayli nedeni soru işaretleri olarak ortada duruyordu?.

★

İşte Pınarcık faciası, biraz da burjuva basınının zorlamasıyla devrimci-demokrat çevrelerde bu tür tartışmaların yaygınlaşmasına neden oldu.

★

Sonuç olarak, Başbakan Özal, Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad ile, görüşmek için yola çıkmaya hazırlandı.

Özal'ın Suriye seferi, benzerlerinden biraz farklıydı. Hazırlık büyük bir şamata ile sürdürüldü. Özal yanına Genel Kurmay'dan Güvenlik Danışmanları'nı da alacaktı. Suriye seferi, Osmanoğullarının Çaldıran ya da Mercidabık seferlerine benzemiyordu şüphesiz. Çünkü Özal bir fetih seferine değil, bir uzlaşma, anlaşma, bir pazarlık seferine çıkacaktı. Ve bu pazarlıklarda Esad'a rüşvet vermenin dışında elinde fazla bir koz yoktu. Rüşvet Fırat'ın sularıydı ve karşılığında da Kürt halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin imhası için iş ve güç birliği istenecekti.

SURİYE KAPILARINI KAPATTI MI?

Özal'ın Suriye seferi, Suriye'yi biraz hareketlendirmişti. Suriye, havaalanlarından politik mültecilerin giriş çıkış yapmasını yasakladı. Sivri uçlar törpülendi. Kürtleri doğrudan ya da dolaylı olarak ilgilendiren merkezler kontrol altına alındı.

TC, A. Öcalan'ı Suriye'de olduğundan emindi. Bunu bir devlet olarak açıklamış, MİT kanalı ile de burjuva basınına sızdırarak, nerede kaldığı, nasıl korunduğu, ne tür ilişkiler içinde barındığı TC burjuva basınının günlük haberleri arasında habire işlenmişti.

Ama, Suriye'nin bunu hiç bir biçimde kabul etmeyeceği de biliniyordu. Suriye her zaman vanaları TC'nin elinde bulunan Fırat suları kozuna güven duyamazdı. Güven duymadığı için de, PKK gibi bir pazarlık malzemesini elden çıkarmaya hiç bir zaman rıza göstermeyecekti. Göstermedi de. Nitekim, Türk heyetinin Suriye yetkilileri ile görüşmeleri devam ederken, tarafların yaptıkları açıklamalar tartışmalıydı. Bu arada bir gazeteci'nin Suriye Başbakanı'na , *'' Suriye, PKK'nın kamplarını Lübnan'da kendi denetiminde bulunan Bekaa vadisine mi taşıdı?''* yolundaki sorusunu, Başbakan, *''Lübnan't biz kontrol etmiyoruz''* diye yanıtlıyordu.

Türk yetkilileri geziyi başarılı buluyorlar, basın, *''Eh artık, Suriye sınırlarını PKK'ya kapadı''* diye bayağı seviniyorlardı. Eski Enerji Bakanlarından Deniz Baykal ise, T.Özal'ı eleştirerek *''Türkiye'nin sularını ucuza satmak''*la suçluyordu.

Görüşmelerden sonra yayınlanan protokolde ise şu ifadelere yer verilmişti: *''Her iki ülkede bulunan şahıs ve grupların karşılıklı olarak diğer ülkelerin aleyhine faaliyet göstermelerine mani olunacak. Suç işleyenler varsa her iki ülkenin istihbarat birimleri bilgi alışverişinde bulunacaklar. Gerekirse her iki ülkenin İnterpolleri tarafından bu kişilerin iadeleri sağlanacak.''*

Protokolde Fırat'ın suları ile ilgili olarak ta şu ifadelere yer verilmişti: *"Atatürk Barajı'nın su depolaması halinde bile, Suriye'ye saniyede 500 m³ den aşağı olmamak koşulu ile su verilmesine devam edilecek. Bu rakamlar aylık ortalamalarla devamlı olarak kontrol edilecek.''* Bütün mesele de bundan ibaretti işte!?

Dolayısıyla, basına yansıdığı kadarıyla Suriye, PKK ile ilgili planlarından ne taviz verdi ve ne de geri adım attı. tersine *"Bizi ilgilendirmez'', ''topraklarımızda böyle şeye izin vermeyiz''* gibi açıklamalarla yetindi.

Ancak, sol siyasi güçler arasında aynı dönemde farklı bir tartışma yapılmaktaydı. Suriye, PKK'ya bazı yeni imkan kapılarını aralayabilirdi. PKK'nın, Suriye dışındaki devletlerin imkanlarından yararlanmasını sağlıyabilirdi. Bu devletlerde şüphesiz, TC ile hesaplaşması olan devletler olacaktı. Ve akla gelen ilk isim de Yunanistan'dı. Nitekim, PKK'da bu önemli alternatifi görüp değerlendirdiği için, Atina kapılarını zorladı. Almanya'dan bu nedenle bazı ögelerini Atina'ya çekti. Sözcüleri H.Yıldırım Atina'da toplantılar düzenledi ve Lavrion'da bilinen olaylar patladı. Lavrion'da meydana gelen olaylar bu taktik sıçramanın bir uzantısından başka bir şey değildi.

Yunan Polisi'nin politik mültecilere karşı tutumu, Türk Polisi'nden farklı değildi! Fotoğrafta, Yunan Polisi'nin hışmına uğrayan bir Partizan taraftarı görülüyor!

LAVRİON'DA OLAYLAR

Lavrion, 12 Eylül'den bu yana Türk ve Kürt mülteciler için bir sığınma yeri haline gelen Atina yakınlarındaki bir göçmen kampı idi. Yunan Hükümeti'nin politik göçmenlerle ilgili oluşmuş bir politikası yoktu. Kamp, aynı zamanda Bulgaristan'dan kaçan Türkler için de bir sığınma merkezi durumundaydı. Ayrıca, kampda faşistler, gericiler, hırsızlar, lümpenler de kalmaktaydılar. Ekonomik nedenlerle Yunanistan'a kaçan politik kimliği belirsiz şüpheli tipler de Lavrion'un sakinleri arasında bulunmaktaydılar.

Yunan Hükümeti'nin politik mültecilerle ilgili saptanmış bir politikasının olmaması, politik mülteciler için oldukça sıkıntılı durumların yaşanmasına sık sık neden oluyordu.

Bunlara bir de, Yunan Gizli Polisi KİP'in mültecileri sorgulayan sakat yöntemleri eklenince, Yunanistan politik mülteciler için başlı başına bir sorun haline gelmişti. Tabii bu sorunlara, bir de asıl politik grupların kampta oluşturdukları küçük eyaletçiklerin açmazlarını eklemek gerekti. PKK'nın Lav

GÜNAYDIN

Günaydın muhabiri, bölücülerle kamplarında röportaj yaptı:

"Türkiye'de 38 kampımız 8 bin askerimiz var!"

Günaydın'da tam sayfalık bir rezalet: Koçer yaylarında çocuklarının eline verilmiş silahlar, "Bölücülerin" dehşet verici açıklamaları vb. Bir de ağzına bomba sokulmuş muhabir!

rion'daki huzursuzlukları son dönemlerde başlamıştı. Daha önce TKP, DEV-YOL gibi siyasetler kamp'ın çoğunluğunu ellerinde tutmaktaydılar. PKK-'nin saldırısına uğrayan TKSP 'nin de kampı terk etmesiyle denge değişiklikleri baş gösteriyordu. DEV-YOL kendi iç sorunları nedeniyle müdahale edici niteliklerini azar azar kaybetmişti. RIZGARİ ise, kamp'ın yeni mısafirleri arasında yer alıyordu. Son dönemlerde kamp'da esas olarak PARTİZAN ve HALKIN KURTULUŞU'ndan unsurlar vardı. PKK'nin Lavrion'da olayları tırmandırması **Kurdistan Press** gazetesinin dağıtımını engelleme girişimleri ile başladı. **Kurdistan Press** dağıtan iki bayan arkadaşa sataşıldı. Olay, RIZGARİ'ci arkadaşların müdahalesiyle boyutlandı ve bir meydan kavgasına dönüştü. 30 kadar PKK'lı ile 4 RIZGARİ-ci'nin kavgası bir sonuç getirmedi. **Kurdistan Press**'in dağıtımının esasa ilişkin bir sorun olmamasına rağmen, meselenin merkezine oturtulmasından ötürü de gazetenin kampta dağıtılmasına devam edildi. PKK 'liler hata yapmışlardı. İkisi bayan dört kişiye 30 kişilik bir grupla saldırmak ayıptı. Ama, kimsenin ayıpla uğraşacak durumu yoktu. Yapılan hata ise, şuradaydı: PKK, kamptaki çatışmayı bir *''Kürt-Türk çatışması''* olarak organize etmeyi planlamıştı. RIZGARİ bir Kürt siyasetiydi. Ertesi gün, PKK sözcüleri RIZGARİ'den özür dilediler ve görüşmeler yapmaya hazır olduklarını bildirdiler.

Pınarcık olayı ve Özal'ın Suriye seferi gündemleşince, Atina'da bulunan PKK sözcüsü H.Yıldırım'ında kışkırtıcı konuşmalarıyla Lavrion'da PKK saldırısı yeniden tırmanışa geçti. Kamp kuşatıldı. *''Halkımızın şanlı önderi ERNK'ye teslim olun''* naraları ile bir savaş hali yaratıldı. Polis tarafından geçiş koridorları kapatıldığı için PARTİZAN grubunun kaldığı bölüm izole olmuştu. PKK'liler RIZGARİ'cilere saldırdılar ve bir RIZGARİ'ciyi 7 bıçak darbesi ile komaya soktular.

Duruma müdahale eden polis, Türk polisinden farklı yöntemler kullanmadı. Yaralanan RIZGARİ'ci kan kaybından ölecek duruma geldi. Gözaltına alınan PKK'liler ertesi gün serbest bırakıldılar. Kamp sakinleri PKK'lıların Kamp'ı terk etmesini istediler. Polis izin vermedi. Ancak PKK'liler izole edildiler. Yemakhaneye inmeleri yasaklandı.

Ardından ikinci saldırı geldi. bu da 5 kişinin yaralanması ile sonuçlandı. Gözaltına alınanlar gene serbest bırakıldılar Yunan basını meseleyi biraz KİP'in -Yunan İstihbarat Örgütü- ağzından, biraz da, PKK temsilcilerinin açıkamaları doğ rultusunda verdi. Buna göre, *''Faşist Türkler, devrimci Kürtlere''* saldırmışlardı. *''Saldırganlar, Evren'in Özal'ın işbirlikçileri''* idiler.

PKK, Lavrion'u terk ederek Atina'ya taşındı. Lavrion, tasarlandığının tersine PKK için yeni bir eğitim kampı olamayacak kadar cılız bir devlet politikası üzerinde duruyordu. Yunan Hükümeti böyle bir riski henüz göze almaya hazır değildi. Bununla beraber, Papandreu Hükümeti'nin bir Kürdistan politikasının olmadığı da açığa çıktı. Yunan solunun bir bölümünün, değerleri itibariyle şoven şartlanmalar içinde bulundukları ve Kürt halkının ekmek ve özgürlük mücadelesi ile, *''Anti-Türk''* eğilimleri birbirine karıştırarak, TC burjuva basınına göre biçimlendikleri ortaya çıktı. PKK ve yandaşları da bu eğlimi pompaladılar. Bunun ötesinde Yunan Devleti'nin ancak Türkiye'ye yönelik Kürt istekleri konusunda kısmen anlayış gösterebileceği, İran, Irak ve Suriye'deki mücadeleye ise dışardan bakacağı belirlenmiş oldu.

Atina macerası istenen sonuçları elde edemedi. Ama, PKK, KİP'in (Yunan İstihbarat Örgütü) proğramı içine girerek kayboldu. Bunun muhtemel sonuçlarından ürken PKK, dikkatleri Avrupa'ya çekmek durumundaydı. Avrupa böylece yeni olaylara gebe görünüyordu. Nitekim bir iç hesaplaşma ile durum ortaya çıkmakta gecikmiyordu. En eski PKK liderlerinden biri, ölüyor ya da öldürülüyordu. Alman Polisi, PKK'ya karşı operasyon düzenleyor, geniş bir gözaltı uygulamasına gidiliyor, PKK'ya ait olduğu iddia edilen bazı belgelerle, 750 bin mark'a da el konuluyordu.

ALMANYA'DA DURUM

Atina kaynarken, eski bir PKK yöneticisinin bir evin 9. katından *''atlıyarak intihar etmesi''*nden sonra, -olayın intihar mı, cinayet mi olduğu bir soru işareti olarak duruyor- Alman polisi PKK'ya karşı geniş çaplı operasyonlara girişiyordu. Evler, dernek binaları aranıyor, bir kısım insanlar gözaltına alınıyor, bazı bilgilerin ele geçtiği açıklanıyor ve Almanya'dan çıkarılmak üzere olan 750 bin mark paraya da el konuyordu.

Alman polisinin tutumu, ilerici Alman kamuoyunda ciddi tepkilere neden oluyordu. Daha önce DEV-SOL ile ilgili benzeri gelişmeler, DEV-SOL' un çalışmalarının yasaklanması ile sonuçlanmıştı. Alman devletinin polis terörü PKK ile sınırlı kalmayacak, ve diğer Kürt örgütlerini de kapsamak durumuna gelebilecekti. Kaldı ki Alman devleti *''Yabancılar Yasası''* ile ilgili olarak da, provakatif faaliyetler içinde görülüyordu.

Olaydan sonra, PKK sözcüsü H. Yıldırım, Bonn Basınevi'nde bir toplantısı yaparak, *''Para Kürt halkına aittir, geri verilmelidir. Verilmezse biz almasını biliriz''* düzeyinde bazı açıklamalar yapıyor ve ekliyordu: *''Alman devleti Kürdistan'da bulunan firmalarını unutmamalıdır.''...*

Açıklama, bir çok yönü ile doğal olarak tepkileri üzerine çekiycrdu. Polis operasyonuna karşı, protesto kampanyaları örgütlemeyi planlayan ilerici, devrimci çevreler açıklamayı, *''talihsizlik''* olarak nitelendiriyorlardı. H. Yıldırım'ın, Palme cinayeti öncesinde de benzeri açıklamalarla cinayetin Kürtlerin üzerine yıkılmasında payı olmuştu.

Bir kısım devrimci çevre ise, açıklamayı oportünizm olarak sıfatlandırıyordu. Çünkü, eğer bir ulusal kurtuluşçu hareket, ülkesinin bağımsızlığını istiyorsa, bunu 750 bin mark karşılığı pazarlık konusu yapmamalıydı. Eğer Alman firmaları, TC ile işbirliği içinde, Kürdistan'ın zenginliklerini sömürüyorduysa, buna prensip olarak karşı olmak gerekirdi. Ulusal kurtuluş mücadelesinin başlıca hedefi de bu değil miydi zaten Bunlar dün de vardı... *Paramı ver, firmalarına karışmayayım* mantığı kabul edilebilinir mantık olamazdı.

Öte yandan, bir diğer kesim ise, bu tür sorumsuz açıklamaların burjuva demokratik kamuoyunu direkt olarak etkileyeceğini ve Kürt halkının mücadelesinin karşısına alacağını belirtiyor ve eleştiri konusu yapıyorlardı.

Nitekim, ünlü BILD gazetesi de, bu mesajı öne çıkardı. Ve büyük manşetlerle *''Kürtler bizden ne istiyor''* diye yazdı. Artık, İsveç'de olduğu gibi Almanya'da da Kürtlere karşı kuşku, güvensizlik anti-pati yaygınlaşmaya başlıyordu. Bunu Almanya'da günlük hayat içinde de görmek mümkündü.

Gazetelere yansıyan bir diğer manşette *''Kürtler Alman firmalarını tehdit ediyor''* manşetiydi. Bir Alman için de bu kadarı yeterliydi. İlerici nitelikli TAZ gazetesi ise, 12 Ağustos tarihli nüshasında *''Kürtlere karşı amme davası açıldı''*ğını bildiriyor ve şunları yazıyordu: *''Alman güvenlik kuvvetlerine karşı suçlamada bulunan bir Kürt örgütü temsilcisinin açıklamalarından 4 gün sonra Genel Federal Savcı Rebman, Alman Hükümetine karşı cebri harekette bulunmaktan ötürü amme davası açtı.*

Rebman, Türk Avukat Hüseyin Yıldırım'ın Federal Hükümete, geçen cuma günü yaptığı basın toplantısında Kürtlerden alınan paranın geri verilmemesi halinde şiddet tehdidinde bulunduğunu davanın açılması için gerekçe gösterdi.''

Olof Palme'nin katlinden sonra İsveç Basını'nın üstlendiği görevi şimdi Alman basını devralmıştı. Süreç, aşağı yukarı benzer motifler, benzer mesaj ve değerlendirmelerle götürülüyordu.

Almanya'da ki Kürtler derin bir bunalımı yaşamaya başlamışlardı. Ruhr havzasında bir araştırma yapan ANK muhabirleri, durumu şöyle değerlendiriyorlardı: *''Gerçek olan şu ki, bu gün Almanya'da Kürt toplumu -ilerici,devrimci ögeler, siyasi gruplar da dahil- özgün rasyonellerinden bütünü ile kopuk bir duruma gelmişlerdir. Bütünü ile irrasyonel bir dünya içinde yaşamaktadırlar. Örneğin son dönemlerde artık, siyasi gruplar arasında devrimin temel tezlerine ilişkin tartışmalar hemen hemen yapılmamaktadır. Proletaryadan sözeden hemen hemen kalmadı. Köylülüğün toprak ve özgürlük taleplerinin tartışılması da güme gitti. Düşünün ki, oturup, saatlerce* ***'çocuklar öldürülür mü? Öldürülmez mi?'*** *diye tartışmalar yapılmakatadır. Bu tartışmaların hiç bir sonucu da yoktur. Belki yalnızca kitlelere yönelik saldırıların onaylanması ya da görmezden gelinmesi gibi bir çarpık eğilim yaratabilir. Ama rasyonel bir gerçekliği yok. Düşünün ki, içimizden herhangi biri, dün yaptığını bu gün artık yapmıyor. Örneğin evine gittiğin bir işçi sana selam vermiyor; ya da çay kaynatmıyor... Kapıdan dışarı çıkan insanlar artık sağa sola bakmayı bir alışkanlık haline getirdiler. Almanya'daki kürtler için, tek sığınacak yer olan kültür gecelerine artık gidilemiyecek. Pek çok yerde zaten kültür gecelerinin, seminer ya da toplantıların yapılması da oldukça zor. Kiralamak için baş vurduğunuz salon sahibi Kürt sözünü duyduktan sonra suratını ekşitmekten kaçınmıyor. Düpedüz Kürtler için kiraya verecek yerim yok diyebiliyor.*

Siyasi gruplar da açıklayıcı ya da müdahale edici bir tutum içinde değillerdir. Son dönemlerde özellikle Almanya'da Kürt halkının mücadelesine karşı, başta entellektüel çevreler ve ilerici kamuoyu olmak üzere oluşan ve aktiviteye dönüşen sempati ve dayanışma da açıkça kayboldu. Alman solu, ters değerlendirlmeler içine girdi. Yer yer, Türkiye'de ezen ulus solunun yaptığı gibi ağabey havalarında ters yorumlar yapmaya başladı. vb.''

Almanya'da Kürt toplumu, toplumsal bir stresi yaşıyordu. Tedirginlik, belirsizlik, kuşku ve güvensizlik yanında muhaceretin yarattığı bir dizi sıkıntı ve saplantı son olaylarla sentezleşerek Kürt toplumu için çözümü kendi içinde kilitlenen problemler yaratmaya devam ediyordu..

KÜRDİSTAN'DA DURUM

12 Eylül darbesinin yarattığı tahribat, Türkiye'nin metropol merkezlerinde gözle görülebilir düzeydeydi. Sorunlar ideolojik düzeyde şekilleniyor ve kışla disiplini anlayışıyla tüm topluma egemen kılınıyordu. Askeri Ceza evlerinde ve Sıkıyönetim Mahkemelerinde sürdürülen vahşet ve zulüm, sivil mahkemelerde "Yellenme Davası", "Çiş Davası" gibi garip davalarla örtbas edilmeye çalışılıyor ve bu haberler gazete manşetlerine çıkıyordu. Toplumsal trajedinin boyutları hazindi. Kahvenin önünden geçerken, kendini tutamayıp, yellenen köylü mahkemeye veriliyor, adam *''Doğal ihtiyaçlarına engel çıkarıldığı''* gerekçesi ile, kendisi de davacı oluyordu. İş zamanı sık sık tuvalete gittiği için işinden atılma tehdidi ile karşı karşıya gelen işçi, *''Ne yapalım, altımıza mı işiyelim''* diyerek kendini savunuyordu.

Ahlaki çöküş ise çok çarpıcı resimler ile veriliyordu. İstanbul'da her üç kadından birinin fahişelik yaptığı polis zabıtlarına dayanılarak parlemento kürsüsüne getiriliyor, yeni ergenlik yaşına gelmiş kız çocuklarının Arap turistlere nasıl pazarlandığı gazetelerin birinci sayfalarında büyük manşetlerle veriliyordu. Karısını pazarlayan kocalar, kızlarını satan babalar ise artık günlük haberler arasında fazlaca itibar edilmeyen sıradan olaylar düzeyine inmişti. Çöküş doğal olarak entellektüel çevrede de göze çarpıyordu. Entellektüel çöküş karikatürlere konu olacak nitelikte idi.

Kürdistan'da ise durum çok daha vahimdi. Resmi ideolojinin geleneksellesmiş uygulamaları Kürdistan'ı bir uçtan bir uca kan ve zulüm cehennemine boğmuştu. Terörize olan kitleler insani özelliklerinden, değer ve inançlarından kopuyor, kimliksiz, tepkisiz bir toplum ortaya çıkmaya başlıyordu. Bu kaos içinde TC militarizmi ABD emperyalizminin dikte ettirdiği programları büyük bir rahatlıkla hayata geçiriyor, bütün bölgeyi tehdit edecek askeri faaliyetlerin alt yapısı da Kürdistan'da inşa ediliyordu.

TC ilk olarak 1983 Baharında Güney Kürdistan'a saldırdı. 1984 Ağustosunda Eruh'ta meydana gelen olaylar, TC militarizmini alarma geçirmeye yetti. TC bir kez daha Güney Kürdistan'a saldırdı. 1986'da Güney Kürdistan'ın önemli mevzileri Peşmergenin eline geçmişti. Güney Kürdistan için nazik bir bölge olan Heyat bölgesine TC'nin üçüncü bir saldırısı oldu. Ve nihayet, ABD'nin Musul ve Kerkük petrolleri ile ilgili tezlerinin açıkca tartışılmaya başlandığı 1987 başında bir saldırı daha yapıldı. Bu son saldırı, özellikle Avrupa'da sert tepkilerle karşılandı. Avrupa Parlamentosu, *TC'nin Musul ve Kerkük petrol bölgelerine karşı olası bir istila hareketi için* uyarıldı. TC oldukça zor duruma sokuldu. Bilinçli bir manevra ile TC Ordusu'nun Ege kirizi için teyakuz durumuna geçirildiği bir sabah gazetelerin manşetlerine sıçradı. Bir Türk-Yunan savaşının çıkması an meselesi haline geldi. Güney sınırlarındaki olaylar örtbas edildi. Politik kulisler Türk-Yunan savaşının önlenmesi için hareketlendi.

Türk-Yunan savaşı üzerinde koparılan gürültüler, *''Güney Doğu''* olaylarının dikkat merkezinden çıkarılmasına yetmişti. TC militarizmi, Ege'den sezsiz sedasız çekildi. Yeniden esas hedefine, Kürdistan'a yöneldi.

TC'nin 1983 Mayıs'ındaki ilk saldırısı başladığı zaman, 12 Eylül'ün duvarları çatlamaya başlamıştı. Bazı siyasal güçler bu durumu *''faşizm çözülüyor''* diye yorumlamışlardı. Militarizmin çıplak iktidarı topallamaya başlamıştı. TC burjuva rasyonellerine geri dönmeye hazırlanıyordu. Ancak zaman ve mekan boyutunda Türkiye oldukça farklı bir yerlere gelmişti. Ve Avrupa Türkiye'yi iyice zorluyordu.

Evren'e karşı yoğunlaşan eleştiriler, *''Anayasa'yı deldirtmem''* diyen Evren'in Anayasa'sında delikler açmakla işe başlanmıştı. Eleştirilerin dozu gittikçe yükseliyordu. Militan bir burjuva demokratı edasıyla politika sahnesine yavaş yavaş adım atan Demirel'e, Türkiye'nin Karamanlis'i gözü ile bakılmaya başlanmıştı. Genel Kurmay, Çankaya'ya ters düştüğünü şu ya da bu biçimde ortaya koymaya çalışıyordu. Eski generaller, Bankaların Yönetim Kurullarına giriyor, tekellerin içinde yok oluyorlardı.

Yasa işliyordu.

Politikanın yasaları işliyordu. Asker kışlasına çekilmek durumundaydı. Sıkıyönetim Paşaları, sürgünlere gönderdikleri politikacıların partilerinde milletvekili adayı olarak yer almaya başlamışlardı. Demirel'lerin, Ecevit'lerin sürgündeki komutanı da, Doğru Yol Partisi'ne girmişti zaten.

Ama gene Türkiye'de herkes biliyordu ki, Kontr-Gerillanın ipleri halen Çankaya'da Evren'in elindedir. Eruh olaylarından sonra, tırmanışa geçen *''TC'nin Güney sınırındaki''* olayların, Kontr-Gerilla ile bağlantısı da, bir yanı ile Irak-İran savaşı ve Güney Kürdistan'daki mücadeleye emperyalist bir müdahalenin ön hazırlıkları olarak değerlendirilirken, bir diğer yanı ile de militarizmin iç politikadaki tezgahları ile açıklanıyordu.

Kuşkusuz bu açıklamalar tek boyutluydu. Çünkü, bu olaylara sahne olan bölgede 60 yıllık TC tarihi boyunca imha edilemeyen, imha edilmesi için her yolun denendiği ve fakat imha edilemeyen Kürt Halkı ve onun ekmek ve özgürlük mücadelesi vardı.

Bu mücadelenin özerk yapılanması olacaktı elbette. Kendi stratejik ve taktik çizgisi üzerinde derinleşip, genişlediği de bir gerçekti. Örneğin, 12 Eylül rejiminin bütün mezalimine rağmen, Kürdistan'daki mücadele şu ya da bu biçimde sürmüş, hapishanelerdeki dehşet bile, devrimci ögelerin susturulmasına yetmemişti.

Ne var ki, Kontr-Gerilla kaynaklı yorumlara, olayların tek muhatabı olarak gösterilen PKK'nın izlediği politika da malzeme vermekteydi. Çünkü PKK, TC sömürgeciliğinin doğrudan hedefi olan siyasal güçleri de karşısına alıyor, bu güçlere karşı ilke düzeyinde ideolojik mücadele sürdürme yerine

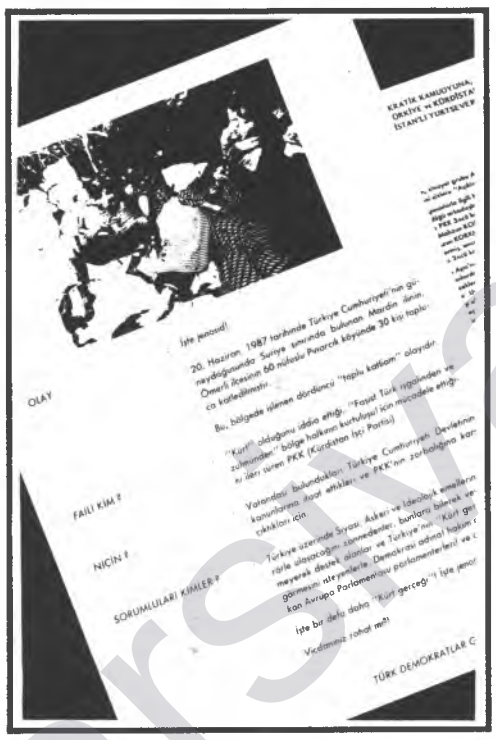

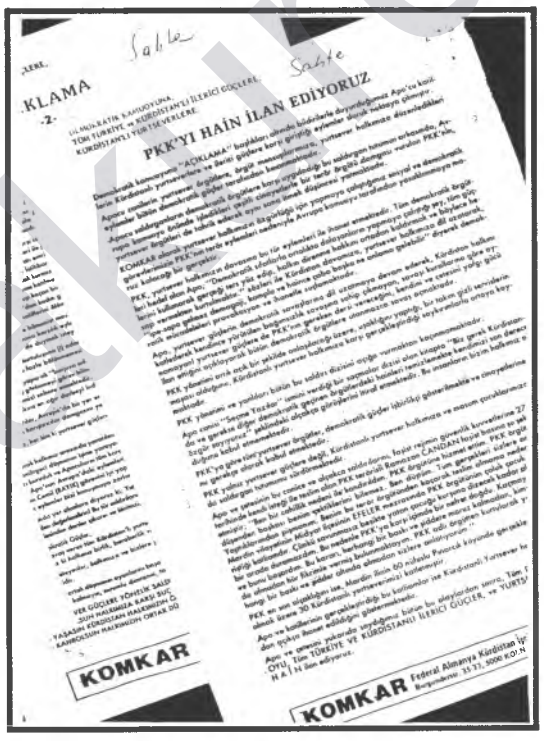

Pınarcık Olayı, TC tarafından sonuna kadar kullanıldı: "Türk Demokratları" imzalı Türkiye'de basılan bildiriler, MİT ve Konsoloslukların verdiği Avrupada'ki adreslere postalanıyor, Kürt gruplarını birbirine kırdırtmayı amaçlayan sahte bildiriler yayınlanıyordu. Yukarıda bunlardan bir kaç örnek görülüyor.

fiili saldırılar yapıyor, kimisi cinayetle sonuçlanan bu saldırılar için de, söz konusu siyasetlerin *"hain", "milis", "faşist Evren'in işbirlikçisi"* olduğunu iddia ediyordu.

PKK, böylece hem yargıç, hem savcı hem de cellat olma hakkını kendisinde görüyordu. Oysa gerçek farklıydı. Sıkıyönetim zındanlarında diğer siyasi güçlerden de dökülenler, teslim olanlar olmakla birlikte, yığınsal çöküş yalnızca PKK saflarında görülüyordu. İkinci olarak da, bizzat PKK'nın MK üyeleri, önder kadroları Evren faşizmi ile, işbirliği içine girmişlerdi. Ve bunların sayısı da bir hayli fazlaydı. Öte yandan PKK, tümü ile örgüt içi eleştirilere dayalı olarak PKK saflarını terk eden önder kadrolarını da vurduruyordu. Ortada saklanması-gizlenmesi gereken ne vardı? PKK'dan ayrılanlar neyi deşifre edeceklerdi? Süreç içinde bu iç temizleme PKK lideri A. Öcalan'ın en yakınlarına kadar, karısına kadar tırmandı. PKK lideri, geçmişi mi temizlemek istiyordu?

Zaten, PKK'nın resmi açıklamalarına göre, 1985'lere kadar PKK'nın merkezinde ajanlar kaynaşmaktaydı. Resul *"ajandı"*, öldürüldü. Semir, *"ajandı"*, öldürüldü. Baki Karer *"Kürt düşmanı, hain bir jöntürk"*tü, firar etti.Selahattin Çelik *"hain, ajandı"*, firar etti. Vb.

Hapisanede ise, Yıldırım Merkit, Şahin Dönmez gibi Merkez komite üyeleri düpedüz Evren diktatörlüğünün ajanı olmuşlardı.

PKK'ya bakılırsa eğer, kurucularından dördü hapisanede ölmüşler ve kahramanlar safında yer almışlardı. Geriye kalanların biri hariç, tümü *"ajan, hain, jöntürk"* olarak bizzat PKK tarafından suçlanmış ve mahkum edilmişlerdi..Bunlardan üçü öldürülmüş, diğerleri de firar etmişlerdi.

PKK saflarına katılan yeni ögelerin ise geçmişle ilgili fazlaca bir bilgileri yoktu. Bu bağlamda, herkes hakkında her şey söylenebilirdi. PKK da zaten bunu yapıyor, örneğin, son 25 yıldır Kürdistan'ın yetiştirdiği değerli insanları, *"ingiliz ajanı"* olarak suçlayabiliyordu. Ya da CHP solculuğuna karşı, TİP ve DİSK'in açık beyan ve desteklerine rağmen mücadele edenleri ve bu nedenle de Türk ve Kürt solunun büyük bir kesimi tarafından afaroz edilerek küfür altında tutulanları da büyük bir rahatlıkla *"Ecevit'in işbirlikçileri"* olarak görebiliyordu.

Saldırıların Avrupa sokaklarına kadar yayılması, ve Avrupa'da politik cinayetlerin ard arda işlenmesi, ve nihayet Kürt halkı için son derece önemli bir siyasal içeriğe sahip olan NEWROZ gecelerine saldırıların düzenlenmesi, PKK'nın mantığı, politikası ve eylemleri ile TC Militarizminin politikasını üst üste düşürüyordu.

Kürdistan'da kentli bir aydın durumu şöyle açıklıyordu: *"İçinde yaşadığımız durumu bir sürek avına benzetebilirsiniz. Yüzlerce avcı köpeği ve bir o kadar da silahlı adamların kovaladığı bir tavşanı düşünün. Sığınacak bir yer kalmamıştır. Kürt aydınlarının Kürdistan'da bu gün karşı karşıya oldukları gerçeklik budur."*

Deşifre olmuş bir devrimci ise sorunu şöyle ortaya koyuyordu: *"Yaşadığım ve yaşamak zorunda olduğum kasabaya gidemiyorum. Çünkü, kasabaya girdiğim anda büyük bir gözaltı başlıyor. Ailem, hem güvenlik güçlerinin, hem yerli ispiyoncuların ve hem de konu komşunun görünmeyen baskısı altında son derece tedirgin oluyor. Arkadaşlarım beni görmezden geliyor. İkide bir, karakola çağrılıp sorgulanmam da üstüne... Kendisine PKK lakabını takan, ne olduğunu bilmediğim bir takım insanlarla karşılaşıyorum. Ne olduğunu bilmediğim diyorum. Çünkü, araştırıyorsun, ispiyoncu çıkıyor. Araştırıyorsun, bilmem kimin ayakçısı çıkıyor. Araştırıyorsun, 12 Eylül'de tövbekar olmuş, bir takım utanç verici işlere bulaşmış şu ya da bu siyasetten ayrılmış birileri çıkıyor... Bunun yanında doğru dürüst bir bilgilenmemiz yok. Ne yapılıyor, ne yapılmak isteniyor, kavramakta zorluk çekiyoruz."*

Kırsal alanlara, geniş köylü yığınlarının yaşadığı bölgelere girdikçe, durum daha da karanlık ve esrarengiz bir hal alıyordu. Kürdistan köylüsü geleneksel suskun tavrını sürdürmekteydi. Ama, bu geleneksel suskunluk, şimdi bir de eziklik ve çaresizlikle iç içe geçmişti. Köylük alanlarda faaliyet sürdüren yurtsever-demokratların durumu ise bir facia idi. Bunlar yıllardan beri sürdüre geldikleri inançlarını ve değerlerini terk etmeye zorlanıyorlardı. Bu zorlanmanın temelinde ise, devletle iş birliği yapmak gibi utanç verici bir eylem duruyordu.

Kısaca Kürt toplumu, bir felaketi yaşıyordu. Felaket TC burjuva basını tarafından da durmadan pompaylanıyor, korku, dehşet, şüphe, güvensizlik Kürt toplumunun günlük hayatının bir parçası haline getiriliyordu.

SÖMÜRGE VALİLİĞİ: "GENEL VALİLİK"

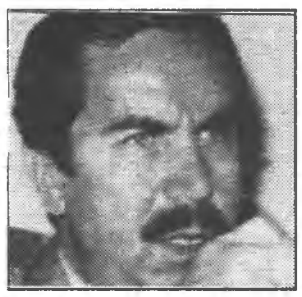

KONTR-Gerilla'dan Hayri Kozakçıoğlu'na Kürdistan'da uygulanacak devlet terörü için sınırsız yetkiler verildi

Kürt toplumu TC içinde olsun Avrupa'da olsun, derin bir kaos içine adım adım savrulmuşken, Kürdistan'da uygulanan sıkıyönetim de *"gerekçesi ortadan kalkmadan, kendisi ortadan kalkıyordu"* Kürdistan'ın son dört ilinde de böylece Sıkıyönetim uygulamasından *Olağanüstü Hal Uygulaması*'na geçiliyordu. TC militarizminin 12 eylül rejimi içinde bile uygulamaya geçirmekte zorluk çektiği Bölge Valiliği de Pınarcık olayından sonra herhangibir muhalefete çarpmadan yürürlüğü geçirilimiş oluyordu.

Bölge Valiliğine de, Diyarbekir Valisi Hayri Kozakçıoğlu atanıyordu.

H.Kozakçıoğlu Evren'e yakınlığı ile bilinen bir valiydi. Yazının daha önceki bölümlerinde de vurgulandığı gibi, 12 Eylül'den sonra, Evren'in itibarlı adamlarından biri olarak Adana Valiliğine atanmıştı. Özal'ın başbakanlığında zaman zaman merkeze alınmak istenmiş, ama Evren buna izin vermemişti. Şimdi de, gene Evren'in militarist planlarına uyarlı olarak inşa edilen Bölge Valiliğine getiriliyor.

Bölge Valiliği, ilk uygulaması 1927 yılında yapılan müfettişliklerin doğrudan bir uzantısıydı. Bu durumu ile de kemalizmin Kürdistan politikasındaki araçlarından en kanlısı, en zalimi idi. 1935 yılında kabul edilen Tunceli Kanunundan sonra, Dersim jenosidinin ön çalışmaları olarak da bölge Genel Müfettişliğe bağlanmış, Bölge Müfettişine adam asmak dahil tüm yetkiler verilmişti.

Yeniden Bölge Valiliği olarak inşa edilen bu kuruma da, parlamentodaki cılız itirazlara rağmen, gene, geniş yetkiler verildi.

Bölge Valisi, bölgedeki bütün güvenlik kuvvetlerine emir-kumanda edebilecek, kamu kuruluşlarından istediği tesisi, binayı, araç-gereç ve personeli alabilecek, hakim, savcı ve jandarma dışındaki tüm kamu personelini işinden atabilecek, bölge dışına sürebilecek, köy ve mezraların yerlerini değiştirebilecek, bunları birleştirebilecek, gerekirse kamulaştıracak... Bölge Valiliğinin harcamaları İhale Kanunu ve Sayıştay harcamalarının dışında tutulacak. Yetkilerini kullandığı için Vali hakkında Danıştay'da dava açılamıyacak.

Resmi açıklamalara göre, bölge Valiliği alanının Sıkıyönetim mahkemelerinde Sıkıyönetimin kaldırıldığı güne kadar 5450 dava açılmıştı ve toplam 22.470 kişi yargılanmıştı. Mahkemelerce verilen 94 idam cezası onaylanmış, 31 idam cezası ise, TBMM'inde onay beklemekteydi. Davaların 5130'u sonuçlanmış, 320 davanın ise, duruşmaları devam ediyordu. Bu davalarda, 354 tutuklu, 1222 tutuksuz, 1556 kişi karar bekliyorlardı.

Bölge Valiliğinin oluşturulmasından sonra, saldırıya geçen güvenlik güçleri, arka arkaya PKK'lı olduklarını iddia ettikleri silahlı insanları vurmaya başladılar. TC burjuva basını, *"Haklarından geldik", "Yok olacaklar", "Eşkiya cezasını buldu"* gibi manşetlerle olayları iştahlı iştahlı vermeye başladı. Ama,.. Dünya basınında TC militarizminin imha ettiği bu insanlarla ilgili en ufak bir haber dahi yer almıyordu. Dünya, vurulup, öldürülenlerle pek ilgilenmiyordu. Çünkü, yaratılan hava böyleydi. Çünkü, dünya basını, sınırda vuku bulan olayları *"Jenosid"*, *"Kitle katliamı"* olarak vermişti. Öyle görüyordu. Yazının başında da belirttiğimiz gibi, Kürt halkının haklı, meşru ve zorunlu mücadelesini dünya halklarına taşıyacak yapılar henüz oluşmamıştı. PKK'nın ise, böyle bir derdi yoktu. O, dünyanın mücadelelerini saygı ile izlediği zehabına kapılmıştı, buna inanmaktaydı. Vurulup ölenlerin boy boy fotoğrafları gazetelerde yer almaya başlıyordu. Bunlar parçalanmış cesetlerdi. Öfke ile, kinle yok edilmişlerdi. Ne varki onlar, sonuç olarak özgür bir vatan için döğüşmekteydiler. İzledikleri politika, mensup oldukları siyasi yapı, bu gün PKK ise, yarın başkası olabilirdi. Türkiye'de değil de Irak'da dövüşebilirlerdi. Buna rağmen, hiç bir yerden en ufak bir protesto sesi çıkmıyordu. PKK'nın misilleme olarak gerçekleştirdiği eylemler ise, sıkışıp kalan militanların intihar eylemleri olarak görülüyordu. Hedefler kaybolmuştu. İlke yoktu. Proğram ve amaç görülmüyordu. Saldırı gene Köy Koruculari gibi, Kürdistan Devriminde her zaman olabilecek sivil milislere yönelmişti. Askeri hedefler, ekonomik hedefler sınır boylarında, mezralarda değildi ki.. Büyük şehir merkezlerinde kıpırdanma yoktu. Kent küçük burjuvazisinin sol kesimi suskundu. Suskunluk, ezikliği ve çaresizliği de beraberinde taşıyordu.

Ayrıca dünya, TC'nin eylemlerini yasal ve haklı görme durumuna gelmişti. Ki, bu arada, ABD, Fransa ve İngiltere, İran'ın savaş alanını daraltacak geniş çaplı bir deniz operasyonuna girişmişlerdi. Gazeteler ve ajanslar, TV, Radyo tümü ile dev savaş gemilerinin Basra körfezine yerleşmeleri ile ilgili haber ve yorumlarla doluydu.

İşte bu arada da, TC militarizmi insanları vuruyor, biçiyor... Tunceli'den başlatılan ve fakat protestolarla karşılaşılan *Mecburi İskan* uygulamaları sessiz-itirazsız uygulamaya sokulurken, Kürdistan'ın özellikle straejik alanlarından onbinlerce insanın gönüllü (!) olarak göç etmek için hükümete başvurdukları açıklanıyordu.

Ve sınır kesiminde Özel bir Kolordu kuruluyordu. Kolordu'nun doğrudan doğruya Kürt halkının varlığını kastedecek özel eğtilmiş bir güç olması yanında, özellikle ABD'nin Ortadoğuya yönelik planlarının bir parçası olduğu da gerçekti. Çelik Kuvvet'ler oradaydı daha. Ve TC sınırı bir asker duvarı ve bir savaş malzemeleri deposu olarak dolduruluyordu. Kerkük ve Musul petrolleri koskocaman bir soru işareti olarak ortadaydı. Ama, Ortadoğu dengesinin direkt taraflarından biri olan SSCB bile, TC'nin eylemlerine karşı herhangi bir yorum yapmıyordu.

TC militarizmi, böylece, içerde katliam ve sürgün için en uygun şartları yaratmıştı. Avrupa ses etmeyecekti. SSCB suskundu. Irak'ın diyecek bir şeyi yoktu zaten. Çünkü, Irak, sırtı emperyalizme dayalı olarak, Kürdistan'da TC'nin bütün uygulamalarına ortaktı. Ve yüzbinleri bulan ordu güçlerini, polisi ve sivil milisleri (caşları) Kürdistan'a sürmüş, zehirli gazlar, kimyevi silahlarla Kürdistan'da kıpırdayan her şeyi imha eylemi içindeydi.

Suriye ise, saniye'de 500 m³ suya fit olmuştu. Türkiye'nin *"Doğu ve Güneydoğusunda"* dişleri kenetlenmiş, yumrukları öfkeyle sıkılı insanlar ise, büyük bir dikkatle, siyasal bir alternatifin ne zaman ve nasıl kendisini ortaya koyacağını beklemekteydiler. □

"..Dişleri kenetlenmiş, yumrukları öfkeyle sıkılı insanlar, büyük bir dikkatle, siyasal bir alternatifin ne zaman ve nasıl kendisini ortaya koyacağını beklemekteler..."

BİR AÇIKLAMA

□ Yukarıdaki yazının bütünselliğini bozmamak için hesap edilenden daha fazla yer vermek gerekti. Bu arada, orta-sayfa ile sayfa 10 ve 11'de dolmuş oldu.

Tarih sayfası ile Serbest Kürsü sayfasına gelecek sayıdan itibaren normal olarak devam edilecek. Okuyucunun durumu anlayışla karşılayacağını umuyoruz.

□ Ayrıca teknik bazı nedenlerden ötürü 26 Ağustos'ta yayınlanması planlanan 21. sayıyı, 2 Eylül'e ertelemek zorunda kaldık. Gazeteyi sık sık arayarak ilgilerini esirgemeyen okuyuculara teşekkür ediyoruz.

råbiff

Bengî û Zade. Herdu rohilatî, her yek bi hevala xwe ya roavayî ve li restoranta Paûlî ya lı kêleka Dêra Paûlayê rûnişti bûn, li bende xwarin û vexwarinê bûn. Ji bo ku pûçê nezaniya xwe li xwe nedin der, û hevalên xwe yên keç ji dest xwe dernexînin, heta ku ji destên rohilatiyan dihat xwe diguvişandin. Lewra ev hêj du roj û sê şevên wan bû ku hevdu nasî bûn. Di vê dema kurt de, tenê bi gasî saetekê û ew jî li ser lingan bi hev re geriya bûn. Vê wextê jî dest ne da bû ku bi hinek tiştên hev bizani bûna.

Piştî demeke kurt, du garsonên keç bir frakên xwe yên reş xuya bûn. Wek pelapîtikên buharê kulîlk bi kulîlk bifirin, ew jî mase bi mase digeriyan û daxwazên mêvanan bi cî dihanîn.

Dob hate masa rohilatiyan û hevalên wan. Wek hemî mêvanên din, garsonekê ji her yekî wan re lîsteyek xwarinê hanî û li ber wan danî. Bi pişirîn:

— Xwarin û vexwarinên me yên îşevîn ev in, got û li pêş wan di destirmaniya wan de rawestiya. Rohilatiyan jî fena hevalên xwe yên keç, spasî wê kirin. Bêdengiyek kurt. Her yekî lîsta xwarinê di destên xwe de bir û hanîn... û lê nêhirîn.

Omeletlorrianne
Cevappicci
Pauli Olpanna
Rabiff
....

Bêdingî bi dengê Bengî hate birîn û di ber xwe de ji Zade re got:

— Ê ma em nizanin bê kîjan xwarin çi ye û ji çi çêbûye ku...

Zade dengê xwe bilind kir û bi quretî got:

— Çawa nizanî, malava?!... Ez dizanım. Serqisê ev, ev û ev yê ha jî... hemî goşt in. An jî tiştekî ji goşt çêbûyî ye.

Piştî van gotinên xwe yên ewle, tiliya xwe da ser navê xwarinekê û got:

— Binêrê... ca li vir binêre! Te çi mîna gundiyan çavên xwe bel kiriye û li wan dinêrî... Ku tu wusa bikî, bi Xwedê wê keçik ji me birevin.

Herdu hevalên wan yên keç, lîsteyên di dest xwe de pêşanî garsonê dikirin û pê re dipeyivîn. Bengî çavên xwe yên gundî ji ser wan çerixand ser tiliya Zade û got:

— Baş e, ev yê ku tu dibêjî çi ye?

— Ev jî goşt e. Goştê kutayî. Ü goştê ku kutayî be...

Garsona nîvtaziya ku li bende bersiva wan bû, nêhirî ku wê hêj gelekî li wir raweste. Rabû pirsî û got:

— Ez bawer im we biryara xwe da, ezbenî? Ca we kîjan xwarin divê?

Bêyî ku Zade zêde wexta garsonê bistîne, tiliya xwe ya li ser navê Rabiffê du sê cara rakir, danî û got:

— Ev.

— Rabiff, erê? Baş e. Lê we kîjan mey divê?

Rohilatiyan hêj wext ne dîti bûn ku li ser meyê bifikirin. Lê baş bû ku vê carê jî, Bengî bêawuqîn tiliya xwe da ser navê Val de Loire yê.

— Me ev divê, û ji bo me jî şûşekek bes e, got û bi vê tevgera xwe dixwest ku xwe li şarizayiyê dayne.

Piştî ku garsonê spasiyek got, bi silavên ciniyan ji wan dûr ket û çû. Her cara ku frakên garsonan ba digirt û di ber masa wan re li ba diketin, çavên rohilatiyan bêhemd li pey dilîzikîn û serê wan tevlihev dibûn. Lê dîsa jî nezanî li xwe danedihanîn û lingên xwe davêtin ser hev.

Ji bo ku tenê nemînin an jî hevalên xwe bêdeng nehêlin, Zade xwe ber bi masê kir û got:

— Çi ciyekî xweş! Bi rastî jî romantîk e, ne wusa Sîmon?

Simona devliken:

Xirab nine, got û çavên xwe yên şîn li dor xwe gerand. Sûssîya hevala Bengî jî xwe havête nava axaftinê:

— Ez bawer im ji sedsala hîjdehan de maye, got û tiliyên xwe ruyê xwe î xurî mist da. Bengî jî ji bo hemî pirs û bersivan bes bi serhejandina xwe beşdarî van tiştan dibû. Yekî ku nizanî bûya, wê bigota viya porê xwe li ciyên wusa spî kiriye.

Bi du şûşe mey û çar kasikan, garson vegeriya û hat. Bi kubarî kasik dagirtin û bi nazikî da tamandin. Û herweha kasikên wan hemiyan jî, bi destê garsonê hati bûn.

Di pey hanîna meyê re gelek wext ne buhurî bû ku, dîn garson bi du namkiyên ferfurî tavilê vegeriya jî. Piştî rohilatî têgihîştin ku xwarin yê wan e, ji vê zûhatina xwarina xwe, ew jî kêfxweş bûn.

Lê dema ku di dest garsonê de çav li xwarinê xistin, gwînê wan vê re guherî û mirûz lê tirş bûn. Wusa ku, tew ji bîr kirin ku spasî wê jî bikin. Xwarin, kevçiyek pîvazên kutayî, kevçîyek îsota sor ya hûrkirî, kevçîyek dibên sor yê dagirtî, bi qasî sê kevçîyan goştê xagî yê kutayî û zerikek hêka xagî li ser vî goştî bû. Pîvaz, îsot, dîb û hêk dib û hêk dibû ku bi xagî bihata xwarin, lê goşt? Ji xwe pirsgirêk jî li ser vî goştê xagî bû. Ew ê bi çi awayî bihata xwarin?

Herdu rohilatiyên mirûztirş li hev nêhirîn û dilê xwe bi hev şewûtandin. Bi kenekî sar, tirs û şerm li ruyên wan tev li hev bû. Aya wan ê ev nezaniya xwe çawa binuxumandana. Ev rewşa ji çav hevalên wan ne reviya û ew jî pê hesiyan. Wan jî dît ku goşt xagî ye. Bi murûztirşî pişirînê bi wan jî girt. Bengî kêr û cengal girte destê xwe. Xwe li ber masê bir û hanî ku kesek pê nizani be. Bêdil pozê cengalê xwe di goştê kutayî de kir û bêdaxwaz di devê xwe de danî. Ava goştê xagî, li ser lêva wî ya jêrîn biriqî. Dûre jî hinek pîvaz, hinek îsot... çav li belengaziya Zade xist, û di ber xwe de, jê re bi zimanî wî got:

—Tu çi wusa pê dilîzî, heval! Nola mêran bixwe. Tu ê naha me di nava hevalan de fedîkar derxînî.

—Ê me goştê xagî tê xwarin?!

—Te xwest, heval. Te got, ez dizanim bê ev çi xwarin e...

—Min got, lê... ma min çi dizani bû goştê xagî ye! Welli ev nayê xwarin.

—Lê tu viya baş bizani be... bi şeref ku em di xwe derxînin, em ê di nav xelkê de bibin xax. Do yek û îro jî du roj in ku me ew dîtine. Şeraba me hêj di şûşekê de ne hatiye ber me. Ku tu ji naha de wusa bikî... Binêre, ku ev jahr be jî bixwe. Tişt nabe. Ku dilê te jê li hev dikeve, çavên xwe bi hev de bişidîne û bixwe. An ne...

—Lo, ma ez ê çi bixwim! Bi navê ez ê verişim.

—Ê, ma ji te kira ez ji dil dixwim, an ez jê hez dikim? Ferza ku ez di xwe dernaxim...Bi xwedê li pêş çavên min bûye wek goştê mirar. Tu jî dizanî ku bûye xwîna merekî û ketiye hustuyê me, em çi bikin?...De qene bêdeng bixwe û kêleka me ya bi rex rayê xelkê mede!

—Nabe, birayê min, nabe. Bi navê Xwedê ez ê nikari bim! Tu were em xwarineke din bixwazin. Ma çi hewce ye...

Bi vê hevoka xwe ya nîvçe re, Zade hinekî jî bi hêrs pozê kera xwe li binê goşt xist. Bêyî ku ber bi devê xwe bibe, bi şûnde danî. Ev axaftina ku di navbera herdu rohilatiyan de, bê haya wan, ji pîvana restorantê derketi bû. Di vê navberê de pirî caran mêvanên rstorantê bêhemd hustu li xwe badidan û li wan dinêrîn. Bi her awayî hati bû fahmîn ku mijara axaftina wan li ser xwarina wan e. Keçên roavayî jî bi qasekî kirin pistebist û dûre Sîmon zivirî ser Zade:

- Ma xwarina we ne bi dilê we ye? An xwarina we bi xeletî hatiye?

Zade, dikira wek yekî belengaz giliyê xwe bikira. Lê dûre tavilê li xwe varqilî, ne xwest rastiya xwe pê bide zanîn û got:

- Na, na... Min ev xwarina xwest. Min xwest lê... min nizani bû ku ê wusa bêtam be.

- Ma te qet berê goştê xagî xwari bû?

Zade bir rûşermî:

- Erê weh!... Lê ma ez nizanim bê çima li vir... Li ba me vê xwarinê gelekî xweş... got û mirûz li xwe tirş kir. Dîsa pozê kêrê di goştê xagî de kir û ber bi devê xwe bir. Sîmona roavayî zûzûka li pêş, ji ber masê hêz da xwe û got:

- Raweste...ca raweste! Ev xwarina li ba me wusa nayê xwarin. Divê tu hemîyî tev li hev bikî û îsota wî jî zêde be... ez dikarim alîkariya te bikim? Ca tu vî cengal û kêra xwe...

Keçika din rabû ser xwe ku ew jî alîkariya Bengî bike û xwarina wî li nav hev bixîne. Lê Bengî nêhirî ku ju dervayî hevalên wan yên roavayî, hemî mêvanên restorantê li wan dinêrin. Wî ev nezanî dîsa li xwe dananî û got:

- Na, na... spas, Sûssî. Ez weha ciyê ciyê jê hez dikim.

Bi formula keça roavayî, xwarin dîsa di gewriya Zade de ne çû xwarê. Nêhirî ku nabe, bi hanîna xwarinên keçên roavayî re, wî jî rabû ji bêgavî ji xwe re xwarinek din ji garsonê re got.

Li ser vê tevgera Zade, serhişkî li Bengî bû bû sonda mêrê berê û bi rika mirîşkekê dixwar. Carina jî di bin çavan re li Zade dinêrî û bi zimanê wî digot:

- Ez êdî nema bi te re digerim, heval. Tu ê ku, dest û lingên te li ber sê kevçî goştê xagî li hev dikeve... Di pey ewqas serêşê re, te dîsa bi ya xwe kir. Te em rûreş... Te dît ku me bi çi awayî ev keçikana peyda kirin.

Her pariyê piçûk yê ku ji namkiya Bengî kêm dibû, ji bo wî serketineke mezin bû. Berê çavên wî jî ne dibirî ku xwarina ber xwe biqedîne. Lê piştî bîstekê dît ku bi qasî du pariya tenê di binê namkiyê de maye. Tirs lê şikiya bû û serbilindî para wî bû êdîb Sûssiya roavayî dît ku xwarina Bengî li xelasiyê ye, zivirî ser û pirsî:

- Xwarin bi te xweş bû?

- Li ser vê yekê, Bengî kevçî û cengelê di dest xwe de, bi quretî di namkiya xwe de danî û got:

- Na welle, xweş nibû... lê xirab jî nibû.

- Ma ev cara pêşîn e tu goştê xagî dixwî, an?...

Mîna ku Bengî bibêje: Ma ne şerm e, bi kenê xwe î nîvçe peyva wê di dêv de birî û bi rûspîtî got:

- Na, na... Ez nizanim, ku ez bibêjim tu bawer dikî an ne... Dema ku ez li rohilat bûm, xwarina min sêdan ev tişta bû. Lê mîna ku heval Zade jî got... li vir çima wusa çêdikin, ez tênagihîjim. Bêxwê, tamsar, xa... Ango li ba me wusa xweş, ewqas xweş çêdikin ku...

Piştî van derewên xwe, Bengî dîsa dada kêr û cengalê xwe û dest bi xwarina xwe kir. Di van du pariyê xwe yên dawîn de, kêr û cengalê xwe wusa li binê namkiya ferfûrî dida ku, mîna ji hemî mêvanên restorantê re bibêje: Ez goştê xagî dixwim û va ye min qedand jî.

Bengî bi vî awayî, xwe ji goştê xagî pak kiri bû. Piştî ku kasikek şerab jî bi ser de vexwar, rabû çû avdestxanê. Gelek ne buhurî, ji hêla avdestxanê dengekî ne xweş...

Biqînekê bi hemî mêvanên restorantê girti bû û dikeniyan, dipan ku bizani bin bê ew kî ye vedirişê.

1987/04/03

Hesenê METE

Tucholsky Bursu

- Tucholsky Bursu bu yıl Kürt şairi Şergo Bekes'e verildi.
- Tucholsky, 1930 yılında İsveç'e iltica etmiş, isveç kültür dünyası tarafından kabul edilmemişti.
- Tucholsky 1935 yılında yalnız yaşadığı İsveç'te intihar etmişti!

Düzenlenen törende Tucholsky Bursu Kürt şairi Şergo Bekes'e İsveç Başbakanı İngvar Karlsson tarafından verildi.

Sürgünde yaşayan yazarlara destek olmak üzere iki yıl önce İsveç Yazarlar Birliği (PEN Klub) tarafından verilmeye başlanan Tucholsky Bursu bu yıl Güney Kürdistan'dan Şergo Bekes'e verildi.

Kurt Tucholsky, Nazi zulmundan kaçarak İsveç'e iltica etmiş Alman Yahudisi bir şair ve eleştirmendi. İsveç kültür dünyasında kabul görmeyen yazar, izole edilmiş ve yanlız yaşamak zorunda kalmıştı. İsveç vatandaşlığına da kabul edilmeyen yazar, İsveç'te oldukça sıkıntılı geçen 5 yıllık sürgün hayatına 1935 yılında intihar ederek son vermişti.

Bu yıl Tucholsky Burs'una layık görülen Şergo Bekes'e, Stockholm'de düzenlenen bir törenle, burs İsveç Başbakanı İngvar Karlsson tarafından verildi.

Stockholm halk evinde düzenlenen bir başka toplantıda, şiirlerini okuyan Şergo Bekes, 1940 yılında Süleymaniye'de doğmuş ve ilk kitabını da 1968 yılında yayınlamıştı.

Burs almak çin Stockholm'e gelen Ş.Bekes, Avrupa'ya ilk defa çıkmış oluyordu.

Henrich Böll Bursu

H. Böll Bursu, buyıl Baksi'nin

□ Almanya'da Kürtlerle ilgili bir kitap yazmak üzere, Henrich Böll Vakfı Yöne tim Kurulu, geçtiğimiz Mayıs ayında yaptığı top lantıda Mahmut Baksi'ye 6 aylık burs vermeyi kararlıştırdı.

Henrich Böll bursu ilk kez bir Kürt yazarına verilmiş oluyor. ANK'ya bir açıklamada bulunan M. Baksi *Henrich Böll Bursunun bir Kürt yazarına verilmesinin, yalnızca edebiyat dünyasını ilgilendiren bir dayanışma değil, fakat aynı zamanda varlığı reddedilen ve yok olma tehdidi altında bulunan Kürt halkına karşı da bir destek ve dayanışma anlamını taşıdığını* belirtti.

★

1975 NOBEL Edebiyat Ödülü sahibi ünlü bir Alman yazarı olan Henrich Böll aynı zamanda Kürt Enstitüsü Almanya Seksiyonu şeref üyesiydi.

Kurtarılmış alanlarda bir sinema emekçisi: mensur erdelan

● Kürt sineması, Kürdistan sorunu gibi binlerce engelle boğuşarak, kendini, kendi özgücü ve değerleri ile adım adım yaratarak kanıtlamak, tanıtmak zorunda...

● Yılmaz Güney ustamızdır. Kürt sinemasının kurucusu, kamerasını, bir peşmerge ustalığı ile kullanmıştır!

● Yılmaz Güney yalnızca devrimci Kürt sinemasının kurucusu ve önderi değil, aynı zamanda bir halk kahramanıdır.

● Kürdistan çok yönlü bir özgürlük kavgası veriyor. Bu kavgada, herkesin, hepimizin yapacağı şeyler var!

"Yılmaz Güney ustamdır. O Kürt sinemasının önderidir." dedi karşımdaki iri yarı 43 yaşındaki adam.

Adı, Mensur Erdelan. İran Kürdistanı'ndan bir sinemacı. Uzun yıllarını Kürt sinemasına ve onun oluşturulmasına vermiş bir kavga adamı; dop-dolu, heycan ve öfke dolu.

"Kürt sineması, Kürdistan sorunu gibi, binlerce engelle boğuşarak, kendini, kendi özgücü ve değerleriyle adım adım yaratarak kanıtlamak ve tanıtmak zorunda olan bir alandır. Bu iş elbette zordur. Ama onurlu bir iştir. Ve bizim mecbur olduğumuz bir iştir" diyor, Mensur Erdelan... Ardından da ironik bir söylemle, kendisini ve beni acı acı gülümsetiyor. *"Kürdistan'ın filimlerinin yapılmasını engelleyen malum yasakçı uygulama ve zihniyet, sinemalarında oynayan kızılderili filimlerinin, onların egemen kovboylarca soykırımlarının, bir yanıyla da bizleri ve Kürdistan gerçeğini çağrıştırdığını, yani dolaylı da olarak anlattığını farketmeyip, nasıl olu-yor bu filimleri yasaklamadıklarını merak ediyorum !.."*

☐ Sayın Mensur Erdalan, bize biraz kendinizden ve sanatsal alandaki etkinliklerinizden sözeder misiniz?

☐☐ *Çalışmalarımın başında radyo var. Tahran Radyosu'nun kürtçe yayınlar bölümünde tam 12 yıl çalıştım. Ama aklımda hep sinema vardı. Bu sürede kendimi bu alanda eğitmeye gayret ettim.*

Aynı kesitte, radyo'ya kısa oyunlar yazdım. Bunların içinden en çok tutulanı, "Keklik Sesi" oldu. Daha sonra giderek TV alanına yöneldim. Süreç içinde 5 televizyon filimi yaptım. Bunlardan birisi tam 18 saatlik "Yağmacılar" adlı bir TV dizi film idi.

İran'daki Şah Monarşi'sinin 1979'da yıkılmasından sonra, 1983'de "Çöller Aslanı" ve "Tulak" adlı filimlerin kürtçe dublajını yaptım. Bu ilk bakışda küçücük gibi görünse de, İran'da önemli bir iş ve ilk adımdı. Daha sonra ilk kürtçe sesli flim olan "Kartal"ın yardımcı rejisörlüğünü yaptım. Ve kısa bir süre önce de, kendi olanaklarımla, senaryosundan rejisörlüğüne kadar bir alay sorun ve sorumluluğunu üstlendiğim iki saatlik "Dağların Haykırışı"nı tamamladım. "Dağların Haykırışı" iki saatlik kürtçe bir flim. Konusu kısaca şu; Şah döneminde İran Kürdistanı'ndaki baskı ve direniş...

☐ Bize biraz da İran sinemasındaki Kürt yapımcıların eserlerinden bahseder misiniz?

☐☐ *İran sinemasının tarihinde özgün Kürt flimlerinden söz edebilmek çok güçtür. Bu alandaki yurtsever çalışmalar, ancak, çeşitli flimlerde mekan olarak Kürdistan'ı, giysilerini yansıtmak düzeyiyle sınırlı kalmıştır.*

Örneğin bunlardan, 55 yıl önce Abdül Hüseyin Sipenda'nın "Doktor Lor"u, Siyameke Yasemi'nin 26 yıl önceki "Bozulan Tılsım"ı, Semedi Sabahi'nin "Eşkiya"sı sözünü ettiğim türde flimlerdir. Ne düyezde olursa olsun, bir yanıyla Kürt sinemasının kalıntılarıdırlar.

☐ Kürt sineması dedik. Bu konuda özel olarak Yılmaz Güney hakkında görüş ve değerlendirmeleriniz nelerdir?

☐☐ *Yılmaz Güney, sadece devrimci Kürt sinemasının kurucusu ve önderi değil, O aynı zamanda kavgasıyla dünya halklarına malolmuş bir halk kahramanıdır. Ben, özgürlük kavgasının önemli bir silahı olarak, militan-politik-toplumsal sinemanın ne demek olduğunu ondan öğrendim. O, kamerasını, toprağını ve özgürlüğünü savunan bir peşmergenin silahını kullandığı ustalık ve ülkülerle, toplumsal ve ulusal kurtuluş için kullanmıştır.*

Tabii, bunlar Yılmaz Güney ustanın sadece önemli bir yanıdır. Diğer yanına gelince, ondan sinema estetiği açısından en olgun düzeyine erişmiş destansal-çağdaş bir harmoniyi bulabilirsiniz.

Kaldı ki, onun sahne düzeni açısından da, yaşamın diyalektiğini epik bir teknikle sunması, sinema tarihinde eşine ender raslanır bir ustalıktır.

Biliyor musunuz? Çırakların ustalarına ilişkin konuşmaları çok zordur. Bırakın da, sözü fazla uzatmadan, O bizim ustamızdır. Ulaşmamız gereken bir çizgidir diyerek noktalıyayım diyeceklerimi.

"Yılmaz Güney, kamerasını bir peşmergenin silahını kullandığı maharetle kullandı"

Mansur Erdelan, KARTAL filminin çekiminde.. Sağ başta, sapkasız, şalvarlı, (X) işaretli — Foto ANK

☐ Pekiyi sayın Erdalan... Bize biraz da Şah öncesi ve sonrası İran sineması hakkında bilgi verir misiniz?

☐☐ *Şah monarşisi öncesi, konusuz, düzeysiz bir film furyası vardı. İnsanlar bol bol ya ağlatılıyor ya da bol bol güldürülüyorlardı. Yani içeriksiz, pazar filmleri dört bir yanı kaplamıştı. Teknik düzeyse oldukça derme çatma ve geriydi.*

Şah sonrası dönemde, konulu ve teknik düzeyi ağırlıklı filmlere ağırlık verildi. Bu alanda önemli adımlar atıldı.

Denebilir ki, yeni bir sinema akımı olarak, İran'da Şah sonrası dönemde politik sinema oluştu ve öne çıktı. Bu alanda öne çıkan isim Mohsin Mahmelbaf'dır. Ve en önemli son iki flimi ise, "Boykot" ve "Sokak Satıcısı"dır.

☐ Sizce Kürt sinemasının sorunları nelerdir?

☐☐ *Çok kısa bir yanıt vereyim: Herşey!... Evet, evet herşey!... Ama, bıkmadan usanmadan mücadele ısrarının bizler açısından, varlık yokluk düzeyindeki temelli anlamı burada değil mi? Herşeye rağmen, herşeyin engelleri, her düzeyde ve her alanda aşılacaktır. Sinemasından , kurtuluş mücadelesine benim inancım tamdır.*

☐ "Kurdistan Press" kanalıyla iletmek istediğiniz bir mesajınız var mı?

☐☐ *Kürdistan, çok yönlü bir özgürlük kavgası veriyor. Bu kavgada herkesin ve hepimizin yapacağı şeyler vardır ve mutlaka yapılmalıdır. Bu unutulmamalıdır. Teşekkür ederim.*

☐ Biz de efendim..

Kirve Kalender
16.07.87 • Kürdistan

www.arsivakurdi.org

Gûndî û Bageraşvan •5•

Der Bauer und der Windmüller

Xêz û nivîs; W. Busck—Vergerandin; R.T. Hulmanî

Der Bauer nimmt die Säge
Und wehrt sich ab die Schläge.

Karker heldigire mişar,
Biçît bo tolvegirtin şer.

Ein Sägezahn trifft ganz genau
Ins Nasenloch der Bauersfrau,

Didanek birekê temamî,
Dikeve paş pozê jina wî.

Die Nase blutet fürchterlich,
Der Bauer denkt: Was kümmert's mich!

Poz da ecêb xwîn dirêje,
''Na, bo min qet'' ew dibêje.

We dom bike

ARAM
13 Salı
Almere-Stat
Holanda

Bo karbidestên
Kurdistan Pressî heja!

☐ Silavêt germ êwe bin û heviya serkewtina we dixwazim bo xizmetî milletê me yî Kurd.

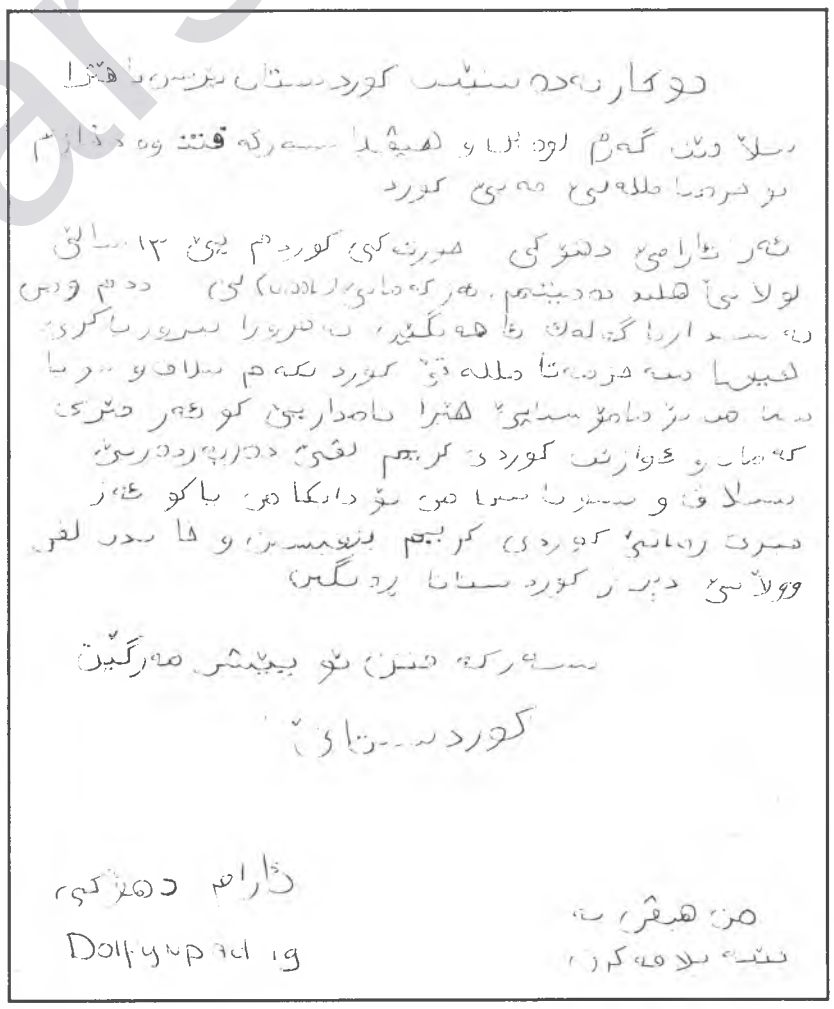

Ez Aram Dihokî,
xortekî Kurd im.
13 salî me,
li welatî Holanda dijîm.
Ez keman (viool) lê didim
û min beşdariya
gelek ahengêt
newroza pîrozî kirî.
Hêviya min,
xizmeta bo milletî
Kurd bikim.
Silav û sipasiya min,
bo mamosteyî hêja
Namdarayî,
ku ez fêrî keman
û awazêt Kurdî kirîm
li wê derbederiyê.
Silav û sipasî bo
dayka min yê, ku ez
fêrî zimanê kurdî
kirim, bi nivîsîn û
xwendin li wî welatî
dûr ji Kurdistana
rengîn.
Serkewtin bo
pêşmergeyên
Kurdistan

Aram Dihokî

www.arsivakurd.org

okuyucularla □ bi xwendevanan re

Sayın Okuyucular

Yeni bir yayın dönemine başlarken, yaklaşık bir yıllık geçmiş yayın pratiğimizin genel değerlendirmesini- okoyucunun öneri ve eleştirilerini de dikkate alarak- yapmak gerekiyor.

Bilindiği gibi, **Kurdistan Press**, Kürdistan genelinde sürdürülen mücadelenin haberlerini ulaştırmak, sömürgeci uygulamaları teşhir etmek, Kürt dili, edebiyatı, ve sanat'ı ile ilgili çalışmalara yer vermek vb., amacı ile yayın hayatına girdi. Yayın süreci içinde bütün yurtsever - demokrat ve sosyalist görüşlere açık bir çizgi izledi.

Kurdistan Press ülkemizin kuzey parçasında gazetecilik geleneğinin olmadığının bilincinde idi. Mevcut yayınların çoğunluğu, politik örgütlerin siyasal-ideolojik yayın organları idi. Bu tür yayınlar nitelikleri ve hitap ettikleri okuyucu kitlesi bakımından zaten özel olarak informatif bilgilendirmeyi amaçlayamazlardı. Ne var ki, sömürgeci devletlerin dev basın tekellerinin çıkardığı gazeteler ülkemizle ilgili konular hakkında bilgilenilen kaynakların başında gelmektedir. Bu da kitlelerin tercihlerini ve düşüncelerini etkilemek de, hatta hatta, ülkemizle ilgili değerlendirmeler çoğu zaman sömürgeci basının gözlüğü ile ele alınır.

Yola çıkarken, örneğin, Avrupa'da nüfusu yarım milyona yaklaşan Kürdistanlı işçi, öğrenci, siyasi mülteci kitlesine ülkemizle ilgili somut haberler ve yorumlar aktaran, dilimize ve kültürümüze sahip çıkan bir yayını örgütlemenin mümkün olabiliceğini düşündük. Bu ve benzeri somut durum ve ihtiyaçlara cevap vermek üzere **Kurdistan Press** oluştu.

Kurdistan Press'in önemli amaçlarından biri, Kürdistan'ın 4 parçasında sürdürülen mücadele hakkında Avrupa'da yaşayan yurtsever kitleye doğru bilgiler aktarmaktı. Herkesin de taktir edeceği gibi, normal basının kullandığı yollar ve yöntemlerle ülkemizden haber almak oldukça zordur. Ancak bütün zorluklara ve engellere rağmen, çoğunluğu devrimci-demokrat unsurların özverisine dayanan çalışmalarla **Kurdistan Press** habercilik konusunda 15 günlük bir gazetenin yapabileceği işleri yaptı sayılır.

Gazetenin önemli sorunlarından birini de dil sorunu oluşturmaktadır. Bilindiği gibi ülkemizin diğer parçalarında asimilasyon Kuzey Kürdistan'da olduğu gibi pek yaygın değildir. Bununla birlikte, Doğu ve Güney Kürdistan'dan gelen Kürt kitlesi kürtçe okuyup yazmakta, fakat, soran lehcesi ve arap harfleri kullanılmaktadır. Bu okuyucularımızın haklı bir talep olarak önerdikleri soran lehcesinde arap harfleri ile yayını kadro ve teknik açıdan -özellikle teknik- önümüzdeki yayın döneminde karşılayabilecek durumda değiliz.

Gazetenin diğer önemli bir sorunu da dağıtım ve abone sorunudur. Bilindiği gibi gazete ağırlıklı olarak gönüllü dağıtıcılar tarafından elden dağıtılmaktadır. Ancak 15 günlük bir gazeteyi -hele bir örgütün yayın organı olmayan gazeteyi- sürekli olarak gönüllü dağıtıcılar vasıtasıyla dağıtımını sağlamak hem pratik değil hem de düzenli olması mümkün değil. Örneğin bir bölgede gazeteyi gönüllü olarak dağıtan arkadaş herhangi bir nedenle bulunduğu yerden ayrıldığında o alandaki okuyucunun gazeteyi izlemesi mümkün olmuyor. Gazete okuyucularının büyük bir bölümünü ise, TC pasaportu taşıyan işçiler oluşturmaktadır. Bunlarda Türkiye ile olan bağlarından dolayı, gazeteye abone olmaktan çekiniyorlar. Gazeteye abone olunca sanki bir örgüte üye olmuş vehmine kapılıyorlar. Ve gazeteyi elden satın almayı yeğliyorlar. Gazete de bütün alanlarda dağıtılamadığı için gazeteyi izlemek isteyen birçok okuyucu gazeteyi elde edemiyor.

Ancak, **Kurdistan Press**'in okuyucu kitlesinin yoğun olduğu alanlarda gazeteyi dağıtıma vermek sorunu henüz çözülemedi. Ancak bazı ülkelerde bu doğrultuda atılan adımlar var.

Tekrar abone sorununa gelelim. Gazeteyi düzenli izlemek isteyen ve maddi açıdan desteklemeyi düşünen okuyucuların abone olmalarında büyük yarar var. Böylece dağıtım tekellerine verilecek para da zaten maddi zorluklarla boğazlaşan **Kurdistan Press**'e kalmış olur.

Maddi sorun ise, gazetenin en önemli sorunlarının başında gelmektedir. Bunun giderilmesi, yani gazetenin kendi kendini finanse edecek duruma gelmesi, abone ve okuyucu sayısının arttırılması ile mümkündür. Gazetenin maddi yükü halen gazeteyi oluşturan arkadaşların omuzlarında durmaktadır. Bu arada bazı *"çok bilmiş"* kafalar, gazeteye hayali finans kaynakları yaratma saplantısı içine girmişlerdir. Bu tür saplantılar, ulusal kurumlara karşı duyarsızlığın, kendine güvensizliğin belirtileri olması açısından kayda değer.

Gazetenin bizce en önemli yanı ise muhtevasıdır. Yani verilen haberler, yayınlanan makaleler, edebiyat ve sanat üzerine yayınlanan yazılardaki içeriktir. Gazeteyi oluşturan ögeler; gazete çalışanları, yazarları, muhabirleri ve okuyucularının bir bölümü ideolojik-teorik dergilerden, yayınlardan beslendikleri için **Kurdistan Press**'e gönderilen yazıların çoğunda, gazete ile dergi arasında durulmaktadır. Sayfa sayısı kabarık yazılar ise çoğunluktadır. Bunların büyük bir bölümünü yayınlamak mümkün olmuyor. Bu eksikliği gidermek sadece **Kurdistan Press** çalışanlarının başaracağı bir şey değildir. Çünkü, **Kurdistan Press** çalışanlarının hazırladığı yazılar gazetenin belli bir bölümünü kapsıyor. Bu eksikliğin giderilmesinde yazar ve muhabir arkadaşlara önemli görevler düşmektedir. Yazar ve muhabir arkadaşların genelde normal okuyucunun kolayca anlayıp, izleyeceği bir üslupla yazmalarında yarar var. Bundan kasıt yazılanların muhtevası değildir. Ancak kısa ve özlü anlatım üslubu gazete yazarlığının en önemli yanını teşkil ediyor.

Biz **Kurdistan Press** çalışanlarına göre; önümüzdeki yayın dönemi ile ilgili üzerinde durulması gereken yan, gazetenin muhtevasının güçlendirilmesidir. Yani inceleme, araştırma türünden çalışmalara yer verilmelidir. Bilindiği gibi **Kurdistan Press**'de yurtsever - demokrat sosyalist siyasal güçlere karşı düşmanlık ve saldırganlık içermeyen yazılar Okuyucu Mektupları ve Serbest Kürsü sayfalarında sansürsüz yayınlanmaktadır. Serbest Kürsü'nün ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelemizin dayatan günübirlik ve uzun vadeli sorunlarının tartışıldığı, üretken düşüncelerin yayınlandığı bir niteliğe kavuşması gerekiyor. Sadece birilerini eleştirmekle olmuyor. Bazı şeyler de üretmek gerek. Mücadelemiz açısından üretilip, tartışılması gereken o kadar konu var ki, **Kurdistan Press**'in bütün sayfalarını buna ayırsak bile az gelir.

Kurdistan Press habercilik konusunda ise, başından beri saptadığı ilkeleri sürdürecektir. Politik örgüt ve demokratik kuruluşlarla ilgili haberler bu örgütlerin yetkili organları vasıtası ile iletildiği oranda gazete de yer alacaktır. Bu tür haberlerin sorumluluğunu geçtiğimiz süreçte üstlenmek istemiyoruz. Bütün okuyucular da taktir eder ki haberlerini **Kurdistan Press**'e iletmeyen örgütlerin, dar ve illegal olan faaliyetlerini araştırıp, yayınlamanın şartı da yoktur. Geçtiğimiz yayın döneminde saptadığımız prensiple **Kurdistan Press**'e iletilen haberlerin hemen hemen tümü yayınlanmıştır.

Kurdistan Press'e gelen eleştirileri toparlayacak olursak, gerek politik örgütlerden, gerek demokratik kuruluşlardan ve gerekse okuyuculardan bu güne kadar genellikle olumlu eleştiriler ve geliştirici öneriler aldık. Bunun yanında **Kurdistan Press**'in önüne koyduğu amaçlardan rahatsızlık duyan odakların küfür ve karalamaları da oldu. Bunun olmaması da mümkün değildi. Çünkü **Kurdistan Press** düşmanın rahatını bozuyor. Avrupa'da 100 binler basan günlük gazetelere sahip olan sömürgeciler, onbeş günlük **Kurdıstan Press'**in taşıyıcılığını yaptığı mücadeleden korkuyorlar.

Kurdistan Press'i yasaklayacak şartları olmadığı için de, çeşitli kılıflar altında saldırı ve karalamalarını sürdürüyorlar. Varsın sürdürsünler. Biz, **Kurdistan Press** çalışanları, genelde ulusal kurtuluş mücadelemize hizmet veren bir basınyayın müessesesinin geleceği ve görevlerinin bilincinde çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Elbette hiç birimiz profesyonel gazeteci değildik. Bu gün de tersini iddia etmiyoruz. Eğer basm-yayın alanı da, mücadelemizin bir alanı ise -ki öyledir- bu konuda da yetkinleşmek bir görevdir. Bunu başarmak gerekiyor. Sömürgeciliğe karşı mücadele verirken, dünyada ve ülkemizdeki olayları öğrenmek için sömürgeci basını kaynak olarak görmek, kabul etmek her halde sonsuza dek sürmemelidir.

Her ne kadar bunu isteyenler olsa da...

Kürdistan Press Çalışanları

Xwendevanên berêz

Di destpêka weşana sala nûh de divê em li ser xebata xwe ya -li gor rexneyên ku hatine- derbasbûyî rawestin.

Wek tê zanîn **Kurdistan press** nûçeyên têkoşîna rizgariya kurdistanê belav dike. Kiryarên qolonyalîstan datîne berçava, cîh dide xebatên li ser ziman, edebiyat û hûnera kurdî. Bi vî avayî **Kurdistan Press** rûpelên xwe welatparêz - demokrat û sosyalîstan re vekir û dest bi weşana xwe kir.

Kurdistan Press zanî bû ku li Kurdistana Bakur edeta rojnamevaniyê pir qelse. Weşanên ku hebûn, piraniya wan organên polîtîk-îdeolojîk yên rêxistinan bûn. Ji xwe naverok û xwendevanên wan weşanan jî cihê ne. Bi taybetî belavkirina nûçeyan ji wan nayê xwestin.

Weşanên ku li devletên qolonyalîst derdikevin, dibin kaniyên nûça. Ev jî tesîrek mezin li ser dîtin û bîrûbaweriyên welatparêzan dikin. Xwendevan bi çavê wan weşanan li welatê me dinêrin.

Wek nimune, hejmara karker, xwendekar û mihacirên polîtîk yên Kurd li Ewrupa nêzîkî nîv milyonê ye. Ji bo ku em karibin, nûçeyên berçav, li ser welatê xwe û li ser ziman û çanda kurdî bigîhîjînin xwendevanan, **Kurdistan Press** hat damezirandin.

Armanca **Kurdistan Press** ya herî girîng, belavkirina agahdariyên rastî di derheqa têkoşîna ku li her çar perçeyên Kurdistanê berdewam dike, bû.

Ji aliyê herkesekî jî tê zanîn, ku **Kurdistan Press** nikare wek rêyên weşanên dîtir ji Kurdistanê nûçe werbigire. Di gel hemû zehmetiyan jî dîsa **Kurdistan Press** zêdetir bi alîkariya demokrat û şoreşgeran ji Kurdistanê nûçe wergirtiye û li gor rojnamekî 15 rojîn belav kiriye.

Pirsekî girîng ya **Kurdistan Press** pirsa ziman e. Wek tê zanîn, perçeyên dîtir yên welatê me asimilasyon bi qasê Kurdistana Bakur xurt nîne. Kurdên Kurdistana Rojhilat û Başûr dikarin Kurdî binivîsin û bixwînin lê tîpên erebî û lehceya soranî bikartînin. Lê xwendevanên me ku ji Kurdistana Rojhilat û Başûr hatine daxwazekî bi cîh tînin pêş, ew jî weşana tîpên erebî û lehca soranî ye. Lê ji ber tunebûna qadro û îmkaniyetên teknîkî -bi taybetî teknîkî- em nikarin di dema pêş me de van daxwaza pêkbînin.

Pirsekî girîng ya **Kurdistan Press** pirsa belavkirin û aboneti ye. Rojname zêdetir bi dest tê belavkirin. Lê belavkirina rojnamekî 15 rojîn -ku ne organa rêxistinekî be- bi dest ne hesanî ye û ne jî pratîk e. Wek nimûne ; di heremekî de hevalê ku rojname belav dike gava ciyê xwe diguhere, di wê heremê de xwendevan nikarin rojnamê bi rêk û pêk bix wînin.

Piraniya xwendevanên **Kurdistan Press** jî karker in û xwe dî pasaportên TC' ne. Ji ber têkiliyên xwe li Tirkiyê ditirsin, nabin aboneyên rojnamê. Ewana difikirin, ku gava bibin aboneyên rojnamê weke ku bibin endamê rêxistinekî, ji vê yekê naxwazin bibin abone. Dixwazin **Kurdistan Press** ji dest bistînin. Ji bo ku **Kurdistan Press** li Ewrupa hemû ciyan nayê belavkirin, xwendevan jî nikarin rojname bidestxin. Ji bo vê belavkirina **Kurdistan Press** bi destê şerîketên belavkirinê hîn jî hel nebûye. Lê li hinek welatan ev gav hatiye avêtin.

Emê dîsa vegerin ser pirsa abonetiyê, xwendevanên ku bixwazin **Kurdistan Press** bi rêk û pêk teqîp bikin û alikariya wê bikin, divê bibin abone. Bi vî awayî, ew pereyên ku emê bidin monopolên (tekel) belavkirinê dê bimîne bo **Kurdistan Press.** Ji xwe rewşa aboriya **Kurdistan Press** jî ne baş e.

Pirsa aborî, hê jî girîngtirîn pirsa **Kurdistan Press**'ê ye. Helkirina (çareserkirina) vê pirsê, yanê rojname bikaribe li ser lingê xwe bisekine divê hejmara abone û xwendevan zêdetir bibin.

Barê aborî (maddî) ya **Kurdistan Press**, hê jî li ser milên hevalên ku rojname damezirandine ye. Her çend hin kesên "pir zana" ji bo rojnamê kaniyên maddi ya xeyalî peyda kiribin jî, mesele "mixabin" ne wisa ye.

Aliye girîngtirîn ya rojnamê ji bo me xurtkirina naveroka wê ye. Yanî naveroka nûçe, meqale û nivîsandinên li ser edebiyat û çand e. Rojname ji xebatkarên xwe, nivîskarên xwe, nûçevan û xwendevanên xwe pêk tê. Evana jî zêdatir fikrên xwe ji weşanên teorîk-îdelojîk distînin. Ji bo vê yekê, di **Kurdistan Press**'ê re hinek nivîsarên direj û wek nivîsara kovarî tê şandin ji ber vî nayên çapkirin. Çareserkirina vê kêmasiyê ne tenê barê xebatkarên **Kurdistan Press** in. Ji ber ku nivîsandinên ku xebatkarên rojnamê amade dikin beşek ji rojnamê digre. Di çareserkirina vê kêmasiyê de rolekî mezin dikeve ser milên nivîskar û nûçevanên rojnamê. Divê nivîskar û nûçevan di nivîsandinên xwe li gor xwendevanên normal binivîsin. Divê ûslub bi hêsanî bê fêmkirin. Ji xwe ûsluba nivîskarên rojnemavanan ûslubekî kurt û hêsani ye.

Li gor me xebatkarên **Kurdistan Press**; aliyê ku li ser bê rawestin di dema weşanê, li pêş me, xurtkirina naveroka rojnamê ye. Divê nivîsarên lêkolîn û lêgerîn zêde bin. Tê zanîn ku **Kurdistan Press**, nivîsaren ku dijîtiya hêzên nîştimanperwer-demokrat û sosyalîstan neke, bê sansur diweşîne. Nivîsandinên wisa, rûpelên Kursiya Serbest û di rûpela xwendevanan de tên belavkirin. Divê rûpelên Kursiya Serbest bibe rûpelek ku tê de pirsên rojane û stratejîk yên têkoşîna rizgariya netewî û civakî bên gotûbêjkirin.

Tenê rexnegirtina hinekan nabe. Divê hin tişt jî bên afirandin. Ji aliyê têkoşîna me gelek tişt hene, ku pêwîste bên afirandin û gotûbêjkirin. Em hemû rûpelên **Kurdistan Press** ji bo van pirsên girîng veqetînin jî têrê nake.

Kurdistan Press,di belavkirina nûçeyan de, dê prensîba xwe ya berê biparêz e. Ev prensîb jî ev e, divê carekî din bê xuyakirin; hemû hêzên siyasî û demokratîk gava nûçeyên xwe bi wesita organên xwe yê berpirsiyar bigîhijînin destên me, em dê wan nûçeyan belav bikin. Berpirsiyariya nûçeyan aidê kaniyê wana ne. Divê xwendevan jî teqdîr bikin, rêxistinên ku nûçeyên xwe negîhijînin destê me, em nikarin nûçeyên wan bidestxin. Ji ber ku gelek xebat û çalakiyên wan teng û veşartî ne.

Sala çuyî nûçeyên ku li gor prensîba me gihiştine destê me, me ew nûçeyan teqrîben hemû belavkirine.

Kurdistan Press heya îro, ji rêxistinên siyasî, demokratîk û ji xwendevanan rexne û pêşniyarên pozîtîf û pêşvebir standiye. Di gel wê, ew armancên ku **Kurdistan Press** daniye pêşiya xwe, rehetiya hinek mîhraqan jî xera dike. Qolonyalîstan, xwedî rojnameyên rojînin ku bi 100 hezaran çap dibin. Lê **Kurdistan Press** ku bi hezaran çap dibe nasandina têkoşîna welatê me daye pêşiya xwe ew jî qolonyalîstan ditirsîne. Îmkanên qolonyalîstan tune ku **Kurdistan Press** bidin qedexekirin. Ji bo wê jî bi sed awayî dijminatiya wê dikin. Bela berdewam bikin.

Em xebatkarên **Kurdistan Press** bi zanebûn û berpirsiyariya têkoşîna xwe de, ji bo avakirina dezgahekî weşanî dê xebata xwe de berdewam bin.

Helbet, yek ji me jî, ne rojnamevanekî profesyonel bû. Îro jî ne wisa ye. Heke seheya weşanê jî sehekî têkoşîna me be, -ku wisa ye- di vê babetê de fêr bûn û jêhatibûn jî erkek e. Divê ev erk bi cîh bê.

Em heya kengê li hember qolonyalîstan têbikoşin û rewşa dinya û welatê xwe ji wan rojnameyên qolonyalîstan teqîb bikin. Divê ev heya dawî berdewam ne be.

Herçend kesên ku vî tiştî dixwazin hebin jî...

Xebatkarên Kurdistan Press

ABONE BE
ABONE BIBÎNE

ABONE

☐ 6 MEHÎ • 6 AYLIK ☐ SALEK • YILLIK

Tarih / Dîrok.....

NAV-PAŞNAV
İSİM-SOYİSİM :.....

NAVNÎŞAN
ADRES :.....

.....

.....

WELAT-ÜLKE :.....

240	Skr
240	FF
60	DM
72	G
1440	BF
60	Sfr
24	£
35	$
2880	D
480	S

Hûn dikarin heqê aboneti li ser hesaba GILALA AB Postgiro 26533-0 Stockholm razînin û aûretet jê ji Box 7080, 172 07 Sundbyberg-Sweden re bi qarta abone rêkin.

Abone ücretini GILALA AB PG; 26533-0 Stockholm kontosuna yatırarak, bir kopyasını Box 7080,172 07 Sundbyberg-Sweden adresine abone kartıyla birlikte postalayarak abone olunabilir.

KURDISTAN PRESS
rojnemeya 15 rojîn ☐ 15 günlük gazete

Kurdisk Tidning
Utkommer varannan vecka
Nummer; 21 / 13
İlon • September 87

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Orhan KOTAN, 08-295056
Redaktion sekreterare
Çetîn ÇEKO, 08-298332
Tekniskt sekreterare
S. SERDAR, 08-984743
Administration-Prenumaration
B. AZAD, 08-298332

Postadress; Box 7080, 17207 Sundbyberg
Besökadress; Örsvängen 6C, Hallonbergen
Tlf; [46] 8-29 83 32
Telex; 131 42 ANK S
Bankgiro; 343-5559
Postgiro; 2 65 33-0

Tryckeri; Idrottsbladet / Södertälje

ADRESS; BOX 70 80, 172 07 Sbb.,SWEDEN KURDISTAN PRESS roşnemeya 15 roşîn ☐ 15 günlük gazete ISSN 0283—4898 Tlf: (46) 08 - 29 83 32; Telex: 131 42

İSVEÇ PARLAMENTOSU'NDAN

ANTİ—RASİST HAREKETE TAM DESTEK

Irkçılığa karşı!

● Başbakan Ingvar Carlsson, *''İnsanların değişik değerlere sahip olduğuna ilişkin aptalca mesaj, bizim barış ve demokrasimiz için bir tehdittir.''*

● *''Göçmenlerin İsveç'ten memnun olmalarından yalnızca hükümet ve belediyeler değil, bütün İsveçliler sorumludur!''*

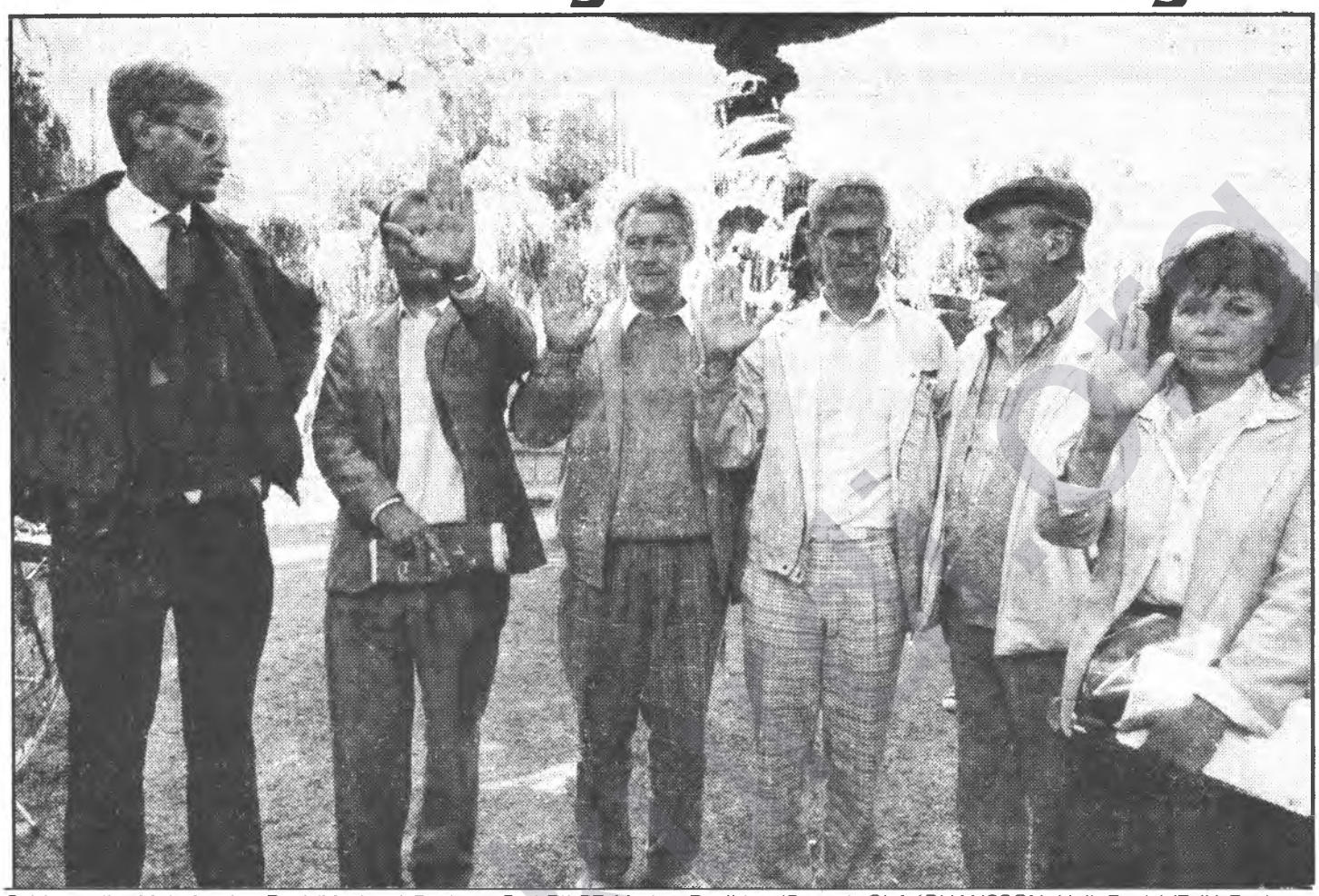

Soldan sağa: Muhafazakar Parti (Moderat) Başkanı, Carl BILDT; Merkez Parti'den (Center), Olof JOHANSSON, Halk Partisi (Folk) Başkanı, Bengt WESTERBERG, Başbakan (Sosyal-Demokrat), İngvar CARLSSON, Hage GEİGERT ve Komünist Parti (VPK) Başkan Yardımcısı, Viola CLAESSON Anti-Rasist mitingde partilerinin görüşlerini açıkladılar. *Foto; Åke MALMSTRM, DN*

İsveç Parlementosu'nda grubu bulunan partilerin ortaklaşa olarak düzenledikleri *''Irkçılığa Karşı Protesto Mitingi''* 30 Ağustos pazar günü Stockholm'de yapıldı. Kalabalık bir kitlenin katıldığı mitingin ana sloganı, anti-rasist hareketin enternasyonal sloganı olan *''Arkadaşıma Karışma''* idi.

Irkçılığa karşı, şimdiye kadar aynı türden protestoların yapılmaktaydı. Bu mitinge özelliğini veren olgu ise, İsveç Parlementosunda grubu bulunan partilerin başkan ve temsilcilerinin katılmalarıydı.

Böylece, İsveç Parlamentosu tüm ögeleriyle rasizme karşı deyim yerinde ise *birleşik cephe* kurmuş oluyorlardı. Bunda, şüphesiz son yıllarda İskandinavya'da oldukça tehlikeli bir tırmanışa geçen ırkçılığın rolü büyüktü. İsveç Partisi isimli ırkçı parti ölümle sonuçlanan saldırılar gerçekleştirecek kadar azgın bir duruma gelmişti.

Mitingde bir konuşma yapan Başbakan Ingvar Carlsson; *''Biz, İsveç'te iyi bir yaşamdan sonra ülkelerine dönen göçmenlerden daha iyi elçiler bulamayız.''* dedi ve konuşmasına şöyle devam etti. *''Irkçılığın sözcülüğünü yapanların, 'insanların değişik değerlere sahip olduğuna' ilişkin aptalca sözleri, bizim barış ve demokrasimiz için bir tehdittir.*

Öte yandan, göçmenlerin İsveç'ten memun olmasından yanlızca hükümet ve belediyler sorumlu değildir. Bütün İsveçliler bu konuda sorumludurlar. İsveç'te düşünce özgürlüğü vardır. Hükümetimiz ise, cömert bir göçmen politikası izlemeye devam edecektir.''

Mitinge Parlamentodaki parti liderleri ile beraber, kalabalık bir insan kitlesinin katılması, İsveç Partisi adlı ırkçı örgütü ve yandaşlarının sert tepkilerine neden oldu.

Miting esnasında Halk Partisi (Folk Parti) Başkanına laf atan bir ırkçı şunları söyledi: *''Bizden mi yanasınız, yoksa göçmenlerin tarafını mı tutuyorsunuz?''* Buna karşılık, Halk Partisi Başkanı Bengt Westerberg, *''Ben, insanların safında yer alıyorum ve göçmenlere hümanist bir açıdan bakıyorum. Şansı olup da 'burada' doğanlarla başka ülkelerde doğanlar arasında ayrım yapmam için hiç bir neden yoktur.''* dedi.

Muhafazakar Parti Başkanı ise, yaptığı konuşmada, Leninizm ile ırkçılık ve Apertheid hareketlerinin aynı temele sahip olduğunu iddia etti.

Miting alanında, Şili Macaristan Halk Dansları toplulukları gösteriler yaptılar.

Miting, parti temsilcilerinin yaptıkları konuşmalarla son buldu.

Emperyalist Filolar Basra'da!?

● Körfez'deki savaş, şimdiye dek tanker trafiğinin yanlızca % 1'ni engellemiştir!

● Özal, ''Basra Körfezi'ndeki gelişmeler Güneydoğu'ya yansıyor!''.

Basra Körfezi, bölge petrollerini dünyaya taşıyan tankerlerin önemli bir geçiş yolu.. İran-Irak savaşının başlamasıyla birlikte, Körfez'de çeşitli ülkelere ait bir çok petrol taşıma veya yük gemisi İran veya Irak tarafından batırıldı. Bu arada ABD'ye ait savaş gemileri de bombalandı.

Dünyanın çeşitli bölgelerine nakledilen Ortadoğu petrollerinin büyük bir bölümü Basra Körfezi'nden geçmek zorunda.. Savaşan iki ülke İran ve Irak da, Körfez yoluna bağımlı. Ancak Irak, petrollerinin büyük bir bölümünü Türkiye ve Suriye üzerinden Akdenize pompalayan boru hatlarına sahip. Her nekadar İran-Irak savaşının başlamasıyla Suriye, Akdeniz'deki Tartus Limanı'na petrol pompalayan boru hattını kapattıysa da, bunun Irak'a büyük bir etkisi olmadı. Çünkü Irak, Türkiye üzerinden geçen 2. bir boru hattı inşa ettirdi ve geçtiğimiz ay bu hattan da petrol pompalanmaya başladı. İran ise, ürettiği petrollerinin hemen hemen tümünü Basra Körfezi yoluyla nakletmek zorunda. Kuveyt, Birleşik Arap Emirlikleri, Suudi Arabistan da, petrol nakliyatında Körfez yolunu kullanmaktadırlar.

ABD, son iki aydır filolarını Basra Körfezi'ne yığmasının gerekçesi olarak, *''Körfez'in deniz trafiği ve petrol sevkiyatını korumak''* olduğunu belirtmekte. Oysa, petrol taşıma alanında faaliyet gösteren uzmanların belirttiklerine göre, Körfez Savaşı, şimdiye dek tanker trafiğinin sadece % 1'ni etkilemiştir; ayrıca ABD'nin Körfez petrollerine özel bir bağımlılığı da yoktur.

ABD, resmi gerekçeler ileri sürerek, *''petrol trafiğini güvence altına almak''*, amacıyla, Fransa ve İngiltere'nin savaş gemilerini de Körfez'e çekti.

ABD'nin, körfeze, filolarını yığması ve gergin bir ortam yaratmasının gerçek nedeni, kuşkusuz, petrol sevkiyatını korumak değil! ABD'nin *''Basra Körfez Stratejisi''* olarak adlandırılan stratejisi yeterince biliniyor.

SSCB'den sonra ABD'nin Kuveyt tankerlerine ABD bayrağı çektirip, petrol taşımaya heveslenmesi ise, İran-ABD ilişkilerini iyice gerginleştirdi. İran her ne kadar SSCB'ye ve ABD'ye karşı olduğunu ilan ediyorsa da, SSCB'nin Kuveyt petrollerini taşımasına müdahale etmiyordu. ABD ise, Ortadoğu'da SSCB'nin adım atmış olduğu her yerde varolmayı bir strateji olarak önüne koyduğu açıktır. Bölgedeki devletlerle ilişkiler de bu temelde yürütülmektedir. İran-Irak savaşında şimdilik ABD siyaseti, Irak'ı desteklemekten yanadır. İran, Körfez'de ABD ile meşgul olurken, Irak askeri açıdan biraz nefes alabilmektedir. Ayrıca Körfez'deki gelişmelerle ilgili İran ve SSCB' nin tavırlarının üst üste düşmesi de bölgedeki dengelerin değiştiğinin göstergesi olduğu kadar, Saddam rejiminin ABD ile iyi ilişkiler geliştirdiğinin de kanıtıdır.

İran Körfez'de şimdiye dek 37 ABD askerinin öldüğü bir saldırı yapmamıştı. Acaba böyle bir saldırıyı Irak değilde İran yapmış olsaydı ne olurdu? Çünkü Körfez'de mayına çarpan gemisi için İran'a saldırmaya kalkan ABD, bir savaş gemisinin Irak savaş uçakları tarafından *'yanlışlıkla'* bombalanıp, 37 askerinin öldürülmesi olayında pek öfkelenmemiş, Irak'ın özür dilemesi ile, sorun çözümlenmişti!!.

Bu yıl Hac mevsiminde İranlı Hacıların Kabe'de eylem koymasına sert tepki gösteren Suudi polisi yüzlerce İran'lı hacıyı öldürmüştü. İran, bu olay üzerine Suudi Arabistan'ın tavrını sert eylemlerle cevaplandırmış ve olayın yarattığı sonuç, körfezdeki mevcut gerginliğin daha da artmasına neden olmuştu. Zaten, Körfezde son yıllarda çeşitli ülkelere ait 300'ü aşkın sivil gemi saldırıya uğramış, İran, savaşta Irak'ı destekleyen devletler başta olmak üzere, bir çok ülkenin sivil gemilerine saldırmıştı. Saldırıya uğrayan ülkelerin başında ise, bir başka Körfez ülkesi olan Kuveyt geliyordu.

Bütün dünyanın dikkatleri Basra Körfezi üzerine yoğunlaştığı bir dönemde de TC Başbakanı Turgut Özal, ''Körfez'deki gelişmeler Güneydoğuya yansıyor'' diyordu. Yoksa, ABD'nin Körfezdeki filolarına destek olabilecek *Çevik Kuvvetler* için alt yapısı Kürdistan'da tamamlanmış olan üsler faaliyete mi geçirilecekti.

Bu soru, *''Refarandum''* gürültüsü içinde pek duyulmadı. Irak ise, 150 bin kişilik bir Orduyu aynı günlerde Kuzey'e kaydırmaktaydı..

www.ai-iyar.org